

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
HUKUK ANA BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NDE
YÜRÜRLÜKTE OLAN DEVLET İHALE
TÜZÜĞÜ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NDE
YÜRÜRLÜKTE OLAN KAMU İHALE
KANUNU'NUN KARŞILAŞTIRILMASI**

**EMİNE BATARYACI
20134303**

**TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. ARİF KOCAMAN**

**LEFKOŞA
2015**

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
HUKUK ANA BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NDE
YÜRÜRLÜKTE OLAN DEVLET İHALE
TÜZÜĞÜ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NDE
YÜRÜRLÜKTE OLAN KAMU İHALE
KANUNU'NUN KARŞILAŞTIRILMASI**

**EMİNE BATARYACI
20134303**

**TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. ARİF KOCAMAN**

**LEFKOŞA
2015**

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
HUKUK ANA BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Yürürlükte Olan Devlet İhale Tüzüğü
ve Uygulaması ile Türkiye Cumhuriyeti'nde Yürürlükte Olan Kamu İhale
Kanunu'nun Karşılaştırılması**

Hazırlayan: Emine Bataryacı

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Arif Kocaman

**Danışman
Hukuk Fakültesi
Yakın Doğu Üniversitesi**

Prof. Dr. Yıldırım Uler

**Dekan
Hukuk Fakültesi
Yakın Doğu Üniversitesi**

Prof. Dr. Mehmet Demir

**Hukuk Fakültesi
Ankara Üniversitesi**

Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün Onayı

Prof. Dr. Çelik Aruoba / Dr. Muhittin Özsağlam

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdür / Müdür Yrd.

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Yürürlükte Olan Devlet İhale Tüzüğü ve Uygulaması ile Türkiye Cumhuriyeti'nde Yürürlükte Olan Kamu İhale Kanunu'nun Karşılaştırılması

Emine BATARYACI

**Yakın Doğu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Hukuk Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Programı**

Günümüzde kamu ihaleleri, kamu kaynaklarının etkili ve yolsuzluklardan uzak bir biçimde yönetilmesinin temel bir aracı olarak görülmektedir. Özellikle, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilen kamu ihaleleri bir çok spekülasyonlara sebep olmaktadır. Kamu ihalesi prosedürlerinin veya mevzuatın saydamlığı, adil ve eşit muamelenin sağlanıp-sağlanmadığı, mevcut mevzuatın günümüz şartlarına uygun olup-olmadığı, soruları akla gelmektedir. Bu çalışmanın amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan Devlet İhale Tüzüğü ile Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan Kamu İhale mevzuatının karşılaştırılmasıdır. Bu çalışmanın amacının, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ve Türkiye Cumhuriyeti'nde ihalelere ilişkin yürürlükte bulunan ana mevzuatların karşılaştırılması olması sebebiyle, çalışmada çeşitli kaynaklara başvurulmasının yanında özellikle Devlet İhale Tüzüğü ve Kamu İhale Kanunu'na geniş yer verilmiştir. Bu çalışmanın sonucunda, kamu ihalelerine dair Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde mevcut olan mevzuatın Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan Kamu İhale Kanunu'na göre aslında birçok konuda yetersiz olduğu, günümüz gelişmelerine cevap vermediği, zayıf noktalarının veya eksikliklerinin olduğu sonucunu çıkarabiliriz. Sonuç olarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, kamu ihalelerinin devlet bütçesinde süreklilik arz eden etkin bir tasarruf unsuru teşkil etmesi ve ihale süreçlerinin öncesi ve sonrasında hesap verebilirliğin sağlanması için Avrupa Birliği ihale uygulamaları ile örtüşen çağdaş bir mevzuatın hazırlanarak uygulanması önem arz etmektedir.

ABSTRACT

Comparison of Official Bid Regulations Operating in Turkish Republic of Northern Cyprus and Public Bid Legislation Operating in Republic of Turkey

Prepared by: Emine Bataryacı

June, 2015

Nowadays, public bid is accepted as the basic system to obstruct graft and to use public sources efficiently. Specially, public bid operations in Turkish Republic of Northern Cyprus caused a lot of speculations. There are a lot of questions about transparency of public bid legislation, justness and equivalent of the administration, update of the present procedure. The purpose of this study is to compare the official bid regulations operating in Turkish Republic of Northern Cyprus and public bid legislation operating in Republic of Turkey. In this study, Official Bid Regulations and Public Bid Law is discussed comprehensively together with other documents because of the comparison in between two different procedures in Turkish Republic of Northern Cyprus and in Republic of Turkey. As a result of this research, we can say that the contemporary situation of the official bid regulations operating in Turkish Republic of Northern Cyprus is more deficient and delicacy and out of date consistent with recent improvements in Republic of Turkey. Finally, public bid tender in Turkish Republic of Northern Cyprus should be reorganized immediately to be an effective persistent resource, to be clear to analyse the process and to be contemporary and coincided with European Union bid parameters.

Key Words: Official Bid, Public Bid Legislation, Bid Process

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI

ÖZET

ABSTRACT

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR

TABLolar

EKLER LİSTESİ

GİRİŞ.....6

1.BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. 4732 SAYILI KAMU İHALE KANUNU VE DEVLET İHALE
TÜZÜĞÜ'NÜN GENEL DEĞERLENDİRMESİ.....7

1.1.1. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu ve Devlet İhale Tüzüğü'nün
Tarihçesine ve İçeriğine Kısa Bir Bakış.....7

1.1.2. Kamu İhale Kanunu İle Devlet İhale Tüzüğü'nün “Amaç, Kapsam,
Tanımlar ve Temel İlkeler Yönünden Değerlendirilmesi”.....9

1.1.2.1. Amaç ve Kapsam Yönünden Değerlendirme.....9

1.1.2.2. “Tanımlar” Kısmının Değerlendirilmesi.....13

1.1.2.3. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile Devlet İhale Tüzüğü'nün
Temel İlkeler Yönünden Değerlendirilmesi.....14

1.1.3. İhale İşlemlerinde Yetkili Makam ve Teşekkülü.....15

1.1.3.1.Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde İhale İşlemlerinde Yetkili
Makam.....15

1.1.3.2. Türkiye Cumhuriyeti'nde İhale İşlemlerinde Yetkili Makam ve
Teşekkülü.....17

2.BÖLÜM

2.1 GENEL BAKIŞ.....19

2.1.1. İhale Usulleri ve Uygulaması.....19

2.1.1.1. Türkiye Cumhuriyeti'nde İhale Usulleri ve Uygulaması.....19

2.1.1.2 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde İhale Usulleri ve Uygulaması.....	22
2.1.2. Şartname.....	24
2.1.2.1. Teknik Şartname.....	25
2.1.2.2. İdari Şartname.....	25
2.1.3. Teminat.....	28
2.1.3.1. Türkiye Cumhuriyeti'nde Durum.....	28
2.1.3.1.1. Geçici Teminat.....	28
2.1.3.1.2. Kesin Teminat	30
2.1.3.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Durum.....	30
2.1.4. İhalelerde Bildirim ve Tebliğat Esasları.....	33
2.1.5. İhaleye Katılmayacak Olanlar ve İhalelerde Yasak Fiil ve Davranışlar	35
2.1.5.1. Türkiye Cumhuriyeti'nde Durum.....	35
2.1. 5.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Durum.....	37

3.BÖLÜM

3.1. İHALE SÜRECİ.....	41
3.1.1. İhale İçin İstemde Bulunma ve İhalenin İlanı.....	42
3.1.1.1. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Durum.....	42
3.1.1.2. Türkiye Cumhuriyeti'nde Durum.....	44
3.1.2. İhale İlan Süreleri ve Kuralları.....	50
3.1.3. Tekliflerin Değerlendirilmesi.....	53
3.1.3.1. Tekliflerin ve Başvuruların Sunulması.....	53
3.1.3.1.1. Türkiye Cumhuriyeti'nde Tekliflerin Hazırlanması Sunulması.....	53
3.1.3.1.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde İhale Dosyası'nın Hazırlanması ve Sunulması.....	54
3.1.3.2. Tekliflerin Alınması, Açılması ve Değerlendirilmesi.....	56
3.1.3.2.1. Tekliflerin Kamu İhale Kanunu'na Göre Alınması, Açılması ve Değerlendirilmesi.....	56

3.1.3.2.2. Devlet İhale Tüzüğü'ne Göre Tekliflerin Alınması	
Açılması ve Değerlendirilmesi.....	58
3.1.4. İhalenin Karara Bağlanması ve Onaylanması.....	66
3.1.4.1. İhalenin Türkiye Cumhuriyeti'nde Karara Bağlanması ve	
Onaylanması.....	66
3.1.4.2. İhalenin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Karara Bağlanması	
ve Onaylanması.....	68
3.1.5. Kesinleşen İhale Kararının Bildirilmesi ve Sözleşme.....	69
3.1.5.1. Türkiye Cumhuriyeti'nde Kesinleşen İhale Kararının	
Bildirilmesi ve Sözleşme	69
3.1.5.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Kesinleşen İhale	
Kararının Bildirilmesi ve Sözleşme Yapılması.....	71
3.1.6. İdarenin veya İsteklinin Görev ve Sorumluluğu.....	72
3.1.6.1. Türkiye Cumhuriyeti'nde Durum.....	72
3.1.6.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Durum.....	75
3.1.7. Danışmanlık Hizmet İhaleleri.....	76
4. BÖLÜM	
4.1. İTİRAZ VE ŞİKAYET.....	78
4.1.1. İhalelere Yönelik İtiraz ve Şikayet Başvuruları İle İnceleme	78
4.1.2. Kamu İhale Kurumu'nun Oluşumu ve Görevleri.....	80
4.1.3. İdareye Yapılan Şikayet Başvurusu	81
4.1.4. Kuruma İtirazen Şikayet Başvurusu	83
SONUÇ.....	85
KAYNAKÇA	
EKLER	

KISALTMALAR:

AB : AVRUPA BİRLİĞİ

DİK : DEVLET İHALE KANUNU

DİT : DEVLET İHALE TŪZŪĐŪ

DTÖ : DŪNYA TİCARET ÖRGŪTŪ

KİK : KAMU İHALE KANUNU

K.K.T.C : KUZEY KIBRIS TŪRK CUMHURİYETİ

T.C : TŪRKİYE CUMHURİYETİ

TABLolar:

Tablo 1: Yapım İşlerinde Ekonomik Açıdan En Avantajlı Teklifin Belirlenmesinde Kullanılacak Kriterler ve Ağırlık Oranları Tablosu.....62

EKLER LİSTESİ:

EK 1: Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002).

EK 2 : Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986)

GİRİŞ

Bu spesifik araştırmanın temel amacı; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan Devlet İhale Tüzüğü ile Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan Kamu İhale mevzuatının karşılaştırılmasıdır. Özellikle, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilen kamu ihaleleri bir çok spekülasyonlara sebep olmaktadır. Kamu ihalesi prosedürlerinin veya mevzuatın saydamlığı, adil ve eşit muamelenin sağlanıp-sağlanmadığı, mevcut mevzuatın günümüz şartlarına uyum olup-olmadığı, soruları akla gelmekte olup, tüm bu sebepler araştırmanın seçilme amacını da oluşturmaktadır. Kamu ihalelerinin devlet bütçesinde süreklilik arz eden etkin bir tasarruf unsuru teşkil ettiği düşünüldüğünde yapılan çalışmanın önemi bir kez daha kendisini göstermektedir. Çalışmada çeşitli kaynaklara başvurulmasının yanında özellikle Devlet İhale Tüzüğü ve Kamu İhale Kanunu'na geniş yer verilmiştir. Bu çalışma dört ayrı ana bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde, 4732 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Devlet İhale Tüzüğü'nün genel bir değerlendirilmesi yapılmış olup her iki mevzuatın tarihçesi, içeriği, amacı, kapsamı, temel ilkeleri kısaca bu bölümde yer almıştır. İhale sürecine değinilmeden önce bilinmesi gereken konuların olduğuna olan inancım nedeniyle yapılan çalışmanın ikinci bölümünde, ihale usulleri ve uygulaması, şartname, teminat, ihalelerde bildirim ve tebliğat esasları, ihaleye katılamayacak olanlar ve ihalelerde yasak fiil ve davranışlar konusuna değinilmiştir. Üçüncü bölümde ise, ihale sürecine yer verilmiş olup, ihale için istemde bulunma ve ihalenin ilanı, ihale ilan süreleri ve kuralları, tekliflerin değerlendirilmesi, ihalenin karara bağlanması ve onaylanması, kesinleşen ihale kararının bildirilmesi ve sözleşme, idarenin ve isteklinin görev ve sorumluluğu gibi konulara yer verilmiştir. Son olarak çalışmanın dördüncü bölümünde ise, ihale sürecinde itiraz ve şikayet konusu ele alınmıştır.

1. BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. 4732 SAYILI KAMU İHALE KANUNU VE DEVLET İHALE TÜZÜĞÜ'NÜN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

1.1.1 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu ve Devlet İhale Tüzüğü'nün Tarihçesine ve İçeriğine Kısa Bir Bakış:

Türkiye Cumhuriyeti'nde ihalelere ilişkin düzenlemelerin geçmişi Osmanlı İmparatorluğu'na kadar uzanmaktadır. İlk olarak 1857 tarihli Nizamname ile ihale sürecine dair düzenleme yapılmıştır. İlerleyen yıllarda ihale konusunda pek çok düzenleme getirilmiştir. Bu düzenlemelerden biri ise, 1984 yılında yürürlüğe giren 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'dur. Fakat yıllar geçtikçe D.İ.K'nun ihtiyaçlara cevap vermemesi, ihale sürecinde saydamlığı sağlayamaması ve bu gerçeklerin AB üyelik müzakerelerinde (Türkiye, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Kamu İhaleleri Komitesi'nde gözlemci statüsünde yer alır. DTÖ, Türkiye'nin AB üyeliği sürecinde yasal değişiklikler yaparken kamu ihaleleri alanında gerçekleştirmesi gereken hedefleri 1998 yılında bir liste halinde sıralamıştır. (Köktaş, Karaosmanoğlu, Bilgiç, 2009,11)) açık olarak belirtilmesi, kamu ihale mevzuatında esaslı bir değişikliği zorunlu hale getirmiştir. Ayrıca esasen farklı niteliklere sahip kamu alımları ile satımları gibi farklı özelliklere sahip konuların aynı kanunda yer almasının doğurduğu sorunlardan dolayı 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu kanun kamu harcamalarının ihale usullerini düzenleyen genel bir kanun niteliğindedir. Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir çok kez değişiklik geçirmiştir. (Yılmaz, 2014, 46)

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 4.1.2002 tarihinde kabul edildikten sonra 24648 sayı numarasıyla 22.1.2002 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğü girmiştir.

Kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veya kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşların yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usuller Kamu İhale Kanunu ile yürürlüğe girmiştir.

Kamu İhale Kanunu ile ihalelere saydamlığın, rekabetin, eşit muamelenin, güvenilirliğin, gizliliğin, kamuoyu denetiminin, ihtiyaçların uygun şartlar ve zamanında sağlanması, tahmini bedel alınarak indirim yapılması sistemi yerine, isteklilerce teklif edilen gerçekçi bedeller üzerinden ihalelerin yapılması amaçlanmıştır.

4734 sayılı Kanun, altı kısımdan oluşmakla birlikte bu kısımlar ise kendi içlerinde bölümlere ayrılmıştır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ise genel bütçeye dahil bakanlık, bakanlıklara bağlı daireler, bağımsız daire ve kuruluşlar ile bakanlıklara bağlı döner sermaye kuruluşların her türlü mal, hizmet alımları ve satımları, kiralama ve kiraya verme işlemleri, onarım ve inşaat işleri ile ilgili ihalelerde uygulanacak esas ve usuller, Devlet İhale Tüzüğü ile düzenlenmektedir. Kamuda yapılan ihale işlemleri 32/1983 sayılı Hazine Malları Yasası'nın7(3) maddesi tahtında çıkartılan Devlet İhale Tüzüğü ile yürütülmektedir. Sözkonusu tüzük 07/03/1986 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Devlet İhale Tüzüğü, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu gibi kısım ve bölümlerden oluşmamaktadır. Devlet İhale Tüzüğü, kırkbir madde içermekle birlikte üç ayrı eki bulunmaktadır.

Yukarıda aktarılan bilgilerden de anlaşılacağı gibi, kamu da yapılan ihale işlemleri ile ilgili Türkiye ve K.K.T.C arasında dikkati çeken en büyük fark, Türkiye' de devlet ihaleleri, çıkarılan yasa altında yapılırken, K.K.T.C'de ise devlet ihaleleri, bir tüzükle yürütülmeye çalışılmaktadır.

Aslında günümüzün ihtiyaçlarına göre mevzuat içeriğinin daha hızlı bir

şekilde geliştirilmesi veya yenilenmesi tüzükle daha hızlı gerçekleştirilebiliyor olması avantaj sağlamaktadır. Ancak, Türkiye’de yapılan ihale mevzuatının içeriği K.K.T.C’deki ihale mevzuatına göre çok daha ayrıntılı düzenlenmiştir.

1.1.2 Kamu İhale Kanunu İle Devlet İhale Tüzüğü’nün “Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Temel İlkeler Yönünden Değerlendirilmesi”:

1.1.2.1. Amaç ve Kapsam Yönünden Değerlendirme:

Türkiye Cumhuriyeti’nde devlet ihale sisteminin yürüteceği kanunlardan biri olan 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 1. maddesinde “yasanın amacı” belirtilmektedir.

Kamu İhale Kanununun amacı esas itibariyle;

- Kamu hukukuna tabi olan,
 - Veya kamunun denetimi altında bulunan,
 - Veyahut kamu kaynağı kullanan,
- kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulayacakları esas ve usulleri belirlemektir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde yürürlükte olan Devlet İhale Tüzüğü’ne baktığımızda ise tüzüğün amacından bahsedilmemektedir. Aslında yapılan her mevzuatın bir amacı olduğu gözönünde bulundurulursa K.K.T.C’de yürürlükte bulunan Devlet İhale Tüzüğü’nün ne amaçla yapılmış olduğu belirtilmeliydi.

Kamu İhale Kanunu’nun kapsam kısmının Devlet İhale Tüzüğü’nün kapsam kısmına göre daha ayrıntılı düzenlendiği açıktır.

Devlet İhale Tüzüğü;

“Genel bütçeye bağlı bakanlık, bakanlıklara bağlı daireler, bağımsız daire ve kuruluşlar ile bakanlıklara bağlı döner sermayeli kuruluşların her türlü mal ve hizmet alımları ve satımları, kiralama ve kiraya veme işlemleri, onarım ve inşaat işlemlerini kapsar. Bakanlar Kurulu, özelliği olan ihaleleri bu Tüzük kapsamı dışında bırakabilir. Ancak, bu Tüzük kapsamı dışında bırakılacak ihalelerle ilgili koşullar belirlenir.” (Devlet İhale Tüzüğü, 1986, md.3)

Fakat Devlet İhale Tüzüğü’nün özel hükümler bölümünde belirtildiği

gibi bu tüzük kapsamına girmekle beraber “Bakanlar Kurulu tarafından bir Tüzük veya Yönetmelikle tesbit edilecek azami miktara kadar olan ihtiyaçlar, ilgili kuruluşlarca bu Tüzük hükümlerine bakılmaksızın yazılır veya yaptırılır” (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 20)

Kamu İhale Kanunu'nun 2. maddesine baktığımız da ise; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, kamu iktisadi kuruluşları vs. yanında bankalar, sosyal güvenlik kuruluşları gibi müessese, birlik, işletme ve şirketlerin (istisnalar hariç) her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri de bu kanun kapsamında yürütülür. Doğanyığıt'e göre;

“K.İ.K'nun 2. maddesinde belirtilmemekle birlikte kanuna tabii idarelerin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri dışında kalan “kiralama” işleri de esasen K.İ.K. kapsamında yürütülür. Zira, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun kapsamında yer alan “taşıma ve kiralama” işleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda “hizmet” kavramı içinde sayılmıştır. Dolayısıyla 4734 sayılı Kanun kapsamına girmeyipte 2886 sayılı kanunla yürütülecek işler, esasen, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi, satış, trampa ve bir devlet malının kiraya verilmesi işleri olmak üzere oldukça dar bir alandaki ihale işlemleridir” (Doğanyığıt, 2015, 81).

Kamu İhale Kanunu'nun kapsam kısmını düzenleyen 2.madde aşağıda belirtildiği gibidir.

“ **Madde 2-** Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler.

b) Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri.

c) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar.

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler,

e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları şirketlerin yapım ihaleleri. Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu Fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar, 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları şirketler (e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç) 4603

sayılı Kanun kapsamındaki bankaların 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde

faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır.”

Her ne kadar 2. maddede belirtilen idarelerin, kuruluşların, bankaların, şirketlerin vs. mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri kamu ihale kanununun kapsamında yürütüldüğü belirtildiyse de aynı kanunun 3. maddesi ise 2. maddenin istisnalarını düzenlemektedir.

Aşağıdaki maddeler halinde belirtilen mal ve hizmet alımları, yapım işleri, doğal gaz alımları, enerji ve yakıt alımları, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç kamu ihale kanununa tabi değildir.

“Madde 3-(Değişik: 30/7/2003-4964/2 md.)

a) Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları ile 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince orman köyleri kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülerden yapılacak hizmet alımları,

b) (Değişik: 20/11/2008-5812/1 md.) Savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine ilgili bakanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili olan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri,

c) Uluslararası anlaşmalar gereğince sağlanan dış finansman ile yaptırılacak olan ve finansman anlaşmasında farklı ihale usul ve esaslarının uygulanacağı belirtilen mal veya hizmet alımları ile yapım işleri; uluslararası sermaye piyasalarından yapılacak borçlanmalara ilişkin her türlü danışmanlık ve kredi derecelendirme hizmetleri; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının banknot ve kıymetli evrak üretim ve basımı ile ilgili mal veya hizmet alımları,(Ek İbareler:27/4/2004 – 5148/ 2 md.) özelleştirme uygulamaları için 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun çerçevesinde yapılacak her türlü danışmanlık hizmet alımları; hava taşımacılığı yapan teşebbüs, işletme ve şirketlerin ticari faaliyetlerine ilişkin mal ve hizmet alımları,

d) İdarelerin yabancı ülkelerdeki kuruluşlarının mal veya hizmet alımları ile yapım işleri; yurt dışında bulunan nakil vasıtalarının o yerden sağlanması zorunlu mal veya hizmet alımları,

e) Bu Kanun kapsamına giren kuruluşların; Adalet Bakanlığına bağlı ceza infaz kurumları, tutukevleri işyurtları kurumları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı huzurevleri ve yetiştirme yurtları, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı üretim yapan okullar ve merkezler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı enstitü ve üretim istasyonları ile Başbakanlık Basımevi İşletmesi tarafından bizzat üretilen mal ve hizmetler için anılan kuruluşlardan, Devlet Malzeme Ofisi Ana Statüsünde yer alan mal ve hizmetler için Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünden, yük, yolcu veya liman hizmetleri için Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünden, akaryakıt ve taşıt için Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünden yapacakları alımlar ile araştırma-geliştirme faaliyetleri kapsamında Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma

Kurumundan yapacakları mal, hizmet ve danışmanlık hizmet alımları. et ve et ürünleri için

Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünden, ray üstünde çeken ve çekilen araçlarda kullanılan monoblok tekerlek ve tekerlek takımları için Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğünden yapacakları alımlar,

f) **(Değişik: 20/11/2008-5812/1 md.)** Ulusal araştırma-geliştirme kurumlarının yürüttüğü ve desteklediği araştırma-geliştirme projeleri için gerekli olan mal ve hizmet alımları ile finansmanının tamamı Kanun kapsamındaki bir idare tarafından karşılanarak elde edilen sonuçların bu idare tarafından sadece kendi faaliyetlerinin yürütülmesinde faydalandığı haller hariç, her türlü araştırma ve geliştirme hizmeti alımları,

g) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (d) bentlerinde sayılan kuruluşların, ticarî ve sınaî faaliyetleri çerçevesinde; doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapacakları, Hazine garantisi veya doğrudan bütçenin transfer tertibinden aktarma yapmak suretiyle finanse edilenler dışındaki yaklaşık maliyeti ve sözleşme bedeli ikitrilyon üçyüzmilyar Türk Lirasını aşmayan mal veya hizmet alımları,

h) Bu Kanun kapsamındaki idarelerin kendi özel mevzuatı uyarınca hak sahiplerine sağlayacakları teşhis ve tedaviye yönelik hizmet alımları ile tedavisi kurumlarınca üstlenilen kişilerin ayakta tedavisi sırasında reçeteye bağlanan ilaç ve tıbbî malzemelerin kişilerce alımları, sağlık hizmeti sunan bu Kanun kapsamındaki idarelerin teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerinden yapacakları mal ve hizmet alımları,

i) **(Ek: 14/7/2004-5226/21 md.)** 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restorasyon, restitüsyon ve konservasyon projeleri, sokak sağıklaştırma, çevre düzenleme projeleri ve bunların uygulamaları ile değerlendirme, muhafaza, nakil işleri ve kazı çalışmalarına ilişkin mal ve hizmet alımları,

j) **(Ek: 3/3/2005-5312/25 md.)** Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun hükümleri kapsamında, acil müdahale plânlarının hazırlanması ve bir olay meydana geldikten sonra kirliliğe müdahale ve acil müdahale plânlarının icrası için acil olarak ihtiyaç duyulabilecek hizmet alımı ile araç, gereç ve malzeme alımı,

k) **(Ek: 20/2/2008-5737/79 md.)** Vakıf kültür varlıklarının onarımları ve restorasyonları ile çevre düzenlemesine ilişkin mal veya hizmet alımları,

l) **(Ek: 27/12/2007-5726/24 md.)** Tanıkların korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerine göre alınacak koruma tedbirlerinin uygulanması için gerekli olan mal ve hizmet alımları,

m) **(Ek: 9/7/2008-5784/28 md.)** Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) tarafından ithalat yoluyla yapılacak spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) alımları,

n) **(Ek: 20/11/2008-5812/1 md.; Değişik: 13/7/2013-6496/38 md.)** Erbaş ve erler ile askerî malzemelerin hava yoluyla taşınması için Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığından yapılacak hizmet alımları ile uluslararası mükellefiyetlerden doğan veya ulusal amaçlı; savunma, güvenlik, insani yardım gibi durumlarda ortaya çıkabilecek acil ihtiyaçların, süratli ve etkin bir biçimde temini amacıyla, önceden güvenceler alınmasına olanak sağlayan anlaşmalar veya sözleşmeler yapmak suretiyle mal ve hizmet alımları,

o) **(Ek: 25/6/2009-5917/31 md.)** Elektrik üretimi, iletimi, ticareti ve dağıtım alanlarında faaliyet gösteren kamu iktisadi teşebbüslerinin, bu faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik olarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarından yapacakları enerji ve yakıt alımları,

p) **(Ek: 22/2/2007-5583/9 md.; Değişik: 3/6/2011-KHK-638/31 md.)** Gençlik ve Spor Bakanlığının uluslararası gençlik faaliyetleri ile Spor Genel Müdürlüğü ve bağımsız spor federasyonlarının ulusal ve uluslararası sportif faaliyetlerine ilişkin mal ve hizmet alımları

r) **(Ek: 13/2/2011-6111/177 md.)** Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin

Bakanlar Kurulu kararlameleri kapsamında; işleticisi kim olursa olsun, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünün kendisine veya bağlı ortaklık veya iştiraklerine ait olan kömür sahalarından yapacağı mal ve hizmet alımları,

s) (Ek: 31/3/2012-6288/5 md.; Değişik: 24/4/2013-6461/10 md.) Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü ile Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketinin, Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii Anonim Şirketi, Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii Anonim Şirketi ve Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketinden yapacağı mal veya hizmet alımları,

t) (Ek: 4/7/2012-6353/27 md.) lme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı'nın kurduğu veya iştirak ettiği Şirketten (ÖSYM'nin yapacağı mal ve hizmet alımlarında Yükseköğretim Kurulunun uygun görüşü alınmak kaydıyla) sınav faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik olarak yapılacak mal ve hizmet alımları,

u) (Ek: 6/2/2014-6518/45 md.) Yenilik, yerlileşme ve teknoloji transferini sağlamaya yönelik sanayi katılımı/off-set uygulamaları içeren mal ve hizmet alımları, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabii değildir.”

Devlet İhale Tüzüğü'nün kapsam kısmı Kamu İhale Kanunu'nun aksine tek bir cümle ile açıklanmıştır. Devlet işlerinde önemli bir sürecin düzenlenmesinde etkin rol oynayan bu mevzuatın kapsam kısmının takriben tek bir cümle ile açıklanmış olaması ne kadar doğrudur? Örneğin, zel niversiteler dışında bulunan üniversitelerin veya köy idarelerinin kurmuş olduğu birliklerin yapacağı ihale işlemleri Devlet İhale Tüzüğü'ne dayanılarak yapılabilir mi? yapılan bu düzenleme ile tüm bu tarz soruların cevapları yoruma açık olmakla birlikte, D.İ.T kapsam kısmının daha ayrıntılı ve daha açık olması gerektiği inancındayım.

1.1.2.2. “Tanımlar” Kısmının Değerlendirilmesi:

Aşağıda belirtilecek olan kavramların ayrıntılı açıklamaları ilgili yasa maddelerinde belirtilmiş olduğundan okuyucuyu sıkmamak amacıyla burada da aynen aktarmanın gereksiz olduğu grşndeayım.

Devlet İhale Tüzüğü'nn 2. maddesinde, “bakanlık, ihale komisyonu, yeterlilik belgesi, geçici teminat, teklif kutusu, başkan, elden teklif, benzer iş, encümen, ihale makamı, müteahhit, teknik iş, yapı, yapı işi, yapım, yapım işi, yüklenici, kamu idareleri, tekliflerin açılması, elde bulundurulan işler, ihale dökümanı” tanımlarına yer verilirken, Kamu İhale Kanunu 4. maddesinde “ mal, hizmet, yapım, tedarikçi, hizmet sunucu, danışman, yapım müteahhidi, aday, ortak girişim, istekli olabilecek, yerli istekli, yüklenici, idare, ihale yetkisi, başvuru belgesi, ihale dökümanı, n proje, kesin proje, uygulama projesi, ihale, teklif, açık

ihale usulü, belli istekliler arasında ihale, pazarlık usulü, doğrudan temin, sözleşme, kurum, kurul, ön ilan, elektronik kamu alımları, dinamik alım sistemi, elektronik eksiltme, çerçeve anlaşma” kavramlarına yer verilmiştir.

Yukarıda aktarılan bilgilerden anlaşılabilceği gibi her iki mevzuatta “yapım, yüklenici ve ihale dökümanı ” kavramları bulunmaktadır. Her iki mevzuatta da bu kavramlarının açıklamalarının çok benzer olduğu gözden kaçmamaktadır.

1.1.2.3. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile Devlet İhale Tüzüğü'nün Temel İlkeler Yönünden Değerlendirilmesi:

Üzülerek belirtmeliyim ki 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun aksine Devlet İhale Tüzüğü'nde, yapılacak olan ihalelerde uyulması gereken temel ilkeler ayrı bir madde de belirtilmemiş, bu konuda ayrıntılı çalışma yapılmamıştır.

4734 sayılı kanununa dayanılarak yapılacak olan ihalelerde, uyulması gereken temel ilkeler, kanunun 5. maddesinde belirtilmiştir. Söz konusu temel ilkeler aşağıda belirtildiği gibidir:

“1-idareler yapılacak olan ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur,

2- Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri birarada ihale edilemez,

3-Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

4- Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

5-Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

İlgili mevzuatı gereğince Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporu gerekli olan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için ÇED olumlu belgesinin alınmış olması zorunludur. Ancak, doğal afetlere bağlı olarak acilen ihale edilecek yapım işlerinde ÇED raporu aranmaz.”

Gerek Devlet İhale Tüzüğü'nün gerekse Kamu İhale Kanunu'nun genel olarak aynı amaç için yürürlükte bulunduğu düşünülürse amaç, kapsam, tanımlar ve temel ilkeler yönünden her iki mevzuat arasında büyük bir fark olması ve Devlet İhale Tüzüğü'nün daha az kapsamlı hazırlanmış olması üzücü olup,

özellikle Devlet İhale Tüzüğü'nde temel ilkelerin ayrı bir madde altında belirtilmemiş olmasının önemli bir eksiklik olarak görmekteyim .

1.1.3. İhale İşlemlerinde Yetkili Makam ve Teşekkülü:

1.1.3.1. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde İhale İşlemlerinde Yetkili Makam ve Teşekkülü:

İhale işlemlerinde yetkili makam ve teşekkülü konusu Devlet İhale Tüzüğü'nün 4 ve 5. maddelerinde düzenlenmiş olduğu gibi, komisyonun toplanması, toplantı yeri ve toplantı tutanakları ile ilgili yasal düzenleme aynı tüzüğün 6 ve 7. maddelerinde yer almaktadır.

“Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Devlet İhale Tüzüğü kapsamına giren kuruluşların her türlü mal ve hizmet alımları ve satımları, kiralama ve kiraya verme işleri, onarım ve her türlü inşaat işleri ile ilgili ihalelerin yapımında yetkili makam İhale Komisyonu'dur. [...]”

“Acil ve özel durumlarda yapılacak ihaleler bile, İhale Komisyonu'nu tarafından belirlenen yazılı koşullara uygun olarak yapılmalı ve İhale Komisyonu ile işbirliği halinde olunmalıdır.”¹

Her ne kadar Devlet İhale Tüzüğü kapsamına giren kuruluşların her türlü mal ve hizmet alımları ve satımları, kiralama ve kiraya verme işleri, onarım ve her türlü inşaat işleri ile ilgili yetkili makam İhale Komisyonu olsa da, Devlet İhale Tüzüğü'nün 4. maddesinin, 4. fıkrasına göre;

“KDV hariç 10,000.- TL. (On Bin Türk Lirası)'nı aşmayan alımlarda, ilgili Kurumların İhale Komisyonu'nun işlem başlatılmadan önce onayı ve belirleyeceği koşullar çerçevesinde ilgili sektördeki müesseselerden tekliflerini ve kendilerinden istenen ürün veya hizmetin teknik özelliklerini kapalı zarf usulü ile belirlenen tarihte Merkezi İhale Komisyonu teklif kutusuna atmaları istenir.”

¹“Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 1986, md.4/2

İhale Komisyonu'nun oluşumu ve çalışma esaslarına yönelik Devlet İhale Tüzüğü'nün 5.,6. ve 7. maddelerine baktığımızda ise;

“Yetkili makam olan İhale Komisyonu, bir başkan ve dört üyenin katılımıyla toplam 5 üyeden oluşmaktadır. İhale Komisyonu'na Maliye İşleriyle ilgili Bakanlık ve/veya bağlı dairelerde Yöneticilik Hizmetleri Sınıfında bulunan bir temsilci başkanlık etmektedir. Maliye, Sanayi, Bayındırlık, Tarım işleriyle ilgili Bakanlıklardan birer temsilci de komisyona üye olarak katılmaktadır. Başkanın toplantılara katılmaması halinde yerine Maliye işleriyle ilgili Bakanlık temsilcisi (üye) bakmaktadır. Bu üye o toplantıda Komisyon başkanının Devlet İhale Tüzüğü kapsamında sahip olduğu tüm yetkileri kullanma hakkına sahip olur. (md.7/4) Başkan dışındaki üyelerin toplantılara katılmaması halinde yerine toplantılara katılabilecek birer yedek üye görevlendirilir.

Ancak, herhangi bir ihale ile ilgili toplantıya yedek üyenin katılımı halinde o yedek üye ihale kararının alınması da dahil o ihale konusu ile ilgili yapılacak tüm toplantılara katılmak zorundadır.

Komisyonunda sekreterlik yapması amacıyla Devlet Emlak ve Malzeme Dairesi'nden bir personel görevlendirilir.

Komisyon her hafta belli bir günde ve saatte toplanır. Komisyon başkanı, acil hallerde sözlü olarak, komisyon üyelerini olağan üstü toplantıya davet edebilir. Olağan toplantılar için başkanın ayrıca üyeleri davet etmesi gerekmemektedir. İhale Komisyonu kendi binasında veya gerekli görüldüğü hallerde, ihale mahallinde toplanabilir.

İhale Komisyonu'nda bir de tutanak tanzim edilir. Bu tutanak ile ihalenin başlayışı, safhaları, teklif sahipleri, kabul edilmesi uygun görülen teklif sahibi kişi veya firma ve sair hususlar kaydedilir. Toplantıya katılan Üyelerin isimleri karar defterine kaydedilir. Teklifler, İhale Komisyonunun Başkan dahil en az dört Üyesi huzurunda açılır. Kararlar Üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır ve hazır bulunan üyeler tarafından imzalanır. Ancak, Başkan müsbet oy vermediği durumda nihai karar için konu Bakanlığa havale edilir. Başkan, uygun gördüğü hallerde, ilgili mercilerle istişarede bulunmak amacıyla kararı belli bir süre için erteleyebilir.

İhale Komisyonu 15,000,000.- TL (On beş milyon Türk Lirası) üzerindeki ihaleler için Ekonomi ve Maliye Bakanlığının onayını alır. İhale Komisyonu uygun görmesi halinde, ihale işlemlerini birleştirerek yapabilir.

İhale Komisyonu Ekonomi ve Maliye Bakanlığı'na karşı sorumludur.”

Her ne kadar da Devlet İhale Tüzüğü kapsamına giren kuruluşların her türlü mal ve hizmet alımları ve satımları, kiralama ve kiraya verme işleri, onarım ve her türlü inşaat işleri ile ilgili ihalelerin yapımında yetkili makamın İhale Komisyonu olduğu belirtilmişse de, ilgili tüzüğün özel hükümler bölümünde açıklandığı gibi “Bakanlar Kurulunca tesbit edilecek miktara kadar ilan alımlar çarşı pazar, araştırması, pazarlık veya elden teklif yöntemiyle ilgili kuruluş tarafından yaptırılabilir.”²

²“Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 1986, md.21

1.1.3.2. Türkiye Cumhuriyeti'nde İhale İşlemlerinde Yetkili Makam ve Teşekkülü:

İdarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri ile ilgili yetkili makam İhale Komisyonu'dur. Kamu İhale Kanunu'nun 6. maddesine göre;

“İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu için uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinden en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir. İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, bu Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.

Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalinamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur.

Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır. İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.”

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde bulunan İhale Komisyonu'nun aksine bu komisyon eksiksiz olarak toplanır. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur.

İhale işlemlerinde yetkili makam ve teşekkülü konusu Devlet İhale Tüzüğü'nde daha ayrıntılı düzenlenmiştir.

Her iki mevzuat arasında bu konuda dikkati çeken önemli ayrıntıları belirtmek yerinde olacaktır. Yukarıda aktarılan bilgilerden de anlaşılacağı üzere istisnalar dışında her iki mevzuatta da yetkili makam İhale Komisyonu'dur.

Her iki komisyon üye yönünden benzerlik gösterse de bu üyelerin kimler olduğu hususu farklılık göstermektedir. DİT'e göre İhale Komisyonu'na Maliye İşleriyle ilgili Bakanlık ve/veya bağlı dairelerde Yöneticilik Hizmetleri Sınıfında bulunan bir temsilci başkanlık etmektedir. Maliye, Sanayi, Bayındırlık, Tarım işleriyle ilgili Bakanlıklardan birer temsilci de komisyona üye olarak katılmaktadır. KİK'na göre ise İhale Komisyonu; ilgili idare personelinden en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşmaktadır.

DİT'ne göre, İhale Komisyonu 15.000,000.- TL (On beş milyon Türk Lirası) üzerindeki ihaleler için Ekonomi ve Maliye Bakanlığı'nın onayını alırken,

bu konuda KİK'nda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Her iki komisyon üyeleri oy ve kararlarından sorumluyken DİT'de komisyonun özellikle Ekonomi ve Maliye Bakanlığı'na karşı sorumlu olduğu belirtilirken KİK'nda başkan ve üyelerin kim veya hangi mercilere karşı sorumlu olduğu açıkça belirtilmemiştir.

Komisyon başkanının toplantılara katılmaması halinde yerine kimin bakacağı, komisyona kimin sekreterlik yapacağı, komisyonun ne kadar sıklıkla toplanacağı veya başkanın üyeleri hangi durumlarda ne şekilde toplantılara davet edeceği konuları Devlet İhale Tüzüğü'nde belirtilirken tüm bu konular ile ilgili düzenleme Kamu İhale Kanunu'nda yer almamaktadır.

2. BÖLÜM

2.1 GENEL BAKIŞ

Çalışmamın önemli bir kısmını oluşturan “ihale sürecine” değinmeden önce bilinmesi gereken bir kaç konu olduğunu ve bu konulara ayrıntılı şekilde değinilmesi gerektiği inancındayım. İhale sürecinin daha iyi anlaşılabilmesi için öncelikle ihale usulleri ve uygulaması, şartnameler, teminat, bildirim ve tebliğat esasları, ihalelere katılamayacak olanlar ve ihalelerde yasaklama konularının bilinmesinin daha doğru olacağı görüşümdedir.

2.1.1. İhale Usulleri ve Uygulaması:

2.1.1.1. Türkiye Cumhuriyeti’nde İhale Usulleri ve Uygulaması:

Türkiye’de mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde üç ayrı ihale usulünün uygulanabileceğinden bahsetmek mümkün olabileceği gibi bazı hallerde ise ihtiyaçların, ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile temin edilebileceğini söylemek mümkündür.

“Mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde idareler,

- 1-Açık ihale usulüne,
- 2-Belli istekliler arasında ihale usulüne,
- 3-Pazarlık usulüne, başvurabilir.”³

İdare tarafından sayılan bu üç ayrı ihale usulüne keyfi olarak başvurulamaz.

³ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 18

Örneğin; Kamu İhale Kanunu'nun 21. maddesi ile hangi hallerde pazarlık usulü ile ihale yapılabileceği belirtilmiştir. Pazarlık usulü ile ihale yapılabilecek durumlar:

“ a) Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkmaması.

b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

c) Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

d) İhalenin, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması.

e) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenememesi.

f) (Ek: 30/7/2003-4964/14 md.) İdarelerin yaklaşık maliyeti ellimilyar Türk Lirasına kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları.

(Değişik ikinci fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) (b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hallerde ilan yapılması zorunlu değildir. İlan yapılmayan hallerde en az üç istekli davet edilerek, yeterli belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermeleri istenir.

(Mülga üçüncü fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.)

(Değişik dördüncü fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) (a), (d) ve (e) bentlerine göre yapılacak ihalelerde, ihale dokümanında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre yeterliği tespit edilen istekliler, öncelikle ihale konusu işin teknik detayları ve gerçekleştirme yöntemleri gibi hususlarda fiyatı içermeyen ilk tekliflerini sunar. İdarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılayacak yöntem ve çözümler üzerinde ihale komisyonu her bir istekli ile görüşür. Teknik görüşmeler sonucunda şartların netleşmesi üzerine bu şartları karşılayabilecek isteklilerden, gözden geçirilerek şartları netleştirilmiş teknik şartnameye dayalı olarak fiyat tekliflerini de içerecek şekilde tekliflerini vermeleri istenir.”

Belli istekliler arasında ihale usulü “yapılacak ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür”.⁴

Belli istekliler arasında ihale usulü Kamu İhale Kanunu'nun 20. maddesinde düzenlenmiştir.

“[...] Yapım işleri, hizmet ve mal alım ihalelerinden işin özelliğinin uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanamadığı işlerin ihalesi ile yaklaşık maliyeti eşik değerin yarısını aşan yapım işi ihaleleri bu usule göre yaptırılabilir.

10 uncu maddeye uygun olarak belirlenen ve ön yeterlik dokümanı ile ön yeterlik ilânında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre adayların ön yeterlik değerlendirmesi yapılır. Belirtilen asgari yeterlik koşullarını sağlayamayanlar yeterli kabul edilmez. Ön yeterlik ilanında ve dokümanında belirtilmek kaydıyla; yeterlikleri tespit edilenler arasından dokümanda belirtilen kriterlere göre sıralanarak listeye alınan belli sayıda istekli veya yeterli bulunan isteklilerin tamamı teklif vermeye davet edilebilir.

⁴ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 20

Teklif vermeye davet edilmeyenlere davet edilmeme gerekçeleri yazılı olarak bildirilir. İşin niteliğine göre rekabeti engellemeyecek şekilde 40 ıncı maddeye uygun olarak belirlenen ve ihale dokümanı ile davet mektubunda belirtilen değerlendirme kriterlerine göre tekliflerin değerlendirmesi yapılarak ihale sonuçlandırılır. İhaleye davet edilebilecek aday sayısının beşten az olması veya teklif veren istekli sayısının üçten az olması halinde ihale iptal edilir.

Teklif veren istekli sayısının üçten az olması nedeniyle ihalenin iptal edilmesi durumunda, ihale dokümanı gözden geçirilerek varsa hatalar ve eksiklikler giderilmek suretiyle, ön yeterliği tespit edilen bütün istekliler tekrar davet edilerek ihale sonuçlandırılabilir.”

“Açık ihale usulü ise; bütün isteklilerin teklif verebileceği usuldür.”⁵

Her ne kadar da ihale usulleri arasında sayılmasa da “tasarım yarışmalarına” ve “doğrudan temin” konularına da değinmekte yarar var.

İdareler, peyzaj mimarlığı, mühendislik, güzel sanat eserleri ile ilgili çalışmalar sözkonusu olduğunda ödüllü veya ödüksüz yarışma yaptırabilir.

“İdareler, ilgili mevzuatında belirlenecek usul ve esaslara göre rekabeti sağlayacak şekilde ilân yapılmak suretiyle gerekli gördükleri mimarlık, peyzaj mimarlığı, mühendislik, kentsel tasarım projeleri, şehir ve bölge plânlama ve güzel sanat eserleri ile ilgili bir plân veya tasarım projesi elde edilmesine yönelik olarak, ödüllü veya ödüksüz yarışma yaptırabilir. Bu tür yarışmalardaki değerlendirmeler jüri tarafından yapılır.”⁶

Kamu İhale Kanunu'nun 22. maddesine göre yapılacak alımlarda, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

Bu ihtiyaçlar temin edilirken, ihale komisyonu kurma ve aynı kanunun 10. maddesinde belirtilen yeterlilik kurallarını arama zorunluluğu bulunmamakla birlikte 22. maddede sayılan hallerde-ki bu haller aşağıda ayrıntılı şekilde belirtilmiştir.- ihtiyaçlar doğrudan temin usulü ile, ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın temin edilir.

Doğrudan temin usulü ile temin edilebilecek ihtiyaçlar:

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınması.

⁵ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 19

⁶ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 23

d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beş milyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar.

e) İdarelerin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralanması.

f) (Değişik: 20/11/2008-5812/8 md.) Özelliğinden ve belli süre içinde kullanılma zorunluluğundan dolayı stoklanması ekonomik olmayan veya acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, aşı, serum, anti-serum, kan ve kan ürünleri ile ortez, protez gibi uygulama esnasında hastaya göre belirlenebilen ve hastaya özgü tıbbî sarf malzemeleri, test ve tetkik sarf malzemeleri alımları.

g) Milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülen uyuşmazlıklarla ilgili davalarda, Kanun kapsamındaki idareleri temsil ve savunmak üzere Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından yapılacak hizmet alımları.

h) (Ek: 12/12/2003-5020/28 md.; Değişik: 20/11/2008-5812/8 md.) 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanunun 22 ve 36 ncı maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları ile fikri ve sınai mülkiyet haklarının ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde tescilini sağlamak için gerçekleştirilen hizmet alımları.

ı) (Ek: 15/5/2008-5763/35 md.) Türkiye İş Kurumunun, 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (b) ve (c) bentlerinde sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin yedinci fıkrasında sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları,

i) (Ek: 20/11/2008-5812/8 md.; Değişik: 19/11/2013-6504/1 md.) Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, milletvekili genel ve ara seçimleri, mahalli idareler ile mahalle muhtarlıkları ve ihtiyar heyetleri genel ve ara seçimi dönemlerinde Yüksek Seçim Kurulunun ihtiyacı için yapılacak filigranlı oy pusulası kâğıdı ile filigranlı oy zarfı kâğıdı alımı, oy pusulası basımı, oy zarfı yapımı hizmetleri ile bu seçimlere yönelik her türlü seçim malzemelerinin alımı ile yurt dışı seçim harcamaları, il seçim kurulu başkanlıkları tarafından alınacak oy pusulası basım hizmeti alımı.”⁷

2.1.1.2 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde İhale Usulleri ve Uygulaması:

Devlet İhale Tüzüğü’nde, Türkiye Cumhuriyeti’nde olduğu gibi ihale usulleri ve hangi alımların veya ihalelerin bu usullere göre yapılacağı veya gerçekleştirileceği ayrıntılı şekilde düzenlenmemiştir. Fakat taşınmaz mal alımları, servis ve bakım onarım gibi konularda ihalelerin ne şekilde yapılacağı veya temin edileceği “özel hükümler” başlığı altında yer almaktadır.

Devlet İhale Tüzüğü kapsamına giren bütün ihtiyaçlar, ihale yöntemiyle karşılanmamakta, bedeli bir miktara kadar olan ihtiyaçlar, ilgili kuruluşlarca da yaptırılmaktadır.

⁷“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 22

Örneğin, Devlet İhale Tüzüğü'nün 20. maddesi, "Bakanlar Kurulu tarafından azami miktara kadar olan ihtiyaçların ilgili kuruluşlarca yazılıp veya yaptırılacağından" bahsetmektedir.

"Özel veya tüzel kişilerden Devlet ihtiyacı için gerekli olan taşınmaz mal alımları ise pazarlık suretiyle yapılır." (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 22)

"Taşınmaz mal alımları için yapılacak olan pazarlık, Bakanlığın önerileri ile Bakanlar Kurulunca saptanacak bir Komisyon tarafından yapılır ve Bakanlar Kurulu'nun onayı ile yürürlüğe girer."⁸

Devlet ihtiyacı olan taşınmaz mal kiralınmalarında "kira bedeli ne olursa olsun kiralınmalar, Bakanlar Kurulunca atanacak Kira Takdir Komisyonunca yapılır."⁹

Devlete ait taşınmaz malların kiralınmasında ise, "beş yılı aşan kiraya vermeler için Bakanlar Kurulu kararı gerekir. Kiralanması süresi en az bir yıl en çok beş yıl süre ile yapılır." (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 26)

Sürekli olarak döner sermayeli kuruluşlarca imal edilen ve üretilen malların ilgili daireler tarafından doğrudan satışı yapılabilir.

Devlet İhale Tüzüğü'nün 23. maddesine göre;

"Döner Sermayeli Kuruluşlarca devamlı üretilen veya imal edilen mallar, Bakanlar Kurulu'nun onaylayacağı yöntemde, ilgili Dairelerce doğrudan satışı yapılır. Ancak Bakanlar Kurulu'nun, uygun görmesi halinde, mal ve hizmetlerin satışı açık artırma ile yapılabilir. Satışa çıkarılan malların satış fiyatları döner sermayeli kuruluşların takdir yetkisinde olmayıp, bu satış fiyatları ilgili Bakanlıkça belirlenir."

Açık artırmada usul ve esaslar Devlet İhale Tüzüğü'nün 24. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre;

"Açık artırmalarda taban fiyat önceden saptanarak ilgili bakanlıkça onaylanır. Açık artırmalar Türkçe yayın yapan mahalli en az iki günlük gazetede ilan edilmek suretiyle yapılır. Yapılacak olan ilanlarda, satılacak mal ve hizmetin cinsi ile satış yeri, gün ve saati yer alır. Bakanlıkça onaylanan taban fiyat altındaki teklifler kabul edilemez. Açık artırmalarda, malın bedeli açık artırmadan sonra derhal tahsil edilir ve bunu müteakip, mal teslim edilir."

⁸" Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:22

⁹" Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete. 20 (Mart 1986): md:25

Yukarıda döner sermayeli kuruluşlarca devamlı üretilen veya imal edilen malların satışı konusuna değinilmiş olup, mal ve hizmet alımları konusu ise bu aşamada aktarılacaktır. “Bakanlık ve Daireler, döşeme-demirbaş dahil bir aylık malzeme ihtiyaçları ile hizmet alımlarını temin için KDV hariç 15,000.-TL (On beş Bin Türk Lirası)’na kadar ihalesiz harcama yapabilirler.”¹⁰

Servis ve bakım onarım işleri, inşaat ve tesisat işleri “İlgili Bakanlığın veya yetkilinin onayı ve denetimi altında ilgili Dairece doğrudan yaptırılabilir. Ancak bunların yapım bedeli 25.000 TL. altında olmalıdır.” (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 28, md.29)

“Konusu yapım işi olan ihalelerde, inşaat ve tesisat işlerinin düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için, herhangi bir mukavelenin tatbiki sırasında proje, şartname ve keşif raporu ile tespit edilmiş inşaatın ve tesisatın tatbikatında değişiklik zaruret hâsıl olduğu veya keşfin dışında kalmış fakat görülen lüzum üzerine yapılması ihaleden sonra kararlaştırılmış işler çıktığı ve bu nedenlerle inşaat bedeli toplamında artma veya azalma olduğu takdirde, ihale bedeli tutarının yüzde yirmisine (% 20) kadar artan veya azalan işler ihaleye gidilmeden ihaleyi kazanan özel veya tüzel kişilere yaptırılır. Ancak, bu gibi hallerde Merkezi İhale Komisyonu’na bilgi verilir ve İta Amiri sorumlu olur.”¹¹

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde yürürlükte bulunan mevzuatta kamu ihalelerinin verilmesini belirlemeye yönelik usulleri ayrıntılı bir şekilde olmasa da düzenlenmiş olduğunu ancak bu düzenlemenin daha da geliştirilebileceği görüşündeyim.

2.1.2. Şartname:

İhale sürecine değinmeden önce bilinmesi gereken önemli konular arasında, şartnameler konusu yer almaktadır. “Şartname, ihale sürecinin ne şekilde yürütüleceğini ve ihale konusu işin özellikleri hakkında açıklama getiren ihale dökümanıdır” (Dr.Yılmaz, 2014, 100). Kamu İhale Kanunu’nu şartnameleri idari ve teknik şartnameler olarak ikiye ayırmıştır.

¹⁰ “ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:27

¹¹ “ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:29/2

Kamu İhale Kanunu'nun 12. maddesine göre;

“İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarelerce hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığı ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Kanun hükümlerine göre hazırlattırılabilir.[...]”¹²

Başka bir deyişle şartnamelerin idarece hazırlanması esastır. Fakat bu kuralın istisnası olarak, mal, hizmet alımı, yapım işlerine ilişkin ihalelerde işin özelliği sebebiyle idarece hazırlanmanın mümkün olmadığı hallerde, teknik şartnamenin hazırlanmasına imkan tanınmıştır. (Uz, 2004, 229'dan aktaran Dr.Yılmaz, 2014, 100)

2.1.2.1. Teknik Şartname:

Teknik şartname konusuna, Kamu İhale Kanunu'nun 12. maddesinde kısaca değinilmiştir.

“[...] İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacaktır.

Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir.

Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.”¹³

2.1.2.2. İdari Şartname:

Bir idari şartname hazırlanırken aşağıda belirtilen hususların belirtilmesi zorunludur:

“[...] İdari şartnamede ihale konusuna göre asgari aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı.
- b) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.
- c) İhale usulü, ihale tarih ve saati ile tekliflerin nereye verileceği.

¹² “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 12

¹³ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 12

- d) İsteklilere talimatlar.
- e) İsteklilerde aranılan şartlar, belgeler ve yeterlik kriterleri.
- f) İhale dokümanında açıklama isteme ve yapıma yöntemleri.
- g) Tekliflerin geçerlilik süresi.
- h) (Değişik: 30/7/2003-4964/18 md.) İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği, ihale konusu işin tamamına veya bir kısmına teklif verilmesinin mümkün olup olmadığı, mal alımı ihalelerinde alternatif teklif verip verilemeyeceği, verilebilecekse alternatif tekliflerin nasıl değerlendirileceği.
 - i) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin teklif fiyatına dahil olacağı.
 - j) Tekliflerin alınması, açılması ve değerlendirilmesinde uygulanması gereken ve bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar.
 - k) İhale kararının alınmasından sözleşmenin imzalanmasına kadar uygulanması gereken ve bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar.
 - l) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.
 - m) Teklif ve sözleşme türü.
 - n) Geçici ve kesin teminat oranları ile teminatlara ait şartlar.
 - o) (Değişik: 30/7/2003-4964/18 md.) İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesinde idarenin serbest olduğu.
 - p) Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesinde idarenin serbest olduğu.
 - r) İhale konusu işin başlama ve bitirme tarihi, yapıma yeri, teslim şartları ve gecikme halinde alınacak cezalar.
 - s) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilir verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı ile sözleşme konusu işler için eğer ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği.
 - t) (Değişik: 30/7/2003-4964/18 md.) Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları ile sözleşme kapsamında yaptırılacak iş artışları ile iş eksilişi durumunda karşılıklı yükümlülükler.
 - u) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşme ile ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.
 - v) Yapım işlerinde iş ve işyerinin sigortalanması ile yapı denetimi ve sorumluluğuna ilişkin şartlar.
 - y) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.
 - z) Anlaşmazlıkların çözümü.”¹⁴

Devlet İhale Tüzüğü’nde ise şartnamelere 31. ve 32. maddelerinde kısa bir şekilde yer verilmiştir. D.İ.T’nün 31. maddesine göre;

“Bu Tüzüğe göre ihalesi yapılacak her türlü mal ve hizmetin her türlü özelliklerini ve teferruatını gösteren şartnamesi ilgili Dairece hazırlanır ve istem mektubuna eklenir.

Şartnameler bedelsiz olarak verilir. Ancak keşif bedeli yüksek olan inşaat işlerinde ve malzeme ile hizmet alımlarında, şartnameler İhale Komisyonu'nun uygun göreceği bir ücret karşılığı verilir. Şartnameler yazılı metin olarak verilebileceği gibi CD ve benzeri manyetik araçlarla da verilebilir.”

¹⁴“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 27

“Şartnamelerde en az aşağıdaki bilgiler yer alır :

1-Mal ve hizmetin mahiyeti, miktarı ve özelliği ile taşınmaz malların yeri ve sınırları.

2-Taahhütün süresi, başlanıgıcı ve uymama halinde ödenecek tazminatlar.”¹⁵

Ayrıca Devlet İhale Tüzüğü'nün 15. maddesine göre, “İhale makamları bir ihalenin verilmesine yönelik seçilen kriteri sebepleri ile birlikte şartnamede veya ihale duyurusunda belirtmelidir.” Aşağıdaki sayfalarda da belirtileceği gibi ihale ile alınması, satılması veya kiralanması, kiraya verilmesi istenen mal ve hizmetler ile onarım veya inşaatı düşünülen iş için İhale Komisyonuna yazılı olarak başvurulur. Başvurmalar bu Tüzüğün “Ek I’inde” örneği verilen Forma No:1 ile yapılır ve şartnamelerin de bu başvuruya eklenmesi gerekir.

Ayrıca Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığınca düzenlenen keşif raporlarının da şartnameye eklenmesi gerekmektedir.¹⁶ Her ne kadar DİT'nün 32. maddesinde belirtilmemişse de “tekliflerin geçerlilik süresi ihalenin kapanış tarihinden itibaren en az kırkbeş takvim günü olup bunun üzerindeki süreler ihale şartnamesinde belirtmelidir.”¹⁷

İhale sürecinde şartnameler önemli bir rol oynamakla birlikte, yukarıda aktarılan bilgilerden de anlaşılacağı üzere Kamu İhale Kanunu şartnameleri ikiye ayırarak bunların tanımını ve içerisinde bulunması gereken hususları ayrıntılı bir şekilde düzenlemiştir. Fakat Devlet İhale Tüzüğü'ne baktığımızda şartnamelerde hangi hususların bulunması gerektiği iki cümle ile açıklanmış ve tüzük içerisine bir kaç madde eklenmesi ile yetinilmiştir. İhale sürecinde önemli bir yere sahip olan şartnameler konusunun K.K.T.C mevzuatında çok kısa bir şekilde düzenlenmiş olması üzücü olup, en basit ifade ile konusu yapım işi olan kamu ihaleleri ile konusu hizmet ve mal alımı olan kamu ihaleleri için düzenlenecek olan şartnamelerin hangi hususları içermesi gerektiğine dair ayrıntılı bir düzenleme yapılabilir.

¹⁵“ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:32

¹⁶“ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:8/1

¹⁷“Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:10/4

2.1.3. Teminat:

2.1.3.1. Türkiye Cumhuriyeti'nde Durum :

Kamu İhale Kanunu'nda teminat konusu ile ilgili yer alan yasal düzenlemeleri iki ayrı başlık altında incelemek mümkündür:

- 1- Geçici teminat
- 2- Kesin teminat

2.1.3.1.1 Geçici Teminat :

İleriki bölümlerde de görülebileceği üzere, ihaleye çıkılmadan önce bir ihale dosyası hazırlanır. Hazırlanan ihale dosyasının içerisinde; "isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgiler bulunur." ¹⁸ Yapılacak olan ihale ilan edilir ve bu ilanda da isteklilerden çeşitli hususların yanında ayrıca "teklif edecekleri bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, belirlenecek tutarda geçici teminat vermeleri istenir." ¹⁹ İstekli tarafından ödenecek olan bu tutar geçici teminat olarak adlandırılabilir. "Geçici teminatı usulüne uygun olmayan teklifler İhale Komisyonu tarafından değerlendirme dışı bırakılır." ²⁰

"İhale dokümanında belirtilmesi şartıyla, danışmanlık hizmeti ihalelerinde geçici teminat alınması zorunlu değildir." ²¹

Hangi değerler teminat olarak kabul edilebilir? Bu sorunun cevabı Kamu İhale Kanunu'nun 34. maddesinde düzenlenmiş olmakla birlikte bu değerler aşağıda sayılmıştır.

¹⁸ "Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 27

¹⁹ "Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 24

²⁰ "Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 37

²¹ "Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 33

“Madde 34- Teminat olarak kabul edilecek değerler aşağıda gösterilmiştir:

a) Tedavüldeki Türk Parası.

b) (Değişik: 30/7/2003-4964/21 md.)Bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları.

c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler.

İlgili mevzuatına göre Türkiye’de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisini üzerine Türkiye’de faaliyette bulunan bankaların veya özel finans kurumlarının düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.

(c) bendinde belirtilen senetler ve bu senetler yerine düzenlenen belgelerden nominal değere faiz dahil edilerek ihraç edilenler, anaparaya tekabül eden satış değeri üzerinden teminat olarak kabul edilir.

Teminat mektupları dışındaki teminatlar ihale komisyonlarınca teslim alınamaz. Bunların saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine yatırılması zorunludur.

İhale üzerinde kalan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye ait teminat mektupları ihaleden sonra saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine teslim edilir. Diğer isteklilere ait teminatlar ise hemen iade edilir. İhale üzerinde kalan istekli ile sözleşme imzalanması halinde, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibine ait teminat sözleşme imzalandıktan hemen sonra iade edilir.

Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir.

Her ne suretle olursa olsun, idarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.”

“Teminat mektuplarının kapsam ve şeklinin tespitinde yetkili makam Kamu İhale Kurumu’dur.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.35) Verilen tekliflerin bir geçerlilik süresi olmalıdır ve bu süre hazırlanan ihale dökümanında belirtilir. Tekliflerin geçerlilik süresi olduğu gibi geçici teminat mektuplarının da süresi olmalıdır. Tekliflerin geçerlilik süresi ihale dökümanında belirtilirken, “geçici teminat mektubunun süresi ise Kamu İhale Kanunu’nun 32. maddesinde belirlenen tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olmak kaydıyla, geçici teminat mektuplarında süre belirtilir.”²²

Teklif geçerlilik süresinin uzatılması halinde, geçici teminat mektuplarının süresi nasıl hesaplanır? şeklinde bir soru akla gelebilir. “Böyle bir durumda geçici teminat mektuplarının süresi de aynı süre ile uzatılır”.²³

²²“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 35

²³“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 35

2.1.3.1.2 Kesin Teminat:

Kesin teminat ile ilgili yasal düzenleme Kamu İhale Kanunu'nun 43. maddesinde düzenlenmiştir. "İhale üzerinde kalan istekliden, sözleşme yapılmazdan önce ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır."²⁴ İhale üzerinde kalan istekliden kesin teminat alınmasında ki amaç "taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamaktır." (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.43)

"İhale üzerinde kalan isteklinin teklifinin sınır değerinin altında olması hâlinde, Kurum bu istekliden yaklaşık maliyetin % 6'sından az ve % 15'inden fazla olmamak üzere alınacak kesin teminat oranına ilişkin düzenlemeler yapabilir."²⁵

"Kesin teminat mektuplarının süresi ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle idare tarafından belirlenir. İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez."²⁶

"Danışmanlık hizmet ihalelerinde ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, kesin teminat sözleşme yapılmadan önce alınmayabilir. Bu durumda, düzenlenecek her hakedişten % 6 oranında yapılacak kesintiler teminat olarak alıkonulur."²⁷

2.1.3.2 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Durum :

Devlet İhale Tüzüğü'nde teminat konusuna ayrıntılı değinilmediği için teminat konusunu yukarıda olduğu gibi iki ayrı başlıkta incelemek yerine tek bir başlık altında incelemenin daha doğru olacağı görüşümdedir.

Kamu İhale Kanunu'nda olduğu gibi Devlet İhale Tüzüğü'nde de, İhale Komisyonu yapılacak olan ihaleleri ilan eder. İlanda çeşitli hususların yanında gerekli geçici teminat miktarının da yatırılması gerektiği duyurulur.

²⁴"Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 43

²⁵"Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 43

²⁶"Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 35

²⁷"Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 43

Yukarıda da belirtildiği gibi, Kamu İhale Kanunu'na göre isteklilerden, teklif edecekleri bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, belirlenecek tutarda geçici teminat vermeleri istenirken, Devlet İhale Tüzüğü'nün 11. maddesine göre ise geçici teminat miktarı ihale katılımcıları tarafından aşağıda ki oranlar dikkate alınarak hesaplanır:

Geçici teminatın miktarı, ihale katılımcıları tarafından aşağıdaki oranlar dikkate alınarak hesaplanır.			
Teklif Edilen İhale Bedeli			500.- TL
20,000.-	-	20,000.- TL'ye kadar ;	
TL'den büyük		50,000.- TL'ye kadar ;	1,000.- TL
50,000.-	-	100,000.- TL'ye kadar ;	2,500.- TL
TL'den büyük		200,000.- TL'ye kadar ;	5,000.- TL
100,000.-	-	500,000.- TL'ye kadar ;	10,000.- TL
TL'den büyük		1,000,000.- TL'ye kadar ;	25,000.- TL
200,000.-	-	2,500,000.- TL'ye kadar ;	50,000.- TL
TL'den büyük		5,000,000.- TL'ye kadar ;	100,000.- TL
500,000.-	-	miktarlar için ;	150,000.- TL
TL'den büyük			
1,000,000.-	-		
TL'den büyük			
2,500,000.-	-		
TL'den büyük			
5,000,000.- TL'den büyük			

“İhale bedelinin belirlenemediği durumlarda ise, geçici teminat miktarı ihale makamı tarafından belirlenir ve ihale şartnamelerinde veya ihale duyurularında belirtilir” (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 11)

“Hazırlanan geçici teminat mektubu Merkezi İhale Komisyonu lehine düzenlenir.”²⁸ Geçici teminat mektubunun hangi hususları taşıması gerektiği Kamu İhale Kanunu'nda belirtilmezken, Devlet İhale Tüzüğü'nde bu hususlar 11. maddenin 2. fıkrasında sayılmıştır. Aşağıda belirtilen hususların geçici teminat mektubunda belirtilmesi zorunludur:

- “(A)Teminat mektubu sahibi katılımcının adı, soyadı ve varsa ticari ünvanı açıkça yazılmalı,
- (B)İhalenin kapanış tarihi, sayısı ve konusu açıkça yazılmalı,
- (C)Para birimi açıkça belirtilmeli, teminat miktarı rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılmalı ve üzerinde kazıntı, silinti veya düzeltme bulunmamalı,
- (Ç)Teminatın vadesi (Başlangıç ve Bitiş) tarih ve süre olarak açıkça yazılmalı, Vade bitiş tarihinin resmi tatil gününe rastlaması halinde, vade bitiş tarihi, tatil gününü izleyen ilk iş günü olur.

²⁸“ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:11

(D) Teminat mektubu yetkili kişilerce adı, soyadı ve ünvanı yazılmak suretiyle imzalanmalı ve teminat mektubunun alındığı ilgili bankanın resmi mührü ile mühürlenmeli,”

“İhale sonunda başarısız olan veya teklifi kabul edilmeyen ihale katılımcısına ait geçici teminat mektubu karar tarihinden itibaren yedi iş günü içerisinde İhale Komisyonu Başkanlığının onayı ile iade edilir.”²⁹

Devlet İhale Tüzüğü'nün 11. maddesinin 4 ve 5. fıkralarına göre;

“İhaleyi kazanan ihale katılımcısına, ihale sözleşmesini imzaladıktan veya gerekli hallerde kesin teminat verildikten sonra geçici teminat iade edilir.

1-İhale katılımcısının geçici teminatın geçerlilik süresi dolmadan teklifini geri çekmesi halinde,

2-İhaleyi kazanan katılımcının ihale konusu mal veya hizmeti sunmadığı veya ihale mukavelesini imzalamadığı hallerinde geçici teminat mektubu iade edilmez”

Türkiye Cumhuriyeti'nde geçici teminatın geçerlilik süresi, “Kamu İhale Kanunu'nun 32. maddesinde belirlenen tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olmak kaydıyla, geçici teminat mektuplarında süre belirtilirken”³⁰, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde geçici teminatın geçerlilik süresi, “ihalenin kapanış tarihinden itibaren en az 45 (kırkbeş) takvim günü olup bunun üzerindeki süreler ihale şartnamelerinde veya ihale duyurularında belirtilir.”³¹

Devlet İhale Tüzüğü'nün 34.maddesine göre teminat olarak kabul edilebilecek varlıklar dört madde de toplanmış olup, bu varlıklar aşağıda belirtilmiştir.

“(1)Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Gelir ve Vergi Dairesi Gelirler Hesabına yatırılacak çek veya para karşılığı alınacak makbuz,

(2)Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankalar Yasası altında kurulmuş olan bankalardan alınacak banka teminat mektubu,

(3)Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası gözetim ve denetimindeki bankalardan kontrgaranti yaptırılması koşuluyla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankaları dışından alınan teminat mektupları,

(4)İhale makamı tarafından uygun görülerek ilan edilecek diğer varlıklar.”

Teminat olarak kabul edilebilecek varlıklar konusunda Devlet İhale Tüzüğü ile Kamu İhale kanunu arasında farklılıklar olduğu gözden kaçmamaktadır.

²⁹“ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:11

³⁰“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 35

³¹“ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:11/7

Örneğin; Kamu İhale Kanunu'nda, Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler teminat olarak kabul edilebilirken, Devlet İhale Tüzüğü'nde bu tür senetlerin teminat olarak kabul edilebileceği açıkça belirtilmemektedir. Ancak Devlet İhale Tüzüğü'nde ise "ihale makamı tarafından uygun görülerek ilan edilecek diğer varlıklar" cümlesi konarak bu konuya genel bir madde getirilmiş olup, gerekli görülmesi halinde ihale makamı bu tür senetlerin teminat olarak kabul edilebileceğini ilan edebilir.

İhaleyi kazanan özel veya tüzel kişiler, "karar tebliği tarihinden itibaren beş iş günü içinde kesin teminatı tamamlamak ya da yatırmakla yükümlüdür"³² Devlet İhale Tüzüğü'nün 37. maddesine göre;

"(1)İhale kararından sonra, Tüzük'te belirtilen süre zarfında, kazanan özel veya tüzel kişilerin kesin teminat yatırmayıp, mukavele imzalamaya yanaşmaması halinde geçici teminat Hazine ye gelir kaydedilir.

(2)Devlet'in kusuru yüzünden mukavele yapılamaz veya bozulursa ihaleyi kazanan özel veya tüzel kişi kesin teminatı geri alır ve yaptığı giderlerin ödenmesini isteyebilir."

"İhaleye katılan özel veya tüzel kişinin bu Tüzük hükümlerine uymaması halinde kesin teminatı Hazineye gelir kaydedilir ve ihale kararı veya mukavele feshedilir ve yeniden ihaleye gidilir."³³

2.1.4. İhalelerde Bildirim ve Tebliğat Esasları:

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan Devlet İhale Tüzüğü'nde "ihalelerde bildirim ve tebliğat esasları" konusuna yer verilmemiştir. Aşağıda sadece Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen düzenlemeler aktarılmıştır.

Kamu İhale Kanunu'nda bildirim ve tebliğat esasları madde 65'de düzenlenmiş olmakla birlikte kanuna ek madde konarak (Ek madde 1) Elektronik Kamu Alımları Platformu'ndan bahsedilmiştir.

³²" Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:35

³³" Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:38

Kamu İhale Kanunu'nda ihalelerde bildirim ve tebliğat esaslarından bahsedilmişse de "Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde yapılacak tebliğler hakkında Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır."³⁴

Kamu İhale Kanunu'nun 13. madde hükümleri saklı kalmak üzere (fakat 13 üncü maddesi uyarınca yapılacak bütün ilanlar da aynı zamanda Elektronik Kamu Alımları Platformunda da yayımlanır.) bu kanun kapsamında yapılan ihalelerde, ihale süreciyle ilgili aşamalar ile her türlü bildirimler kısmen veya tamamen, Kurum tarafından oluşturulan Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebilir.³⁵

Örneğin, ilan, ihale dokümanının hazırlanması ve verilmesi, katılım ve yeterliğe ilişkin belgelerin sunulması, tekliflerin hazırlanması, sunulması ve değerlendirilmesi, ihalenin karara bağlanması ve onaylanması, kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi ve sözleşmenin imzalanması gibi durumlarda gerçekleştirilecek bildirimler oluşturulan Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebilir. "Elektronik Kamu Alımları Platformunun kurulması ve işletilmesi ile ihale sürecinde elektronik araçların kullanımına ilişkin esas ve usuller Kurum tarafından belirlenir."³⁶

Her ne kadar yukarıda Kamu İhale Kanunu'nun 13. madde hükümleri saklı kalmak üzere bu kanun kapsamında yapılan ihalelerde, ihale süreciyle ilgili aşamalar ile her türlü bildirimler kısmen veya tamamen, Kurum tarafından oluşturulan Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebileceği belirtilse de Kamu İhale Kanunu'nun 65. maddesinde aday, istekliler ve istekli olabileceklere yapılacak her türlü bildirim ve tebligatlarda uyulması zorunlu hususlardan bahsedilmiştir.

Bu maddeye göre,

"Tebliğatlar idareler veya Kurum tarafından;

- 1) İmza karşılığı elden.
- 2) İadeli taahhütlü mektupla.
- 3) Elektronik ortamda.
- 4) Faks

yöntemlerinden birinin kullanılması ile yapılabilir.

Elektronik ortamda veya faks ile yapılan bildirimlerde, bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılır.

³⁴"Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 65

³⁵"Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): ek md 1

³⁶"Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)", Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): ek md 1

İdareler veya Kurum tarafından elektronik ortamda veya faks ile yapılan tebliğatlar ile çerçeve anlaşmaya dahil olan istekliler tarafından elektronik ortamda sunulan fiyat tekliflerinin aynı gün teyit edilmesi zorunludur. Ancak, idareler veya Kurum ile aday, istekli ve istekli olabilecekler tarafından, elektronik imza kullanılarak yapılan işlemlerde ve şikayet başvurularına ilişkin işlemler dahil Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılacak ihale sürecine ilişkin işlemlerde teyit aranmaz. Elektronik haberleşmede kullanılacak araçlar ile bunların teknik özellikleri, yaygın olarak kullanılan haberleşme ve bilgi teknolojisi ürünleri ile uyumlu ve kolay erişilebilir olmalı ve eşit muamele ilkesini sağlamalıdır.

Her türlü bilgi alışverişi ile bilginin muhafazasında; verilerin bütünlüğü ile tekliflerin ve başvuru belgelerinin gizliliğinin sağlanması esastır.”

Yukarıda belirtildiği gibi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde yürürlükte bulunan Devlet İhale Tüzüğü’nde “ihalelerde bildirim ve tebliğat esasları” konusuna yer verilmemiştir. Yetkili makamlar tarafından, ön bilgi duyurularını, ihalenin kime verileceğinin belirlenmesinde vs. gibi hususlarda uygulanacak olan bildirim ve tebliğat esaslarının ayrıntılı bir şekilde düzenlenmesinde yarar görmekteyim. Örneğin; yapılacak olan ilan veya bildirimler ihale makamlarının internet sitesinde yayınlanabileceği gibi yerel iki gazetede yayınlanabileceği düzenlenebilir. Hatta konu daha derinlemesine düşünülürse, ihale sürecinin başlatılmasıyla ilgili kararın, ihale duyurusunun, ihalenin kime verildiğine dair duyuruların bildirim ve tebliğat esasları ayrıntılı olarak farklı maddeler altında düzenlenebilir.

2.1.5. İhaleye Katılamayacak Olanlar ve İhalelerde Yasak Fiil ve Davranışlar:

2.1.5.1. Türkiye Cumhuriyeti’nde Durum :

Kamu İhale Kanunu’nun 11. maddesinde sayılanlar “doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar”. Bu maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak 17. maddeye göre ihalelerde bulunulması yasak olan fiil ve davranış olarak kabul edilir ve Kamu İhale Kanunu’nun dördüncü kısmında yer alan (aşağıda ayrıntılarıyla belirtilecektir) yasaklar ve ceza sorumluluğuna dair hükümler uygulanır. 11. madde, ihalelere katılamayacak olanların kimler olduğuna açıklık getirmektedir. Burada dikkate değer bir nokta, düzenlemenin, “bu kanun kısmındaki ihalelere katılmaları şeklinde” değil “hiçbir ihalelere

katılamazlar” şeklinde yapılmış olmasıdır. Yasaklamanın spesifik bir düzenlemeden öte, kanun koyucunun bilinçli tercihiyle, ihale yasaklamasının K.İ.K kapsamında yapılsın yapılmasın tüm kamu ihalelerini kapsayacak şekilde genel bir kurala bağlanmak istendiği düşünülmektedir. (Doğanyigit, 2015, 355)

Kamu İhale Kanunu'nun 11. maddesine göre,

“Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar:

a) (Değişik: 20/11/2008-5812/4 md.) Bu Kanun ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak idarelerce veya mahkeme kararıyla kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan veya örgütlü suçlardan veyahut kendi ülkesinde ya da yabancı bir ülkede kamu görevlilerine rüşvet verme suçundan dolayı hükümlü bulunanlar. (1)

b) İlgili mercilerce hileli iflas ettiğine karar verilenler.

c) İhaleyi yapan idarenin ihale yetkilisi kişileri ile bu yetkiye sahip kurullarda görevli kişiler.

d) İhaleyi yapan idarenin ihale konusu işle ilgili her türlü ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanlar.

e) (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinilenleri.

f) (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilenlerin ortakları ile şirketleri (bu kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin % 10'undan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç).

İhale konusu işin danışmanlık hizmetlerini yapan yükleniciler bu işin ihalesine katılamazlar. Aynı şekilde, ihale konusu işin yüklenicileri de o işin danışmanlık hizmeti ihalelerine katılamazlar. Bu yasaklar, bunların ortaklık ve yönetim ilişkisi olan şirketleri ile bu şirketlerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketleri için de geçerlidir.

(Değişik üçüncü fıkra: 30/7/2003-4964/8 md.) İhaleyi yapan idare bünyesinde bulunan veya idare ile ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf, dernek, birlik, sandık gibi kuruluşlar ile bu kuruluşların ortak oldukları şirketler bu idarelerin ihalelerine katılamazlar.

Bu yasalara rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. Ayrıca, bu durumun tekliflerin değerlendirmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale yapılmışsa, teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.”

“İhaleyi yapan idareler, ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili veya bağlı bulunulan bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.”³⁷

³⁷“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 58

Yasaklama kararlarının, her hangi bir bakanlığın bağlı veya ilgili kuruluşu sayılmayan idarelerde bu idarelerin yetkilileri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde ise İçişleri bakanlığı tarafından verileceği düzenlenmiştir. (Meran, 2014,61)

Yukarıda ihalelere katılamayacak olanlardan bahsedilmiştir. İhalelerde bulunulması yasak fiil ve davranışlardan ise çalışmanın bu safhasında bahsetmekte fayda görmekteyim.

11. maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtilen kişilerin ihaleye katılmasının, ihalelerde bulunulması yasak fiil ve davranışlar içerisinde olduğu açıklanmış olmakla birlikte ayrıca aşağıda sayılan fiil ve davranışların ihalelerde bulunulması yasak fiil ve davranışlar içerisinde olduğunu belirtmekte yarar var.

“Madde 17- İhalelerde aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

d) Alternatif teklif verebilme halleri dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif vermek.

e) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak.

Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında bu Kanunun Dördüncü Kısmında belirtilen hükümler uygulanır.”³⁸

2.1.5.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde Durum :

Aşağıda aktarılacak olan bilgilerden de anlaşılacağı üzere Türkiye Cumhuriyeti’nde yürürlükte bulunan Kamu İhale Kanunu’nda düzenlendiği gibi Devlet İhale Tüzüğü’nde de ihalelere katılamayacak olanlar, ihalelerde bulunulması yasak olan fiil ve davranışlar 30. madde altında düzenlenmiştir.

³⁸“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 17

Bu maddeye göre, ihalelere katılamayacak olan kişiler:

“(A)İhale Komisyonu üyelerinin eş ve çocukları ve bunların ortak olduğu kurum veya kuruluşlar,

(B)Vergi Dairesine ve/veya Sosyal Güvenlik Kurumlarına ait yükümlülüklerini yerine getirmeyenler veya kesinleşmiş ve ödeme süresi içerisinde ödenmeyen borcu bulunanlar, vadesi geçtiği halde ödenmemiş, ancak ilgili kurum tarafından belli bir vadeye bağlanarak tecil edilmiş borçların, vadesindeki ödemeler aksatılmadığı sürece, yükümlülük yerine getirilmiş kabul edilir.

(C)Aşağıdaki (3)’üncü fıkra uyarınca yasaklama kararı verilen kişi, kurum ve kuruluşlar ihalelere katılamazlar [...]”³⁹

Hangi fiil ve davranışların ihalelerde bulunulması yasak olan fiil ve davranışlar içerisine girdiği başka bir ifade ile ihalelere katılmayı yasaklayan fiil ve davranışların neler olduğu ise yine 30. madde de belirtilmekle birlikte bunlar aşağıda sırasıyla aktarılmıştır.

Öncelikle ihalelerde bulunulması yasak olan fiil ve davranışlar belirtildikten sonra mukavelenin uygulanması sırasında hangi davranışların ihalelere katılmayı yasaklamayı gerektirecek davranışlar olduğu açıklanacaktır. Yani ihalelerde bulunulması yasak olan fiil ve davranışların veya mukavelenin uygulanması sırasında aşağıda belirtilen davranışların sergilenmiş olunması ihalelerden yasaklama kararını doğurmakta olup, bu davranışlarda bulunanlar “idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi yasaklama kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar aynı idare tarafından yapılacak sonraki ihalelere de iştirak ettirilmezler.”⁴⁰

İhalelerde, aşağıda belirtilen fiil ve davranışlarda bulunmak yasaktır:

“[...] (A)Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek,

(B)İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak,

(C)Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek,

(Ç)Alternatif teklif verebilme halleri dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten veya vekaleten birden fazla teklif vermek,

³⁹ “Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:30

⁴⁰ “Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:30/5

(D) Mesleğiyle ilgili bir suçtan nihai olarak kesinleşmiş bir mahkumiyeti olmak veya ihale makamlarının gösterebileceği ve herhangi bir şekilde kanıtlanmış ciddi bir mesleki suiistimal suç işlemek,

(E) İhaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak.[...]"

Tüm bu yukarıda sayılan davranışlar, ihalelerde bulunulması yasak olan fiil ve davranışlardır.⁴¹

Aşağıda belirtilen davranışlar ise mukavelelerin uygulanması sırasında sergilendiği takdirde ihalelere katılmayı yasaklayıcı kararı doğuran davranışlardır.

"[...] (A) Mukavele konusu işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imalat yapmak,

(B) Taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar vermek veya bilgi ve deneyimini idarenin zararına kullanmak,

(C) İhale kararları ile ilgili olarak kamuoyunu yanıltıcı beyan ve açıklamalarda bulunmak,

(Ç) Mücbir sebepler ve İhale Komisyonu tarafından belirlenecek benzeri haller dışında, ihale dökümanı ve mukavele kurallarına uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek.[...]"⁴²

Yukarıda belirtilen davranışlarda bulunulduğu tespit edilmesi halinde, "İhalenin ilgili olduğu idareler, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili veya bağlı bulunan Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler."⁴³

İhale sırasında veya sonrasında yukarıda belirtilen fiil ve davranışlarda buldukları tespit edilenler hakkında ki;

"[...] Yasaklama kararları, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verilir. Verilen bu karar Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere en geç onbeş gün içinde gönderilir ve Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer. Bu kararlar İhale Komisyonunca izlenir ve kamu ihalelerine katılmaktan yasaklı olanlara ilişkin siciller tutulur".

⁴⁴"[...] ilgili idarenin teklifi veya Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığının tespiti üzerine, Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı tarafından, fiil veya davranışlarının özelliğine göre, üç aydan az olmamak üzere iki yıla kadar, kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir.[...]"⁴⁵

⁴¹" Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:30/2

⁴² " Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:30/3

⁴³ " Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:30/6

⁴⁴ " Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:30/7

⁴⁵ " Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:30/3

Devlet İhale Tüzüğü'nün 30/4 maddesine göre; "Hakkında yasaklama kararı verilen bir şahıs şirketi ise şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında yasaklama kararı verilir."

Yukarıda aktarılan bilgilerden de anlaşılacağı üzere her iki yasal mevzuatta da ihalelerde bulunulması yasak olan fiil ve davranışlar hemen hemen aynı olmakla birlikte Kamu İhale Kanunu'nda ihalelere katılamayacak olanlar kişi veya kuruluşlar Devlet İhale Tüzüğü'ne göre çok daha ayrıntılı düzenlenmiş olup arada çok büyük farklılıklar bulunmaktadır. Bu bilgilerin tekrar tekrar aktarılıp, gereksiz yere konuyu uzatmanın bir anlamı olmadığını düşünerek bu farklılıkların ayrıntısına girmemenin daha doğru olacağı inancındayım.

3.BÖLÜM

3.1. İHALE SÜRECİ

Yılmaz'a göre, genel olarak bütün ihale türleri bakımından söz konusu olan ihale sürecinin ana hatları aşağıdaki gibidir:

Öncelikle ihalenin yapıldığı türe göre ilan verilmesi ve ilanın gereken yerlerde yayımlanması gerekmektedir. İlan ihale türlerine göre farklılık göstermekle birlikte, içerik olarak temel noktalar konusunda bütün ihale türleri arasında benzerlik bulunmaktadır. İlandaki model ihaleye çıkan idare, ihale konusu iş, ihale yeri, şekli ve kapsamı konusunda bilgi vermelidir. İhale konusu iş, hizmet ya da ürüne ilişkin terminoloji ile açıklanmalıdır. Şartname, istekli bakımından teklife ilişkin fiyat oluşturma ve tekliflerin karşılaştırılmasına olanak vermeli ve ayrıca rekabeti sağlamaya elverişli olacak şekilde hazırlanmalıdır.

Direktiflerin aynı zamanda ilan ve diğer ihale dökümanlarında kullanılacak teknik kriterlere ilişkin pek çok düzenleme getirdiği dikkat çekmektedir. Burada amaç, ihaleye çıkan idarenin ve genel üye devletlerin, belli isteklileri kayırmalarının önüne geçebilmektir. Direktifler öncelikle ihaleyi yapan idarenin ihale dökümanlarında dikkate alınacak teknik koşulların saptanmasını ihale yapan idare için zorunlu görmektedir. Direktifler bu konuda pek çok ölçüm ya da şarttetleme içermektedir. Saptanan teknik kriterler isteklilerin birini kayırmaya yarayan belli bir ürün, menşei ya da usule işaret etmemelidir. Bu son kuralın istisnasını, ihale konusu işin bu belrileme olmadan tam ve anlaşılabilir biçimde tanımlanamaması oluşturmaktadır. Yapılacak teknik belirlemeler genel iş koşulları ve sözleşme koşulları bakımından her istekli açısından alabilmeyi sağlama şansı olacak açıklıkta olmalıdır.

Devlet İhale Tüzüğü ve Kamu İhale Kanunu'nun da belirtilen ihale sürecini 4 ana başlıkta incelemekte fayda vardır.

- 1-İhale için istemde bulunma ve ihalenin ilanı,
- 2-Tekliflerin değerlendirilmesi,
- 3-Karar alınması ve sözleşme,
- 4-İtiraz ve şikayet.

3.1.1. İhale İçin İstemde Bulunma ve İhalenin İlanı:

3.1.1.1. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Durum :

İhale için istemde bulunma konusu Devlet İhale Tüzüğü'nün 8. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre;

“İhale talebinde bulunan kuruluş, hazırlamış olduğu şartnameleri de ekleyerek Devlet İhale Tüzüğü'nün Ek 1'inde belirtilen form no:1 ile ihale ile alınması, satılması veya kiralanması, kiraya verilmesi istenen mal ve hizmetler ile onarım veya inşaatı düşünülen iş için İhale Komisyonuna yazılı olarak başvurmalıdır. Büyük onarım ve inşaat işleri yaptıracak kuruluşlar Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından hazırlanan keşif raporunu da şartnameye eklemelidir. Şartnameleri eklenmeyen başvurular İhale Komisyonu tarafından dikkate alınmamalıdır.”

İhale istemi ile İhale Komisyonu'na yapılacak başvuru aşağıda belirtilen form ile yapılmalıdır.

No : 1

İHALE FORMA NO : 1

(Madde 8(1))

Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı,

Maliye Bakanlığı.

Aşağıda tafsilatı verilen eşyaların/hizmetlerin ihale suretiyle teminine gidilecektir. Gereğinin yapılması ve neticenin bildirilmesini rica ederim.

Eşyanın / Hizmetin Cinsi :

.....

Hangi Maksat için istendiği :

.....

Gazetelerde neşredilecek ilanın metni ile şartname ilişiktir. İlan faturalarının tediye için Dairemize gönderilmesini rica ederim.

Gerekli tahsisat, Bütçe ve Bütçe ek müfredatına uygun olarak
 Mali yılı Bütçesinin program alt program
 madde proje altında hesapta * mevcuttur.

İmza

:

İmza

:

.....
Dairesi Bakanlığı

Müdür

Bütçe Kontrolörü

(*) Bütçe dışı bir fondan ödenecekse o fonun ismi konacaktır.

“İhale istemi ile İhale Komisyonu’na yapılan müracaatlara İhale Komisyonu tarafından sıra numarası verilir ve ihaleler – acil haller hariç- bu sıra numarasına göre işleme konur. Yapılan müracaatları komisyon en geç 15 gün (uluslararası ihale gerektiren konularda bu süre Bakanlığın onayı ile uzatılabilir.) içerisinde işleme koymak ve 1 ay içinde ise neticelendirmekle yükümlüdür.”⁴⁶

İhale Komisyonu, ihale talebinde bulunan kuruluşun yazılı olarak başvurusunun ardından yapılacak olan ihale ile ilgili olarak ilanda bulunması gerekmektedir. İhale Komisyonu tarafından yapılacak olan ilanda hangi hususların yer alması gerektiğini ve ilan nasıl yapılacağını konusunu 9. madde düzenlemiştir.

“Acil hallerde Bakanlığın onayı ile derhal ilan yoluna gidilebileceği gibi yapılan müracaatlar üzerine İhale Komisyon’u ihaleleri, Resmi Gazete’de veya mahalli Türkçe yayın yapan en az iki gazetede haftada bir defa, (o güne kadar alınmış başvuruları) ilan eder. Uluslararası ihale sözkonusu ise bu ihaleler yurt dışında da ilan edilir. Yapılacak olan ilanlarda;

- İhale sıra numarası,
- İlgili Kuruluş,
- Alınacak veya satılacak veya kiralanacak veya kiraya verilecek mal ve hizmetler ile onarım veya inşaatı yapılacak işin cinsi,
- Gerekli geçici teminat miktarı,
- Son teklif günü, saati ve yeri,
- Başvurma şekli,
- Kiralama ve kiraya vermelerde, kiralama ve kiraya verme süresi,
- Şartnamenin veya büyük onarım ve inşaat işlerinde ihale dosyasının temin edileceği yer, belirtilir.”

3.1.1.2. Türkiye Cumhuriyeti’nde Durum:

Türkiye Cumhuriyeti’nde ihale için istemde bulunma ve ihalenin ilanı konuları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’deki yasal mevzuata göre daha ayrıntılı düzenlenmiştir.

Öncelikle şunu belirtmekte yarar var: Kamu İhale Kanunu’na göre, idareler yıl içerisinde ihale edilmesi planlanmış işlere ilişkin olarak, mali yılın başlangıcını izleyen mümkün olan en kısa sürede yaklaşık maliyeti Kamu İhale Kanunu’nun 8. maddesinde belirtilen eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihaleler için Kamu İhale Bülteninde ön ilan yapabilirler.

⁴⁶ “Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:8

“Ön ilandan amaç, kamu ihalelerinin açılacağını önceden duyurarak isteklilerin plan ve programını bu çerçevede yapmalarını sağlamaktır.” (Doğanyigit, 2015, 445).

Kamu İhale Kanunu'nun “tanımlar” kısmına baktığımızda ön ilan; “yıl içerisinde ihale edilmesi planlanmış işlere ilişkin olarak, mali yılın başlangıcını izleyen mümkün olan en kısa sürede yapılan duyuruyu” ifade etmektedir.

Yapılacak olan ön ilanlarda belirtilmesi gereken bazı hususlar bulunmaktadır. Söz konusu hususlar daha sonra aşağıda ayrıntılarıyla belirtilecektir.

Kamu İhale Kanunu'na göre ihaleler için idareler,

“[...] yaklaşık maliyeti Kamu İhale Kanunu'nun 8 inci maddesinde belirtilen eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihaleler için Kamu İhale Bülteninde ön ilan yapabilirler. Uluslararası ilan yapılan haller dahil ön ilan yapılması halinde kırk günlük ilan ve davet süresi yirmidört güne kadar indirilebilir.[...]”⁴⁷

Ön ilanın yapılması söz konusu olduğu ihalelerde duyurulacak olan ön ilanda aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

“[...]a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresi.

b) İhalenin adı, niteliği, türü ile mal ve hizmet alımlarında kalemler ve tahmini miktarlar, yapım işlerinde ise işin yapılacağı yer, yapı tekniği ve ihtiyaç programına göre tahmin edilen fiziki miktarı veya kapsamı.

c) Çerçeve anlaşma yapılıp yapılmayacağı.

d) İhalenin yapılacağı yer.

e) İhale ilanının yılın hangi çeyreğinde yayımlanacağı.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) Ön ilan yapılan hallerde, dördüncü fıkrada belirtilen süre indiriminden faydalanılabilmesi için ihale ilanının ön ilan tarihinden itibaren en az kırk gün sonra yayımlanması gerekir. Ön ilan yapılmış olması idareye ihale yapma yükümlülüğü getirmez.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) Ön ilan yapılan hallerde ihalenin açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usullerinden biriyle gerçekleştirilmesi zorunludur.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) Ön ilanlar Kamu İhale Bülteninde ücretsiz yayımlanır.[...]”⁴⁸

⁴⁷ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 13

⁴⁸ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 13

Ön ilan yapılan hallerde ihalenin açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usullerinden biriyle gerçekleştirilmesi zorunludur. Ancak ön ilan yapılmış olması idareye ihale yapma yükümlülüğü getirmez. Dolayısıyla sonraki bir tarihte kamusal ihtiyaçlarda değişiklik olabileceğinden ihalenin hiç açılmaması da mümkündür. (Doğanyigit, 2015, 445)

Ön yeterlilik ve ihale ilanları:

İhaleye çıkılmadan önce ihale ve ön yeterlilik dökümanları hazırlanmalıdır. İhale dokümanında; “isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgiler bulunur.”⁴⁹

Örneğin; Kamu İhale Kanunu’nun 40. maddesine göre; “ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.”

“İlân yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır.”⁵⁰ İhale dokümanında değişiklik ve açıklama yapılması konusunu aynı kanunun 29.maddesi düzenlemiştir.

“Madde 29- İlân yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilânlar geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilân olunur.

Ancak, ilân yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi halinde, ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale dokümanı alanların tamamına gönderilir. Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en fazla yirmi gün zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname düzenlenmesi halinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek, yeniden teklif verme imkanı sağlanır.

Ayrıca, istekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden yirmi gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilir.

⁴⁹“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 27

⁵⁰“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 29

Bu talebin idarece uygun görülmesi halinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar ihale dokümanı alan bütün isteklilere son teklif verme gününden on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ve açıklama talebinde bulunan istekli belirtmeksizin yazılı olarak gönderilir.”

Ön yeterlik dokümanında ise “adaylarda aranılan şartlara, ön yeterlik kriterlerine ve gerekli diğer belge ve bilgilere yer verilir.”⁵¹

Kamu İhale Kanunu’nun 28.maddesine göre;

“Ön yeterlik veya ihaleye katılmak isteyen isteklilerin ihale ve ön yeterlik dokümanı satın almak zorundadırlar. Doküman bedeli, basım maliyetini aşmayacak ve rekabeti engellemeyecek şekilde idarelerce tespit edilir. Fakat bu dokümanlar idarede bedelsiz görülebilir. İlan yapılmayan ihalelerde, ihale dokümanı sadece idare tarafından davet edilenlere satılır.”

İhale ve ön yeterlilik dokümanları hazırlandıktan sonra ön yeterlilik ve ihale ilanları yapılır. Yapılacak olan bu ilanlarda aşağıda ki hususların belirtilmesi zorunludur. Ancak ön yeterlilik dokümanında veya ihale dokümanında belirtilmeyen hususlara ilanlarda yer verilemez.

Meran (2014, 56)’ın belirttiği gibi; ihaleye katılma yeterliğinin belirlenmesi konusunda öğreti ve uygulamada belli bir tanımlamaya yer verilmemiştir. Bu konuda açık bir hüküm bulunmamakla birlikte, ihaleye katılmadan önce, ihaleye katılım talebinde bulunan kişi ya da kişilerin, alım, satım ya da hizmet vb. ihalesinin konusunu yerine getirip getiremeyeceğine ilişkin ekonomik, mali ve mesleki yeterlilik kanıtlayan gerekli belge ve bilgilerin, istenmesi halinde sunulmasına yönelik bir düzenleme yapılmıştır. İhaleye katılacak olan isteklilerden “ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak bazı bilgi ve belgeler istenebilir”.⁵² Bu amaçla istenecek olan bilgi ve belgeler ihale dokümanında ve ihale veya ön yeterliğe ilişkin ilân veya davet belgelerinde belirtilmelidir.

⁵¹“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 27

⁵²“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 10

Kamu İhale Kanunu'nun 25. maddesine göre ön yeterlilik ilanlarında belirtilmesi zorunlu olan hususlar:

- a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.
- b) İhalenin adı, niteliği, türü, miktarı.
- c) Mal alımı ihalelerinde teslim yeri, hizmet alımı ve yapım ihalelerinde ise işin yapılacağı yer.
- d) İhale konusu işin başlama ve bitirme tarihi.
- e) Ön yeterliğe katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu.
- f) Ön yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler.
- g) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.
- h) Ön yeterlik dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı.
- i) Ön yeterlik başvurusunun sunulacağı yer ile son başvuru tarih ve saati.
- j) (Ek: 30/7/2003-4964/17 md.)İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği.

Kamu İhale Kanunu'nun 24. maddesine göre; ihale dökümanında belirtilmeyen hususlara ilnalarda yer verilemez. İhale ilanlarında belirtilmesi zorunlu olan hususlar:

- a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.
- b) İhalenin adı, niteliği, türü, miktarı.
- c) Mal alımı ihalelerinde teslim yeri, hizmet alımı ve yapım ihalelerinde ise işin yapılacağı yer.
- d) İhale konusu işe başlama ve işi bitirme tarihi.
- e) Uygulanacak ihale usulü, ihaleye katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu.
- f) Yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler.
- g) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.
- h) İhale dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı.
- i) (Değişik: 30/7/2003-4964/16 md.) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte yapılacağı.
- j) Tekliflerin ihale saatine kadar nereye verileceği.
- k) Teklif ve sözleşme türü.

Yukarıda da belirtildiği gibi; ihaleye katılacak olan isteklilerden “ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak bazı bilgi ve belgeler istenebilir”.⁵³ Uluslararası ihale mevzuatına uygun olarak belirlenen bu belge ve bilgilerden hangilerinin kullanılacağına işin niteliğine göre belirlenerek ihale dökümanında ve ilan veya davet belgelerinde belirtilmesi gerekli görülmüştür. (Doğanyiğit, 2015, 216)

⁵³ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 10

İhale konusu işin niteliğine göre aşağıda belirtilen bilgi veya belgelerden hangilerinin yeterli değerlendirmesinde kullanılacağı, ihale dokümanında ve ihale veya ön yeterliğe ilişkin ilân veya davet belgelerinde belirtilir.

Kamu İhale Kanunu'nun 10. maddesinde belirtilmiş olmakla birlikte, ihaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak, ihale ilanlarıyla aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

a) Ekonomik ve malî yeterliğin belirlenmesi için;

- 1) Bankalardan temin edilecek isteklinin malî durumu ile ilgili belgeler,
- 2) (Değişik: 30/7/2003-4964/7 md.) İsteklinin, ilgili mevzuatı uyarınca yayınlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgeleri,
- 3) İsteklinin iş hacmini gösteren toplam cirosu veya ihale konusu iş ile ilgili taahhüdü altındaki ve bitirdiği iş miktarını gösteren belgeler.

b) Mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi için;

- 1) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler,

2) (Değişik: 20/11/2008-5812/3 md.) İstekli tarafından kamu veya özel sektöre bedel içeren bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;

a) Son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleriyle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

b) Son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işlerinde sözleşme bedelinin en az % 80'i oranında denetlenen ya da yönetilen işlerle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

c) Devam eden yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerinde; ilk sözleşme bedelinin tamamlanması şartıyla, son onbeş yıl içinde gerçekleştirme oranı toplam sözleşme bedelinin en az % 80'ine ulaşan ve kusursuz olarak gerçekleştirilen, denetlenen veya yönetilen işlerle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

d) Son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarına ilişkin deneyimi gösteren belgeler,

e) Devredilen işlerde sözleşme bedelinin en az % 80'inin tamamlanması şartıyla, son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleri ve son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarıyla ilgili deneyimi gösteren belgeler.

f) (Ek: 6/2/2014-6518/46 md.) Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarla desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi iş birliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlara, yararlandıkları destekler çerçevesinde yürüttükleri proje sonucu ortaya çıkan mal ve hizmetlerin piyasaya arz edilmesinden sonra proje sonucu ortaya çıkan hizmetler ile yerli malı belgesine sahip ürünler için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Kurumca belirlenen esaslar çerçevesinde düzenlenen ve piyasaya arz tarihinden itibaren beş yıl süreyle kullanılabilir olan belgeler.

Bu belgelerden, yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerinde, denetleme veya yönetme görevi nedeniyle alınanlarda gerçek kişinin mühendis veya mimar olma şartı aranır.

- 3) İsteklinin üretim ve/veya imalat kapasitesine, araştırma-geliştirme faaliyetlerine ve kaliteyi sağlamasına yönelik belgeler,
- 4) İsteklinin organizasyon yapısına ve ihale konusu işi yerine getirmek için yeterli sayıda ve yeterlikte personel çalıştırdığına veya çalıştıracağına ilişkin bilgi ve/veya belgeler,
- 5) İhale konusu hizmet veya yapım işlerinde isteklinin yönetici kadrosu ile işi yürütecek teknik personelinin eğitimi ve mesleki niteliklerini gösteren belgeler,
- 6) İhale konusu işin yerine getirilebilmesi için gerekli görülen tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler,
- 7) İstekliye doğrudan bağlı olsun veya olmasın, kalite kontrolden sorumlu olan ilgili teknik personel veya teknik kuruluşlara ilişkin belgeler,
- 8) İhale konusu işin ihale dokümanında belirtilen standartlara uygunluğunu gösteren, uluslararası kurallara uygun şekilde akredite edilmiş kalite kontrol kuruluşları tarafından verilen sertifikalar,
- 9) İdarenin talebi halinde doğruluğu teyit edilmek üzere, tedarik edilecek malların numuneleri, katalogları ve/veya fotoğrafları.

İhale konusu işin niteliğine göre yukarıda belirtilen bilgi veya belgelerden hangilerinin yeterli değerlendirilmesinde kullanılacağı, ihale dokümanında ve ihale veya ön yeterliğe ilişkin ilân veya davet belgelerinde belirtilir.

İş bitirme, yönetim veya denetim suretiyle elde edilecek belgeler, belge sahibi kişi veya kuruluşların dışındaki istekliler tarafından kullanılamaz, belgeler devredilemez, kiraya verilemez ve satılamaz. Bu belge sahiplerinin kuracakları veya ortak olacakları tüzel kişiliklerin ihaleye girebilmesinde en az bir yıldır tüzel kişiliğin yarısından fazla hissesine sahip olmaları, her ihalede bu oranın aranması ve teminat süresince bu oranın muhafaza edilmesi zorunludur.

Denetim ve yönetim faaliyetleri nedeniyle alınacak belgeler beşte bir oranında dikkate almır. Ancak, yapımla ilgili hizmet işlerinden elde edilen belgeler yapım işlerinde kullanılamaz.

Yukarıda aktarılan bilgilerden de anlaşılacağı gibi, Türkiye Cumhuriyeti'nde ihale için istemde bulunma ve ihalenin ilanı konuları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'deki yasal mevzuata göre daha ayrıntılı düzenlenmiştir.

3.1.2. İhale İlan Süreleri ve Kuralları:

İhale ilan süreleri ve kuralları, Kamu İhale Kanunu'nun 13. maddesinde belirtilmiştir. İhale ilan süreleri; yaklaşık maliyet, ihale usulü vs. gibi unsurlara göre değişkenlik gösterir. "Başka bir ifade ile, ihale ilan sürelerinin belirlenmesinde, yaklaşık maliyetin eşik değerlerin altında kalan ihaleler olmak üzere iki türlü bir ayrıma gidilmiştir." (Doğanyığıt, 2015, 443)

13. maddenin uygulanmasında yaklaşık maliyet dikkate alınarak kullanılacak eşik değerler ise yine aynı kanunun 8. maddesinde belirtilmiştir. İhale ilan ve süreleri ve kuralları konusuna ayrıntılarıyla değinmeden önce 8. madde de belirtilen eşik değerler konusuna değinmekte fayda var. Bu madde ayrıntıları bilinmeden Kamu İhale Kanunu'nun 13. ve 63. madde de belirtilen hususların uygulanabilmesi çok zordur. Söz konusu 8.madde aşağıda aynen aktarılmıştır:

“Madde 8- Bu Kanununun 13 ve 63 üncü maddelerinin uygulanmasında yaklaşık maliyet dikkate alınarak kullanılacak eşik değerler aşağıda belirtilmiştir:

a) (Değişik: 12/6/2002-4761/12 md.) Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerin mal ve hizmet alımlarında üçyüz milyar Türk Lirası.

b) (Değişik: 12/6/2002-4761/12 md.) Kanun kapsamındaki diğer idarelerin mal ve hizmet alımlarında beşyüz milyar Türk Lirası.

c) (Değişik: 12/6/2002-4761/12 md.) Kanun kapsamındaki idarelerin yapım işlerinde onbir trilyon Türk Lirası.”

Kamu İhale Kanunu'nun 13. maddesine göre;

“Bütün isteklilere tekliflerini hazırlayabilmeleri için yeterli süre tanımak suretiyle;

“a) Yaklaşık maliyeti Kamu İhale Kanunu'nun 8 inci maddede yer alan eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihalelerden;

- 1) Açık ihale usulü ile yapılacak olanların ilânları, ihale tarihinden en az kırk gün önce,
- 2) Belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak olanların ön yeterlik ilânları, son başvuru tarihinden en az ondört gün önce,
- 3) Pazarlık usulü ile yapılacak olanların ilânları, ihale tarihinden en az yirmibeş gün önce,

Kamu İhale Bülteninde en az bir defa yayımlanmak suretiyle yapılır.

Yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan belli istekliler arasında yapılacak ihalelerde ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterliği belirlenen adaylara ihale gününden en az kırk gün önce davet mektubu gönderilmesi zorunludur.

b) Yaklaşık maliyeti Kamu İhale Kanunu'nun 8 inci maddede belirtilen eşik değerlerin altında kalan ihalelerden;

1) Yaklaşık maliyeti otuz milyar Türk Lirasına kadar olan mal veya hizmet alımları ile altmış milyar Türk Lirasına kadar olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden en az yedi gün önce ihalenin ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin en az ikisinde,

2) Yaklaşık maliyeti otuz milyar ile altmış milyar Türk Lirası arasında olan mal veya hizmet alımları ile altmış milyar ile beşyüz milyar Türk Lirası arasında olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden en az ondört gün önce Kamu İhale Bülteninde ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin birinde,

3) Yaklaşık maliyeti altmış milyar Türk Lirasının üzerinde ve eşik değerinin altında olan mal veya hizmet alımları ile beşyüz milyar Türk Lirasının üzerinde ve eşik değerinin altında olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden en az yirmibir gün önce Kamu İhale Bülteninde ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin birinde,

En az birer defa yayımlanmak suretiyle ilân edilerek duyurulur

Yaklaşık maliyeti Kamu İhale Kanunu'nun 8 inci maddede yer alan eşik değerlerin altında kalan belli istekliler arasında yapılacak ihalelerde ön yeterlik ilânlarının son başvuru tarihinden en az yedi gün önce (b) bendindeki süre hariç diğer usullere göre yapılması ve ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterliği belirlenen adaylara ihale gününden önce (b) bendindeki sürelerle göre davet mektubu gönderilmesi zorunludur.

İlanların, elektronik araçlar ile hazırlanması ve gönderilmesi halinde, birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki ilan süresi yedi gün kısaltılabilir. İlan ile ihale ve ön yeterlik dokümanına Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden doğrudan erişimin temin edilmesi halinde, birinci fıkranın (a)

bendinin (1) numaralı alt bendindeki ilan süresi ile belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak ihalelerde ön yeterliği belirlenen adaylara yapılacak kırk günlük davet süresi beş gün kısaltılabilir.

İdareler, yaklaşık maliyeti Kamu İhale Kanunu'nun 8 inci maddede belirtilen eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihaleler için Kamu İhale Bülteninde ön ilan yapabilirler. Uluslararası ilan yapılan haller dahil ön ilan yapılması halinde kırk günlük ilan ve davet süresi yirmidört güne kadar indirilebilir.[...]

Ön ilan yapılan hallerde, dördüncü fıkrada belirtilen süre indiriminden faydalanılabilmesi için ihale ilanının ön ilan tarihinden itibaren en az kırk gün sonra yayımlanması gerekir. Ön ilan yapılmış olması idareye ihale yapma yükümlülüğü getirmez.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) Ön ilan yapılan hallerde ihalenin açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usullerinden biriyle gerçekleştirilmesi zorunludur.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) Ön ilanlar Kamu İhale Bülteninde ücretsiz yayımlanır.

İlân edilecek ihalelerden hangilerinin, ayrıca Basın İlân Kurumu aracılığıyla Türkiye çapında dağıtımı olan gazetelerin birinde ilân edileceğini belirlemeye Kurum yetkilidir.

İhalelerin yapılacağı yerde gazete çıkmaması halinde ilân, aynı süreler içinde ilgili idare ile hükümet ve belediye binalarının ilân tahtalarına asılacak yazılar ve belediye yayın araçları ile yapılır. Bu işlemler bir tutanakla belgelenir.

İdareler, yukarıda belirtilen zorunlu ilânların dışında işin önem ve özelliğine göre ihaleleri, uluslararası ilân veya yurt içinde çıkan başka gazeteler veya yayın araçları, bilgi işlem ağı veya elektronik haberleşme (internet) yolu ile de ayrıca ilân edebilir. Ancak, uluslararası ilân yapılması halinde yukarıda belirtilen asgarî ilân sürelerine oniki gün eklenir.

Bu hükümlere uygun olmayan ilânlar geçersizdir. Bu durumda, ilân bu Maddelere uygun bir şekilde yenilenmedikçe ihale veya ön yeterlik yapılamaz. Yapılan ilânlarda ihale ve ön yeterlilik ilanlarında bulunması zorunlu hususlara uygun olmayan hatalar bulunması durumunda, Kamu İhale Kanunu'nun 13 üncü maddesine (bu madde yukarıda ayrıca belirtilmiştir.) göre yirmibeş ve kırk günlük ilan süresi bulunan ihalelerde ilânların yayımlanmasını takip eden onbeş gün diğer ihalelerde ise on gün içinde hatalı hususlar için düzeltme ilânı yapılmak suretiyle ihale veya ön yeterlik gerçekleştirilebilir. (Ancak, 13 üncü maddede belirtilen ilânın yapılmaması veya ilân sürelerine uyulmaması halleri istisnadır.)”

“Kamu İhale Kanunda yazılı sürelerin hesaplanmasında hüküm bulunmayan hallerde Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.”⁵⁴

Devlet İhale Tüzüğü'nde ihale ilan süreleri ve kurallarına dair herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Söz konusu mevzuatın 8. maddesinde, İhale Komisyonu'nun kendisine yapılan başvuruları en geç 15 gün içerisinde işleme

⁵⁴ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 64

koymak ve bir ay içerisinde neticelendirmekle mükellef olduğu ayrıca ihaleleri Resmi Gazete veya mahalli Türkçe yayın yapan en az iki gazetede haftada bir defa ilan etmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu durum ise uygulamada ihaleye katılacak olanlar için yeterli hazırlanma süresi tanınıyor mu veya yapılacak olan ihale usulüne göre, ilan sürelerinin düzenlenmesi gerektiği mi? sorularını akla getirmektedir. En basit ifade ile bile olsa en azından ihale usullerine göre ilan sürelerinin düzenlenmesi gerektiği inancındayım.

3.1.3. Tekliflerin Değerlendirilmesi:

Tekliflerin değerlendirilmesi konusuna geçmeden önce bilinmesi gereken önemli konuların olduğunu düşünmekteyim. Bu konuları ise “tekliflerin değerlendirilmesi” ana başlığı altında belirtmenin ve kendi içinde alt başlıklara ayırarak incelemenin daha yararlı olabileceği görüşündeyim.

3.1.3.1. Tekliflerin ve Başvuruların Sunulması:

3.1.3.1.1. Türkiye Cumhuriyeti’nde Tekliflerin Hazırlanması ve Sunulması:

Aşağıda belirtilen usul ve esaslar sadece ihalelere katılabilmek için uyulması gereken kurallar olmayıp, “ön yeterliliğe katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler de bu esas ve usullere uygun olarak idareye sunulmalıdır.”⁵⁵

Tekliflerin hazırlanması ve sunulmasında uyulması gereken esas ve usuller Kamu İhale Kanunu’nun 30. maddesinde belirtilmiştir. “Bu maddeye uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirilmeye alınmaz.”⁵⁶

“İhaleye katılabilme şartı olarak istenen bütün belgeler, teklif mektubu ve geçici teminat bir zarfa konmalıdır. Hazırlanan teklif mektupları yazılı ve imzalı olmalıdır. Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması ve teklif mektubunun ad, soyad veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması zorunludur. Eğer ihale, mal alımı ihalesi ise ve ihale dokümanında alternatif teklif verilebileceğine dair hüküm bulunuyorsa, alternatif tekliflerde aynı şekilde hazırlanarak sunulur. Bu zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanıp mühürlenmelidir.

⁵⁵“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 31

⁵⁶“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 36

Zarfin üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve ihaleyi yapan idarenin açık adresi yazılır.

Yukarıda belirttiği şekilde hazırlanan teklifler, idareye elden verilebileceği gibi iadeli taahhütlü olarak da gönderilebilir. Teklifler, ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında idareye verilir. İhale saatinden sonra verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir. Posta ile gönderilecek tekliflerin de ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye ulaşması şarttır. Postadaki gecikme nedeniyle işleme konulmayacak olan tekliflerin alınış zamanı bir tutanakla tespit edilir.

Verilen teklifler, zeyilname düzenlenmesi hali hariç, herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.”

Verilen tekliflerin geçerlilik süresinin ne kadar olacağına dair akla gelen sorunun cevabını ise bize yine Kamu İhale Kanunu 'nun 32. maddesi vermektedir. “Tekliflerin geçerlilik süresi ihale dokümanında belirtilir. İdarece ihtiyaç duyulması halinde bu süre, teklif ve sözleşme koşulları değiştirilmemek ve isteklinin kabulü kaydıyla, en fazla ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzatılabilir.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.32)

3.1.3.1.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde İhale Dosyası'nın Hazırlanması ve Sunulması:

Her iki mevzuat arasında bu konuda dikkat çeken ilk fark ; Kamu İhale Kanunu “tekliflerin hazırlanması ve sunulmasından” bahsederken, Devlet İhale Tüzüğü ise “ihale dosyasının hazırlanması ve tekliflerin sunulmasından” bahsetmektedir. “Teklif mektubu ve geçici teminat da dahil olmak üzere ihaleye katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeleri içeren İhale Dosyası, dosya ile birlikte verilen zarfa konulur.”⁵⁷

Ayrıca bu belgeler yanında,

- “[...]ihale katılım beyannamesi,
- genel şartname ve şartname alındı makbuzu,
- meslek odasına kayıt belgesi veya yapım işlerinde inşaat encümeni tarafından verilen sınıf karnesi,
- çalışma dairesinden alınacak ihaleye katılım belgesi hazırlanacak olan zarfa eklenmelidir.[...]”⁵⁸

⁵⁷ “Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:10

⁵⁸ “Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:13

Devlet İhale Tüzüğü'nün 10. maddesine göre;

“ Hazırlanan zarfın üzerine Kamu İhale Kanunu'nda belirtildiği gibi isteklinin adı-soyadı veya ticari ünvanı, yasal adresi yazılır. Fakat Kamu İhale Kanunu'nun aksine zarfın üzerine ayrıca isteklinin telefon numarası, Teklif Kabul no'su, ihale kapanış tarihi ve teklifin hangi işe ait olduğu yazılmalıdır. Zarfın yapııştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve/veya mühürlenir. Hazırlanan teklifler Merkezi İhale Komisyonu teklif kutusuna atılmalıdır. Ancak hazırlanan teklifler ihale ilanında belirtilen son teklif verme gün ve saatine kadar teklif kutusuna atılmalıdır. Aksi takdirde verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir. Ancak zeyilname ile teklif verme süresinin uzatılması halinde, idare ve isteklilerin ilk teklif verme tarihine bağlı tüm hak ve yükümlülükleri süre açısından, yeniden tespit edilen son teklif verme tarihine ve saatine kadar uzatılmış sayılır. Kamu İhale Kanunu'nda belirtildiği gibi verilen teklifler, zeyilname düzenlenmesi hali hariç, herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.”

“Teklif edilen ürün söz konusu ise, ayrıntılı teknik bilgilerinin yer aldığı numune, katalog ve benzeri tanıtım materyalinin verilmesi de zorunludur.”⁵⁹ Buradaki amaç, teklif edilen ürünlerin, teknik şartnameye uygunluğunu kanıtlamaktır. Bu konuda ki ayrıntılı düzenleme ilgili tüzüğün 33. maddesinde yer almaktadır. 33. maddeye göre;

“[...]Tanıtım materyali, ihale kapanış tarih ve saatinden önce, aksi belirtilmediği takdirde Merkezi İhale Komisyonu'na Teslim Tutanağı karşılığı teslim edilecektir.

Teslim tutanağı ihale isteklisi tarafından 3 (üç) nüsha olarak düzenlenecek ve teslim alan görevli tarafından da imzalanarak bir nüshası kendisinde, diğer 2 (iki) nüshası ise istekliye verilecek.

Teslim Tutanağının bir nüshası istekli tarafından teklif zarfının içerisine konulacak ve teklif ile birlikte sunulacaktır. Teslim Tutanağı olmayan teklifler geçersiz sayılacak ve tekliflerin açıldığı saatten sonra numune kabul edilmeyecektir.”

Devlet İhale Tüzüğü'nde tekliflerin geçerlilik süresine dair yasal düzenleme 10.maddenin 4. ve 5. fıkralarında belirtilmekle birlikte Devlet İhale Tüzüğü'nde bu konu Kamu İhale Kanunu'na göre daha ayrıntılı düzenlenmiştir.

“[...]Tekliflerin geçerlilik süresi ihalenin kapanış tarihinden itibaren en az kırkbeş takvim günü olup bunun üzerindeki süreler ihale şartnamesinde belirtilir. Geçerlilik süresine uymayan teklifler değerlendirmeye alınmaz.

İhtiyaç duyulması halinde Merkezi İhale Komisyonu teklif geçerlilik süresi sona ermeden, teklif geçerlilik süresinin en fazla yukarıdaki (4)'üncü fıkrada belirtilen süre kadar uzatılması yönünde isteklilerden talepte bulunabilir. İstekliler, ihale makamının bu talebini kabul edebilir veya reddedebilir.

İhale Makamının teklif geçerlilik süresi uzatılması talebini reddeden isteklinin geçici teminatı iade edilir ve teklifleri değerlendirmeye alınmaz.

⁵⁹ “ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:33

Talebi kabul eden istekli, teklif ve mukavele koşulları değiştirilmeksizin, geçici teminatını kabul edilen yeni teklif geçerlilik süresine ve her bakımdan geçici teminata ilişkin kurallara uydurmak zorundadır. Bu konudaki istek ve cevaplar yazılı olarak yapılır, iadeli taahhütlü posta yoluyla gönderilir veya imza karşılığı elden teslim edilir.” (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 10/4/5)

Kamu İhale Kanunu’na göre ise tekliflerin geçerlilik süresi ile ilgili yasal düzenleme yukarıda da belirtildiği gibi, Kamu İhale Kanunu’nun 32. maddesinde düzenlenmiştir. “Tekliflerin geçerlilik süresi ihale dokümanında belirtilir. İdarece ihtiyaç duyulması halinde bu süre, teklif ve sözleşme koşulları değiştirilmemek ve isteklinin kabulü kaydıyla, en fazla ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzatılabilir.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.32).

3.1.3.2. Tekliflerin Alınması, Açılması ve Değerlendirilmesi:

3.1.3.2.1. Tekliflerin Kamu İhale Kanunu’na Göre Alınması, Açılması ve Değerlendirilmesi:

Öncelikle tekliflerin alınması ve açılması konusuna değinmekte yarar görmekteyim. Bu aşamada önemli olan istekliler tarafından hazırlanan teklif zarflarının, tekliflerin veya geçici teminatların usulüne uygun hazırlanıp, hazırlanmadığı ve belgelerinin eksikliğinin tespit edilmesidir. Bu kontroller yapılırken hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilemez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz, değerlendirme dışı bırakılamaz. Yukarıda da belirtildiği gibi, teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye verilmelidir. Kamu İhale Kanunu’nun 36. maddesine göre;

“İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.

İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.”

Tekliflerin değerlendirilmesi konusu ise Kamu İhale Kanunu'nun

37. maddesinde düzenlemiştir.

“İhale komisyonunun talebi üzerine idare tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.”

Yukarıda da belirtildiği gibi tekliflerin alınması ve açılması aşamasında belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı tespit edilen isteklilerin teklifleri tespit edildikten sonra bu tekliflerin “değerlendirilme aşamasında” değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir.

“Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir.

Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır”.⁶⁰

Verilen diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olan teklifleri ihale komisyonu değerlendirme dışı bırakabilir mi? Bu sorunun cevabını olumlu olarak vermek mümkündür.

Kamu İhale Kanunu'nun 38. maddesine göre;

“İhale komisyonu fiyatı aşırı düşük olan teklifleri tespit edip, reddetmeden önce belli bir süre belirleyerek, teklif sahiplerinden bu süre içinde teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu aşağıda belirtilen hususlar gibi hususlarda teklif sahiplerinden yazılı açıklama isteyerek aşırı düşük teklifleri değerlendirir. İhale komisyonu; İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması, seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü, hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, konularında teklif sahiplerinden yazılı açıklama isteyebilir.

Yukarıda yapılan açıklamalara rağmen; Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama

⁶⁰ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 37

istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti Kamu İhale Kanunu'nun 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerinin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.”

3.1.3.2.2. Devlet İhale Tüzüğü'ne Göre Tekliflerin Alınması, Açılması ve Değerlendirilmesi:

Kamu İhale Kanunu'nda belirtildiği gibi “Merkezi İhale Komisyonu ihale duyurusunda belirtilen ihale saatinde teklif kutusunu isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde açar” (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md.13). Tekliflerin açılması ve okunması konusu ile ilgili yasal düzenleme Devlet İhale Tüzüğü'nün 13. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre;

“ Kuralına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. İstenen belgelerden herhangi birinin eksik veya teklifler ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan isteklilerin teklifleri geçersiz sayılır ve okunmadan iptal edilir. Bu aşamadan sonra ihalelerin incelenmesi, netleştirilmesi, değerlendirilmesi ve karşılaştırılması ile ilgili hiçbir bilgi, ihale kararına kadar açıklanamaz”.

Kamu İhale Kanunu'nda belirtildiği gibi bu aşamada öncelikle önem verilen husus, usulüne uygun olmayan tekliflerin tespit edilmesidir. Yukarıda 13. maddede aktarmış olduğum bilgiler yine aynı kanununun 14. maddesinin 1.fikrasında da belirtmekte ve usulüne uygun olmayan tekliflerin tespit edildikten sonra (belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan) İhale Komisyonu tarafından bu tekliflerin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verildiği açıklanmaktadır.

Kamu İhale Kanunu ile Devlet İhale Tüzüğü arasında dikkati çeken bir fark “usulüne uyum olmayan teklifler” konusunda kendisini göstermektedir. Kamu İhale Kanunu'nun “tekliflerin değerlendirilmesi” konusunu düzenleyen 37. maddesine göre; usulüne uygun olmayan tekliflerin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilmeden önce isteklilere bir şans daha verilerek, eksikliğin teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Ancak

Devlet İhale Tüzüğü'nde belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan teklifle doğrudan İhale Komisyonu tarafından değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilmektedir. Devlet İhale Tüzüğü'nün 14. maddesinin 2. ve 3. fıkralarına göre;

“İhale Komisyonu incelemelerinde, uzmanlık isteyen işlerde gerekli görülmesi halinde, İhale Komisyonu üyeleri haricinde konu ihalenin özelliğine göre yurt içinden veya yurt dışından geçici olarak İhale Komisyonu Başkanı tarafından atanan veya Komisyonun talebi üzerine ihale makamı tarafından görevlendirilen, en az iki kişiden oluşturulan inceleme ve değerlendirme bilirkişi heyetinin tavsiyesine başvurabilir.

İhale Komisyonunun talebi üzerine idare, tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını veya ihale konusu bir işin niteliğinin gerektirmesi halinde katılımcılardan bu tüzükte belirtilenlerden başka türde sertifikalar veya ek belgeler sunmalarını talep edebilir. Ancak, bu açıklama ve belgeler hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilemez ve yapılamaz.

Devlet İhale Tüzüğü ile Kamu İhale Kanunu arasında ortaya çıkan bir fark ise tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesi aşamasında kendisini göstermektedir. Kamu İhale Kanunu'nun 37. maddesine göre; net olmayan hususlar ile ilgili İhale Komisyonunun talebi üzerine idare isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir fakat Devlet İhale Tüzüğü'nün 14. maddesine göre idare, net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebileceği gibi, ihale konusu bir işin niteliğinin gerektirmesi halinde katılımcılardan bu tüzükte belirtilenlerden başka türde sertifikalar veya ek belgeler sunmalarını talep edebilir.

İhale Komisyonu karar vermeden önce bir çok kriter ve konuları dikkate alır. İhale Komisyonu tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı tespit edilen teklifleri değerlendirme dışı bırakılmasına karar verdikten sonra Devlet İhale Tüzüğü'nün 14. Maddesinin 4. fıkrasına göre geride kalan teklifler için aşağıda belirtilen hususları dikkate alınır.

1-En düşük veya en yüksek fiyat, fiyatlar arasındaki münasebet ve fiyatların keşif bedeli veya geçer fiyatla ilgisi,

2-Alınacak malzemenin ihale şartnamesinde belirtilen evsaf ve şartlara uygunluğu,

- 3-Teklif yapan müessese veya müteahhidin taahhüdüne sadakat durumu,
- 4-Teklif sahibinin, teklifiyle beraber sunması gerekli olan belgelerin kuralına göre verilip verilmediği,
- 5-İsteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale şartnamesinde belirtilen şartlara uygun olup olmadığına bakılır.

“İhale Komisyonu teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit ettikten sonra bu teklifleri reddetmeden önce belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.”⁶¹ Peki teklif fiyatı aşırı düşük olan teklifler tespit edilirken hangi hususlar dikkate alınır?

- 1- “Keşif bedeli ile teklif edilen bedeller arasındaki oransal farklılıklar,
- 2- Teklif edilen bedellerin kendi aralarındaki oransal farklılıklara göre fiyatı aşırı düşük olan teklifler tespit edilir.”⁶² “ İhale Komisyonu; aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesi amacıyla sınır değer koymaya veya sorgulama kriterleri belirlemeye yetkilidir.”⁶³

İhale Komisyonu aşırı düşük teklifleri değerlendirirken ve bu teklifleri reddetmeden önce teklif sahiplerinden belirlediği süre içinde aşağıda yazılan hususlarda veya teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister ve yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. “Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.” (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 14/5

- 1-İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
- 2-Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
- 3-Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,
- 4-Metrajlı ve birim fiyatlı teklif analizi, hususlarını belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.”⁶⁴

⁶¹“ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:14/4

⁶²“ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:14/5

⁶³“ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:14/7

⁶⁴“ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:14/5

“İhale Komisyonu, tekliflerden birini mutlak surette; kabul etmek mecburiyetinde değildir. Tekliflerin uygun olmaması halinde, ihale iptal edilir ve gerekçesiyle birlikte Bakanlığa bildirilir.” (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 14/6)

a)İhalenin verilmesine İlişkin Kriterler:

Merkezi İhale Komisyonu ihale kararı alınması sürecinde ihalenin verilmesine ilişkin üç ayrı kriteri dikkate alır.

- “1-Mal ve hizmet alımlarında en düşük fiyatı,
- 2-Satım ve kira işlemlerinde en yüksek fiyatı,
- 3-Ekonomik açıdan en avantajlı teklifi,”⁶⁵

Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde Devlet İhale Tüzüğü'nün 16. Maddesinde belirtilen kriterler göz önünde bulundurulur. “Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, fiyat ile birlikte fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir.” (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 16)

Aşağıda belirtilen tablo, “yapım işlerinde” ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde kullanılacak kriterler ve ağırlık oranları tablosu olup, bu tablo Devlet İhale Tüzüğü'nün Ek:III' ün de yer almaktadır. Devlet İhale Tüzüğü'nün 16.maddesine göre;

“Merkezi İhale Komisyonu yapım işlerine ait ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenebilmesi için değerlendirmeye esas alınacak unsurları üç ana kriterde toplayıp tahmini ihale bedeline göre her kritere verilen ağırlıklar, bu tüzüğe ekli (Ek: III) ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde kullanılacak kriterler ve ağırlık oranları tablosunu kullanır”.⁶⁶

⁶⁵ “ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:16

⁶⁶ “ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:16

Tablo 1: Yapım İşlerinde Ekonomik Açıdan En Avantajlı Teklifin Belirlenmesinde Kullanılacak Kriterler ve Ağırlık Oranları Tablosu

Ek: III				
EKONOMİK AÇIDAN AVANTAJLI TEKLİFİN BELİRLENMESİNDE KULLANILACAK KRİTERLER VE AĞIRLIK ORANLARI TABLOSU (Madde 16)				
ANA KRİTERLER VE ALT KRİTERLER	TAHMİNİ İHALE BEDELİ (TL)			
	1,000,000'de n düşük	1,000,000 ile 2,500,000	2,500,000 ile 10,000,000 arası	10,000,000 ve yukarısı
1. TEKLİF EDİLEN FİYAT	%55	%50	%45	%40
2. MESLEKİ VE TEKNİK YETERLİLİK	%35	%40	%45	%45
2.1. İş Deneyimi				
2.1.1.				
2.1.2.				
2.1.3.				
2.1.4.				
2.1.5.				
2.1.6.				
2.2. Personel Bilgileri				
2.2.1. Mimar ve Mühendis				
2.2.1.1.				
2.2.1.2.				
2.2.1.3.				
2.2.2. Teknik Personel ve İşçiler				
2.2.2.1.				
2.2.2.2.				
2.2.2.3.				
2.3. Araç, Makine ve Tesis				
2.3.1.				
2.3.2.				
2.3.3.				
2.3.4.				
2.3.5.				
2.3.6.				
2.4. İş Programı ve Süre				
2.4.1				
2.4.2.				
3. EKONOMİK VE MALİ DURUM	%10	%10	%10	%15
3.1.				
3.2.				

Yukarıda belirtildiği gibi Merkezi İhale Komisyonu yapım işlerine ait ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenebilmesi için değerlendirmeye esas alınacak unsurları üç ana kriterde toplamıştır. Bu kriterler;

1. Teklif edilen fiyat,
2. Mesleki ve teknik yeterlilik ve
3. Mali ve ekonomik durumdur.

Bu kriterlerin değerlendirilmesinde esas alınacak unsurlar ile sunulması gereken belgeler ve bu belgelerde aranan şartlar Devlet İhale Tüzüğü'nün 16. maddesinde açıklanmıştır.

Başlık konusu olan "ihalenin verilmesine ilişkin kriterler" konusuna tekrar dönmekte yarar görmekteyim.

Konu başlığı altında belirtildiği gibi, Merkezi İhale Komisyonu ihale kararı alınması sürecinde ihalenin verilmesine ilişkin;

- 1-Mal ve hizmet alımlarında, en düşük fiyatı,
- 2-Satım ve kira işlemlerinde, en yüksek fiyatı,
- 3-Ekonomik açıdan en avantajlı teklifi,

dikkate alır. Yani Merkezi İhale Komisyonu ihale kararı alınması sürecinde ihalenin verilmesine ilişkin bu üç kriterleri göz önünde bulundurur. Devlet İhale Tüzüğü'nde yer aldığı gibi; "ihale makamları bir ihalenin verilmesine yönelik seçilen kriteri sebepleri ile birlikte şartnamede veya ihale duyurusunda belirtir. Her bir ihale süreci için seçilen kriter belirlendikten sonra ihale sürecinde değiştirilemez."⁶⁷

⁶⁷ "Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:1

3.1.4. İhale nin Karara Bağlanması ve Onaylanması:

3.1.4.1. İhale nin Türkiye Cumhuriyeti'nde Karara Bağlanması ve Onaylanması:

İhale Komisyonu'nun verilen teklifleri değerlendirdikten sonra bir karara varma zorunluluğu yoktur. Kamu İhale Kanunu'nun bu yönde ki düzenlemesi 39.maddede yer almaktadır:

“ İhale Komisyonu'nun kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbest olup, bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihale nin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.”

İhale Komisyonu, yukarıda da belirtildiği gibi “Kamu İhale Kanunu'nun 37. ve 38. maddelerine göre yapmış olduğu değerlendirme sonucunda ihale, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır.” (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 40)

Eğer ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınacak ise bu tür ihalelerde “ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıklarının belirleneceğini” belirtilmektedir.⁶⁸ Kamu İhale Komisyonu tarafından ekonomik açıdan en avantajlı teklif nasıl belirlenir? Bu sorunun cevabını ise bizlere Kamu İhale Kanunu'nun 40. maddesi vermektedir. Kanunun 40. maddesinde belirtildiği gibi;

“Ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenirken sadece fiyat esas dikkate alınmaz. Ayrıca fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir.

En düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirilebileceği belirtilebilir. Bu tür ihalelerde yani en düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirildiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde, yukarıda belirtilen fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

Aynı kanununun 63. maddesine göre, ihale dokümanında yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı belirtilen ihalelerde, bu fiyat avantajı da uygulanmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

⁶⁸ “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 40

İhale Komisyonu'nun kararı gerekçeli olmalıdır. Komisyon almış olduğu kararı ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

İhale yetkilisi, kendisinin onayına sunulan karar için 2 yönde karar üretebilir.

1-karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylayabilir ve böyle bir durumda ihale geçerli sayılır veya

2-gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle kararı iptal edebilir ve ihale hükümsüz sayılır.

İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce idareler, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır. İki isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir.”

Kamu İhale Kanunu'nun 6. maddesine göre,

“Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalmamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.”

3.1.4.2. İhalenin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Karara Bağlanması ve Onaylanması:

Uluslararası ihale gerektiren konular istisna olmak üzere, “İhale Komisyonu başvuruları en geç 15 gün içerisinde işleme koymak ve bir ay içerisinde neticelendirmekle mükelleftir. Ancak Uluslararası ihale gerektiren konularda bu süre Bakanlığın onayı ile uzatılabilir.”⁶⁹

Devlet İhale Tüzüğü'nün 7. maddesinde belirtildiği gibi;

(5)Toplantıya katılan üyelerin isimleri karar defterine kaydedilir.

(6)Teklifler, İhale Komisyonunun Başkan dahil en az dört Üyesi huzurunda açılır.

(7)Kararlar Üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır ve hazır bulunan üyeler tarafından imzalanır. Ancak, Başkan müsbet oy vermediği durumda nihai karar için konu Bakanlığa havale edilir.

(8)Başkan, uygun gördüğü hallerde, ilgili mercilerle istişarede bulunmak amacıyla kararı belli bir süre için erteleyebilir.

(9)İhale Komisyonu 15,000,000.- TL (On beş milyon Türk Lirası) üzerindeki ihaleler için Ekonomi ve Maliye Bakanlığının onayını alır.

(10)İhale Komisyonu uygun görmesi halinde, İhale işlemlerini birleştirerek yapabilir.

⁶⁹ “ Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:8/4

Kamu İhale Kanunu'nun aksine Devlet İhale Tüzüğü'nde, "ihale makamları bir ihalenin verilmesine yönelik seçilen kriteri sebepleri ile birlikte şartnamede veya ihale duyurusunda belirtir. Her bir ihale süreci için seçilen kriter belirlendikten sonra ihale sürecinde değiştirilemez." (Devlet İhale Tüzüğü,1986, md. 15)

"Talip çıkmaması veya yapılan değerlendirme sonucu, taliplerin uygun olmaması halinde Merkezi İhale Komisyonu'nun izleyebileceği iki yol bulunmaktadır:

- 1.Yeniden ihaleye çıkarma işlemi,
- 2.İhaleye katılan firmalar ile pazarlık yapmak."⁷⁰

Devlet İhale Tüzüğü'nün 15. maddesinin devamına göre;

İhale Komisyonu ihale gününden itibaren bir ay içinde yeniden ihaleye çıkarma işlemi yapar veya ihaleye katılan firmalar ile pazarlıkla işi bitirir. Pazarlık yapılacak ihalelerde:

(A) İhaleye katılan tüm teklif sahiplerinden verilecek süre içerisinde Merkezi İhale Komisyonuna elden kapalı zarf usulü ile yeni teklif vermeleri istenir ve uygun görülmesi halinde Merkezi İhale Komisyonu ihaleyi sonuçlandırır veya,

(B) İhaleye katılan tüm teklif sahipleri ile Komisyon huzurunda ayrı ayrı veya tümü ile birlikte karşılıklı sözlü olarak açık eksiltme veya açık artırma usulü ile pazarlık yapar ve uygun görülmesi halinde Merkezi İhale Komisyonu ihaleyi sonuçlandırır.

[...](3)Pazarlık yapılacak ihalelerde, İhale Komisyonu, bu Tüzüğün 14'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasında belirtilen bilirkişi heyetinin toplantılara katılmasını ve konu hakkında teknik katkıda bulunmasını isteyebilir.

(4)Yapılacak pazarlıkta fiyatların, ilk tekliften, satım ve kiraya vermelerde daha düşük olmamasına, mal ve hizmet alımlarında daha yüksek olmamasına dikkat edilir.

(5)En düşük veya en yüksek fiyat birden fazla ise aynı kişilerden ikinci bir teklif istenebilir veya açık eksiltme veya açık artırma usulüyle aynı anda ihaleye gidilebilir..

(6)Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyetinin hangi mamullerine ve ne oranda öncelik tanınacağı Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. İhale Komisyonu Bakanlar Kurulu Kararını dikkate alarak karar verir.

(7)Yapım işleri ihalelerinde, bu Tüzüğün 16'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası kuralları uyarınca hesaplanan en yüksek toplam puan sahibi istekliye, ihale şartnamelerindeki kriterleri ve bu Tüzüğün diğer kurallarını yerine getirmesi kaydıyla ihale bağlanır.

(8)Alınan teklifler incelendikten sonra, özel karar defterine cetvel halinde işlenir. İhaleyi kazananlar belirgin hale getirilip işaretlenir ve cetvelin altına karar numarası verilerek karar yazılır. Özel olarak hazırlanmış çizelgeler komisyon başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır. Kararın aleyhinde oy kullanan üyenin görüşü, o kararın altına kaydedilerek ilgili üye tarafından imzalanır.

⁷⁰ "Devlet İhale Tüzüğü", Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:15

3.1.5. Kesinleşen İhale Kararının Bildirilmesi ve Sözleşme

3.1.5.1. Türkiye Cumhuriyeti'nde Kesinleşen İhale Kararının Bildirilmesi ve Sözleşme :

“Yapılan bütün ihaleler bir sözleşmeye bağlanır. Sözleşmeler idarece hazırlanır ve ihale yetkilisi ile yüklenici tarafından imzalanır. Yüklenicinin ortak girişim olması halinde, sözleşmeler ortak girişimin bütün ortakları tarafından imzalanır.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.46)

Sözleşme imzalanacağı tarihte, sözleşme imzalanmazdan önce ihale sonuç bilgileri Kamu İhale Kurumu'na gönderilmek suretiyle ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur.

Yukarıdaki başlıkta adı geçen konular Kamu İhale Kanunu'nun 41. ve 42. maddelerinde düzenlenmiştir.

“İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir.

İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere gerekçeleri belirtilmek suretiyle bildirim yapılır.

İhale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren; 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz.”

Yani aşağıda belirtilen 2 istisna dışında ihale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren on gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz.

1-Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması durumunda,

2-Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması durumunda, İhale pazarlık usulü ile yapılır ve ihale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren beş gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz.⁷¹

⁷¹“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 21/b/c

“Sözleşmeye davet” konusu ise Kamu İhale Kanunu’nun 42. maddesi düzenlemektedir. Bu maddeye göre;

“Yukarıda belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Yabancı istekliler için bu süreye oniki gün ilave edilir. Sözleşmenin imzalanacağı tarihte, ihale sonuç bilgileri Kuruma gönderilmek suretiyle ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur.

Kamu İhale Kanunu’nun 43. madde hükmü gereğince sözleşmeden önce kesin teminat alınmayan danışmanlık hizmet ihalelerinde sözleşmeye davet ise, kesin teminat istenilmeksizin birinci fıkra hükümlerine göre yapılır.”

“İhale dokümanında belirtilen şartlara aykırı sözleşme düzenlenemeyeceği gibi İhale dokümanında aksi belirtilmedikçe sözleşmelerin notere tescili ve onaylatılması zorunlu değildir. .”⁷²

3.1.5.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde Kesinleşen İhale

Kararının Bildirilmesi ve Sözleşme Yapılması:

İhale Komisyonu yukarıda aktarılan bilgiler çerçevesinde gerekli değerlendirmeyi yaparak bir karara varır. Alınan kararın kime nasıl tebliğ edileceği Devlet İhale Tüzüğü’nün 17. maddesinde düzenlenmiştir.

“İhale Komisyonu tarafından alınan karar 48 saat içerisinde ilgili kuruluşa ve Ekonomi ve Maliye Bakanlığı ile Sayıştay Başkanlığı’na bilgi için yazılı olarak bildirilir.

İhalenin kime ve kaçta kaldığı, karar suretinin 48 saat içerisinde İhale Komisyonu ilan tahtasına asılmasıyla halka duyurulur.

Alınan bir ihale kararı; karar tarihinden itibaren en geç beş iş günü içerisinde ilgili Daire tarafından, ihaleyi kazanan kişi veya firmaya yazılı tebliğ edilir ve gerekirse kesin teminat ile Gelir ve Vergi Dairesi, Sosyal Sigortalar Dairesi ve İhtiyat Sandığı Dairesi’ne kesinleşmiş borcunun bulunmadığına veya söz konusu kurumlara olan kesinleşmiş borcunun yapılandırıldığına dair belgeler istenir.

İhaleyi kazanan kişi veya firma, tebliğ tarihinden itibaren en geç beş iş günü içerisinde geçici teminatı kesin teminata tamamlar. Kesin teminat, yapılacak işin bedelinin %5’i kadardır. Buna ait kesin teminat makbuzunun aslını veya banka teminat mektubunu ilgili Daireye ibraz eder ve Gelir ve Vergi Dairesi, Sosyal Sigortalar Dairesi ve İhtiyat Sandığı Dairesi’ne kesinleşmiş borcunun bulunmadığına veya söz konusu kurumlara olan kesinleşmiş borcunun yapılandırıldığına dair belgeler alınır ve en geç üç iş günü içerisinde mukavele imzalanır.

İhalenin konusuna göre imzalanacak olan sözleşmenin şartları veya yatırılacak olan kesin teminat süresi değişmektedir.

⁷² “Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 46

İhalenin konusu satış ise; ilgili Kuruluş, satışın yapıldığı şahıs veya firmaya ihale kararının bildirilmesinden itibaren sekiz iş günü içinde bedeli tahsil ettirip, malı ya da hizmeti teslim eder veya ihaleyi kazanan firma veya şahısla satış mukavelesini tanzim edip imzalar.

Kiraya vermelerde, ihaleyi kazanan şahıs veya firma tarafından on beş iş günü içerisinde şartnamede belirtilen kesin teminat miktarını yatırdığına dair makbuz veya banka garanti belgesi ibraz etmesinden sonra kira mukavelesi ilgili kuruluşla imzalanır.

İnşaat ve onarım işlerinde kesin teminatın yatırıldığına dair makbuz veya banka garanti belgesi ibrazından sonraki on iş günü içerisinde şartnameye dayalı mukavele, ilgili kuruluş ile ihaleyi kazanan özel veya tüzel kişiler arasında imzalanır. İmzalanan mukavelelerin bir örneği İhale Komisyonu Başkanlığına gönderilir.

Birleştirilmiş ihalelerde bedel tahsili ve mukavele imzalanması işlemleri, Devlet Emlâk ve Malzeme Dairesi Ayniyat ve Levazım Şubesi ile Mali İşler Şubesinde müştereken yürütülür.

“Büyük onarım ve inşaat işlerinde, şartnamelerde ve mukavelelerde yer alacak hususlar Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığınca çıkarılacak bir Yönetmelikle belirlenir. Ancak, bu tüzük kapsamı uyarınca Merkezi İhale Komisyonu tarafından üretilen uygulama ve kararlara ters ifade yaratılamaz.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.18)

3.1.6. İdarenin veya İsteklinin Görev ve Sorumluluğu:

3.1.6.1. Türkiye Cumhuriyeti’nde Durum:

Başlık konusunu ikiye ayırarak, öncelikle “isteklinin sözleşme yapılmasında ki görev ve sorumluluğuna” değinmekte yarar görmekteyim.

i)İsteklinin Görev ve Sorumluluğu:

Sözleşme yapılmasında isteklinin başlıca görev ve sorumluluğu, kesin teminatı vererek sözleşmeyi imzalamaktır. Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu Kamu İhale Kanunu’nun 44. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre;

“İhale üzerinde kalan istekli, yukarıda belirtildiği gibi ve Kamu İhale Kanunu’nun 42 ve 43 .maddelere göre kesin teminatı vererek sözleşmeyi imzalamak zorundadır. Sözleşme imzalandıktan hemen sonra geçici teminat iade edilir.

Bu zorunluluklara uyulmadığı takdirde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale üzerinde kalan isteklinin geçici teminatı gelir kaydedilir. Bu durumda idare, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif fiyatının ihale yetkilisine uygun görülmesi kaydıyla, bu teklif sahibi istekli ile de Kanunda belirtilen esas ve usullere göre sözleşme imzalayabilir. Ancak ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalanabilmesi için, 42 nci maddede belirtilen on günlük sürenin bitimini

izleyen üç gün içinde ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye 42 nci maddede belirtilen şekilde tebligat yapılır.

Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin de sözleşmeyi imzalamaması durumunda ise, bu teklif sahibinin de geçici teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.”

ii) İdarenin Görev ve Sorumluluğu:

Çalışmanın bu safhasında idarenin sözleşme yapılmasında görev ve sorumluluğu açıklandıktan sonra idarelerce uyulması gereken diğer kurallardan bahsedilecektir.

Sözleşme yapılmasında idarenin görev ve sorumluluğu:

“İdare, sözleşme yapılması hususunda kendisine düşen görevi yapmakla yükümlüdür. İdare bu yükümlülüğünü aynı kanunun 42 ve 44. maddede yazılı süre içinde yerine getirmelidir. Aksi takdirde, istekli on gün süreli bir noter ihbarnamesi ile taahhüdünden vazgeçebilir. İstekli bu ihbarnamayı 42. ve 44. maddede belirtilen sürelerin bitmesini izleyen günden itibaren en geç beş gün içinde göndermelidir. İstekli tarafından gönderilen ihbarname üzerine, isteklinin geçici teminatı kendisine geri verilir ve istekli teminat vermek için yaptığı belgelendirilmiş giderleri istemeye de hak kazanır. İsteklinin bu yönde uğramış olduğu zarar, sebep olanlara tazmin ettirilir ve ayrıca haklarında 60. madde hükümleri uygulanır.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md45)

İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar ise aşağıda maddeler halinde aktarılmış olup, bu konu 62. madde de düzenlenmiştir.

“Madde 62- Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

a) Yatırım projelerinin plânlanan sürede tamamlanarak ekonomiye kazandırılabilmesi amacıyla, birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibariyle ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur. İlk yıl için öngörülen ödenek proje maliyetinin % 10'undan az olamaz ve başlangıçta daha sonraki yıllar için programlanmış olan ödenek dilimleri sonraki yıllarda azaltılamaz.

b) Öngörülen ödeneklerin kullanılmasına imkan verecek süre dikkate alınarak, idarelerce ihalelerin zamanında yapılması, birden fazla yılı kapsayan ve yatırım niteliği olan işlerde (doğal afetler nedeniyle yapılması gerekenler hariç) ise yılın ilk dokuz ayında ihalenin sonuçlandırılması esastır. (Ek ibare: 30/7/2003-4964/38 md.) Ancak ertesi malî yılda gerçekleştirilecek süreklilik arz eden mal ve hizmet alımları için bir önceki malî yıl sona ermeden ihaleye çıkılabilir.

c) (Değişik: 18/4/2007-5625/5 md.) Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması

zorunludur. Ancak, doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde ön veya kesin proje üzerinden, her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde ise kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Bu işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımlar için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle ihale yapılabilir. Arsa temini, mülkiyet ve kamulaştırma işlemlerinin tamamlanması şartı, baraj ve büyük sulama, içmesuyu isale hattı, enerji nakil hattı, trafo, trafo merkezleri, şalt tesisleri, kaptajlar, su depoları, karayolu, liman ve havaalanı, demiryolu, petrol ve doğalgaz boru hattı projelerinde aranmaz.

d) (Değişik: 30/7/2003-4964/38 md.) İdarelerce bütçesinin programlanmasında, ihalede ise isteklilerce verilen tekliflerin karşılaştırılmasında kullanılmak üzere tespit edilen yaklaşık maliyet isteklilere duyurulmaz.

e) (Değişik: 20/11/2008-5812/24 md.) İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde, bu Kanunda belirtilen hizmetler için ihaleye çıkılabilir. Ancak danışmanlık hizmet alım ihalelerinde, istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması şartı aranmaz.

f) İhale dokümanı hazırlanmadan ilân yapılamaz. İlân sürelerinin hesaplanmasında ilânın yayımlandığı gün dikkate alınır, ihale günü veya son başvuru günü dikkate alınmaz. 13 üncü maddede belirtilen ilân sürelerine uyulmak üzere, ilân yapılmasına kadar geçecek süre de gözönüne alınarak ilân yapılacak yerlere yeterli süre öncesinde ilân metinlerinin gönderilmesi zorunludur.

g) İhale için tespit olunan tarih tatil gününe rastlamışsa ihale, tekrar ilâna gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk iş gününde aynı yer ve saatte yapılır ve bu saate kadar verilen teklifler kabul edilir. İhale saati çalışma saati dikkate alınarak tespit edilir. İlândan sonra çalışma saati değişse de ihale ilân edilen saatte yapılır.

h) (Değişik: 20/11/2008-5812/24 md.) İş deneyimi bulunmayan mühendis veya mimarların, aldıkları lisans eğitimine uygun yapım işi ihalelerine başvurularında, toplam süresi onbeş yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl, yüzymikiikibinüçyüzsekseneyedi Yeni Türk Lirası olarak hesaplanmak üzere 10 uncu madde kapsamındaki benzer iş deneyimi olarak dikkate alınır. Bu süre iş deneyimi bulunan mimar ve mühendisler için uygulanmaz. Bu bent kapsamında elde edilen deneyim mühendis ve mimarın beş yıldır en az % 51 hissesine sahip olduğu (...) (1) tüzel kişiler tarafından da kullanılabilir.

ı) (Ek: 30/7/2003-4964/38 md.) Bu Kanununun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz"

Yukarıda açıklanan kurallar yanında idarelerin veya Kamu İhale Kanununun uygulanmasında ki görevliler ile danışmanlık hizmeti sunanların ihale süreci ile ilgili bilgi ve belgeleri açıklama yasağı bulunmaktadır. Bu yasağa rağmen ihale süreci ile ilgili bilgi ve belgeleri açıklayanlar hakkında aynı kanununun 58. ve 60. maddelerde belirtilen müeyyideler uygulanır. (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.61)

“ Bu Kanunun uygulanmasında görevliler ile danışmanlık hizmeti sunanlar; ihale süreci ile ilgili bütün işlemlere, isteklilerin iş ve işlemleri ile tekliflerin teknik ve malî yönlerine ilişkin olarak gizli kalması gereken bilgi ve belgelerle işin yaklaşık maliyetini ifşa edemezler, kendilerinin veya üçüncü şahısların yararına kullanamazlar. Aksine hareket edenler hakkında ilgisine göre 58 ve 60 ncı maddelerde belirtilen müeyyideler uygulanır.”⁷³

3.1.6.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde Durum:

i)İhaleyi Kazananın Görev ve Sorumluluğu:

İhaleyi kazanan özel veya tüzel kişi Devlet İhale Tüzüğü’nün 35. maddesinde belirtilen koşullara uymakla yükümlüdür. 35. maddeye göre uyulması gereken koşullar:

- “(1)Karar tebliği tarihinden itibaren beş iş günü içinde kesin teminatı tamamlamak ya da yatırmak ve 8 (sekiz) iş günü için de ilgili Daireye veya kuruluşa başvurup masraflar kendine ait olmak üzere mukaveleyi imzalamak;
- (2)Mukavelede belirtilen süre içerisinde taahhüdünü yerine getirmek;
- (3)Force Majeure halleri dışında tesbit edilen süre hitamında mükellefiyetlerin yerine getirilmemesi halinde, taahhüdünü yerine getirmiyen taraf, her geçen gün hukuken ve fiilen ayrılabilen beher parça/beher kısım için tazminat ödemekle mükelleftir. Bu tazminat mukavenamede yer alan kıstaslara göre belirlenir.
- (4)Süresi içerisinde yerine getirilmeyip gecikmeli olarak yerine getirilen mükellefiyetlerde, müteahhide ödeme yapılırken, gecikmeden dolayı ödenmesi gereken tazminat ödenecek miktardan mahsup edilerek ödeme gerçekleştirilir. Ayrıca kesin teminata el konabilir.
- (5)İhale kararı ile Müteahhidin taahhüt ettiği mükellefiyetler, kısmen veya tamamen yerine getirilmediği zaman, ilgili Daire Müdürü tarafından gerekçesi ile beraber alınması tavsiye edilen tazminat veya elde olmayan sebebler mevcut ise, muafiyet talebi ile, durum, İhale Komisyonuna yazılı olarak havale edilir. Komisyon durumu inceler ve karara bağlar. Karara varamaması hallerinde ise durum Ekonomi ve Maliye Bakanlığı’na havale edilir. Herhalükârdâ 500,000.-TL. (Beş yüz bin Türk Lirası) üzerinde tazminat alınmasını gerektiren hallerde Bakanlığın onayı alınır.”

Konu başlığı ile ilgili Devlet İhale Tüzüğü ile Kamu İhale Kanunu arasında ki ilk dikkati çeken fark, Kamu İhale Kanunun’da bu konu “isteklinin” görev ve sorumluluğundan bahsedilirken, Devlet İhale Tüzüğü’nde ise “ihaleyi kazanan” dan bahsedilmektedir.

⁷³“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 61

b) İdarenin Görev ve Sorumluluğu:

Devlet İhale Tüzüğü'nün 36. maddesine bakıldığında ihale makamlarının görevlerinden bahsedilmekle birlikte ihaleyi kazananın görev ve sorumluluğuna yönelik düzenlemelere göre çok daha yüzeysel bir düzenlemeye gidilmiş olduğu gözden kaçmamaktadır. İhale makamının görevleri sadece iki cümle ile açıklanmakla yetinilmiştir:

“ İhale Makamı ihale kararından itibaren en geç 15 gün içinde mukaveleyi imzalamak ve mukavele gereklerini yerine getirmek zorundadır.

Mücbir sebepler ve idare tarafından kaynaklanan sebeplerden dolayı ek süre verildiği hallerde Merkezi İhale Komisyonu'na bilgi verilir ve İta Amiri sorumlu olur.”⁷⁴

3.1.7. Danışmanlık Hizmet İhaleleri:

Danışmanlık hizmet ihaleleri, Devlet İhale Tüzüğü'nde özel olarak düzenlenmemekle birlikte Kamu İhale Kanunu'nda bu konu ile ilgili özel hükümler bulunmaktadır. Danışmanlık hizmet ihaleleri bu özel hükümlere uygun olarak yapılmalıdır. Söz konusu özel hükümler Kamu İhale Kanunu'nun beşinci bölümünde yer alan 48.,49.,50.,51 ve 52 maddelerinde düzenlenmiştir. Çalışmanın bu safhasında sadece Kamu İhale Kanunu'nda yer alan özel hükümlere çok kısa bir şekilde değinilecektir.

Kamu İhale Kanunu'nun 48. maddesine göre,

“Mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetler, danışmanlık hizmet sunucularından alınır.

Danışmanlık hizmetleri, bu bölümde yer alan hükümlere uygun olarak sadece belli istekliler arasında ihale usulü ile ihale edilir. (Değişik son cümle: 31/3/2012-6288/6 md.) Ancak yaklaşık maliyeti 13 üncü maddenin (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının dört katının altında kalan danışmanlık hizmetleri, hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilebilir.”

Danışmanlık hizmet ihaleleri için de ön yeterlilik ilanları yapılmaktadır. Yapılacak olan ön yeterlilik ilanları Kamu İhale Kanunu'nun 13. maddesinde belirtilen süre ve esaslar dahilinde yapılır. Bu konuda ön yeterlilik ve isteklilerin belirlenmesine dair yasal düzenleme Kamu İhale Kanunu'nun 49. maddesinde yer almaktadır.

⁷⁴ “Devlet İhale Tüzüğü”, Resmi Gazete, 20 (Mart 1986): md:36

“49 uncu maddeye göre oluşturulan listede yer alan adaylara, teknik ve malî tekliflerini hazırlayabilmeleri için en az 13 üncü maddedeki süreler verilerek, ihale dokümanı ile birlikte ihaleye davet mektubu gönderilir.[...] (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.50) (İhaleye davet mektubu ve bu konuyla ilgili yasal düzenleme ise aynı kanunun 50. maddesinde düzenlenmektedir.) “Gönderilen davet üzerine hazırlanacak teklif mektuplarının da 30. maddede belirtilen şartlara uygun olması zorunludur.”⁷⁵

(Bu konu ile ilgili yani tekliflerin hazırlanması ve verilmesine dair ayrıntılı yasal düzenleme 51. maddede yer almaktadır.

Verilen teklif mektuplardan sonra tekliflerin değerlendirilmesi ve ihalenin yapılması aşaması gelmektedir. Kamu İhale Kanunu’nun 52. maddesine göre;

“[...]Danışmanlık hizmet ihalelerinde tekliflerin değerlendirilmesi, teknik ve malî değerlendirme olmak üzere iki aşamada yapılır. İlk aşamada teknik teklif, ikinci aşamada ise malî teklif değerlendirilir ve her iki aşama için ayrı puanlama yapılır.[...]

Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle isteklilerin teknik değerlendirmeye esas bütün belgelerinin ihale dokümanında istenilen şartlara uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği incelenir. Belgeleri eksik olan veya istenilen şartlara uygun olmadığı tespit edilen isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır. (Değişik üçüncü ve dördüncü cümle: 20/11/2008-5812/19 md.) Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde, idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede eksik bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir.[...]”

⁷⁵“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete. 24648 (Ocak 2002): md 51

4. BÖLÜM

1. İTİRAZ VE ŞİKAYET

4.1.1. İhalelere Yönelik İtiraz ve Şikayet Başvuruları İle İnceleme:

İhalelere yönelik itiraz ve şikayet başvuruları, Kamu İhale Kanunu'nun üçüncü kısmın, ikinci bölümünde yer almaktadır. Kamu İhale Kanunu yürürlüğe girinceye kadar kamu alım ve yapımlarında uygulanan 2886 sayılı D.İ.K uygulamasında ihale sürecinde idarelerce gerçekleştirilen işlem ve eylemlerle ilgili hukuka ve mevzuata aykırılık iddialarını ve şikayetlerini inceleyecek ve sonuçlandıracak kamu ihale kurumu benzeri bir kurum bulunmadığından, ihale işlemleri ile ilgili hukuka aykırılık iddiaları yargı yerlerince sonuçlandırılmıştır. Kamu İhale Kurumu'nun kurulması ile kamu alım ve yapımları konusunda uzman bir kurum oluşturularak daha hızlı ve yerinde düzenlemeler yapma imkanına kavuşmuş mevzuat düzenleme konusu Kamu İhale Kurumu'na bırakılmıştır. (Ünal, 3). Kamu İhale Kanunu'nun 54. maddesine göre, "İhale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden aday veya istekli ile istekli olabilecekler, şikayet ve itirazen şikayet başvurusunda bulunabilirler". Başka bir ifade ile, ihale süreci ile ilgili hukuka aykırılık iddiaları dava konusu yapılmadan önce tüketilmesi zorunlu başvuru yolları ihaleyi yapan idareye şikayet ve Kamu İhale Kurumuna itirazen şikayettir. Bu başvuru yolları tüketilmeksizin doğrudan dava açılması mümkün değildir. (Ünal, 3).

Bu yönde yapılacak olan başvurular, “K.İ.K’da belirtilen şekil ve usul kurallarına uyum olarak yapılmalıdır.”⁷⁶ İhalelere yönelik başvuruları iki ayrı başlık altında incelemek mümkündür:

1-İdareye yapılan şikayet başvuru,

2-Kuruma yapılan itirazın şikayet başvurusu.

Ancak bu konuların ayrıntılarına daha sonar yer verilecektir.

“Şikayet ve itirazın şikayet başvuruları, dava açılmadan önce tüketilmesi zorunlu idari başvuru yollarıdır. Şikayet başvuruları idareye, itirazın şikayet başvuruları Kamu İhale Kurumuna hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle yapılır.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.54)

Bu yönde yapılacak olan dilekçelerde imza dışında hangi hususların bulunması gerektiği Kamu İhale Kanunu’nun 54. maddesinde belirtilmektedir:

“Madde54: [...] Dilekçelerde aşağıdaki hususlara yer verilir:

- a) Başvuru sahibinin, varsa vekil ya da temsilcisinin adı, soyadı veya unvanı ve adresi.
- b) İhaleyi yapan idarenin ve ihalenin adı veya ihale kayıt numarası.
- c) Başvuruya konu olan durumun farkına varıldığı veya bildirildiği tarih.
- d) Başvurunun konusu, sebepleri ve dayandığı deliller.
- e) İtirazın şikayet başvurularında idareye yapılan şikayetin ve varsa şikayete ilişkin idare kararının bildirim tarihi.

[...]İtirazın şikayette bulunanlardan 53 üncü maddenin (j) bendinin (2) nolu alt bendinde belirtilen bedelin dört katı tutarına kadar başvuru teminatı alınmasına Bakanlar Kurulunca karar verilebilir. Başvuru teminatları Kurum hesaplarına yatırılır. Bu teminatlar Kurum gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin ayrı hesaplarda tutulur.

İtirazın şikayet dilekçelerine, başvuruda bulunmaya yetkili olduğuna dair belgeler ile imza sirkülerinin aslı veya yetkili mercilerce onaylı örneklerinin, varsa şikayete idarece verilen cevabın bir örneği ile başvuru bedeli ve teminatının Kurum hesaplarına yatırıldığına dair belgenin eklenmesi zorunludur.”

“Belirtilen hususlara aykırılık içeren ve henüz başvuru süresi dolmamış olan başvurulardaki eksiklikler, idare veya Kurumun bildirim yapma zorunluluğu bulunmaksızın, başvuru süresinin sonuna kadar başvuru sahibi tarafından giderilebilir.”⁷⁷

(Yapılacak olan başvuruların süresi, idareye veya kuruma yapılmasına göre değişiklik gösterir ve bu sürelerin ayrıntısına ileri ki sayfalarda değinilecektir.)

⁷⁶“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 54

⁷⁷“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 54

“Aynı kişi tarafından birden fazla ihaleye, birden fazla kişi tarafından ise aynı ihaleye tek dilekçe ile başvuruda bulunulamaz.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.54)İdareye yapılan şikayet başvurusu ile Kuruma yapılan itirazın şikayet başvurusu konularının ayrıntılarına değinilmeden önce Kamu İhale Kurumu’nun oluşumu ve görevleri konusuna yer verilecektir.

4.1.2. Kamu İhale Kurumu’nun Oluşumu ve Görevleri:

Türkiye Cumhuriyeti’nde bulunan Kamu İhale Kurumu’nun görev ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde “Kamu İhale Kurumu” adı altında veya başka herhangi bir ad altında bir kurum veya kuruluş bulunmamaktadır.

Kamu İhale Kurumu; “K.İ.K ile kendisine verilen görevleri yapmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve malî özerkliğe sahip bir kuruluş olmakla birlikte Kanunda belirtilen esas, usul ve işlemlerin doğru olarak uygulanması konusunda görevli ve yetkilidir.”⁷⁸

Kamu İhale Kurumu’nun oluşumu, görevleri ve yetkileri Kamu İhale Kanunu’nun 53. maddesinde düzenlenmiştir.

Bu maddeye göre;

[...]Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık Maliye Bakanlığıdır. Kurumun merkezi Ankara’dadır.

Kurum görevini yerine getirirken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci ve kişi Kurumun kararlarını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez.

Kamu İhale Kurumu; Kamu İhale Kurulu, Başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.

b) Bu Kanuna göre yapılacak ihaleler ile ilgili olarak Kurumun görev ve yetkileri aşağıda sayılmıştır:

1) İhalenin başlangıcından sözleşmenin imzalanmasına kadar olan süre içerisinde idarece yapılan işlemlerde bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olmadığına ilişkin şikayetleri inceleyerek sonuçlandırmak.

2) Bu Kanuna ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa ilişkin bütün mevzuatı, standart ihale dokümanlarını ve tip sözleşmeleri hazırlamak, geliştirmek ve uygulamayı yönlendirmek.

3) İhale mevzuatı ile ilgili eğitim vermek, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak.

4) Yapılan ihaleler ve sözleşmelerle ilgili Kurum tarafından belirlenen şekilde bilgi toplamak, adet, tutar ve diğer konular itibariyle istatistikler oluşturmak ve yayımlamak.

5) Haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilenlerin sicillerini tutmak.

6) Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak.

⁷⁸“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete. 24648 (Ocak 2002): md 53

7) İhale ilânları ile ilgili esas ve usulleri düzenlemek, basılı veya elektronik ortamda Kamu İhale Bültenini yayımlamak.

8) Yerli isteklilerin, yabancı ülkelerde açılan ihalelere katılmalarına engel olunduğunun tespit edilmesi halinde, bu uygulamanın yapıldığı ülkenin isteklilerinin de, bu Kanun kapsamında yapılan ihalelere katılmalarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınmasını ve gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamak üzere Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak.

9) Kurumun yıllık bütçesi ile kesin hesabını ve yıllık çalışma raporlarını hazırlamak, Kurum bütçesinin uygulanmasını, gelirlerin toplanmasını ve giderlerin yapılmasını sağlamak.

(Mülga paragraf: 20/11/2008-5812/20 md.)

Kurum, görevlerinin yerine getirilmesinde resmi ve özel bütün kurum, kuruluş ve kişilerden belge, bilgi ve görüş isteyebilir. Belge, bilgi ve görüşlerin istenilen süre içinde verilmesi zorunludur.

Kurum, Kurul kararıyla bu Kanunun ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun uygulanmasına ilişkin standart ihale dokümanı, tip sözleşme, yönetmelik ve tebliğler çıkarmaya yetkilidir. Kurul ve Kurum yetkilerini, düzenleyici işlemler tesis ederek ve özel nitelikli kararlar alarak kullanır. Standart ihale dokümanları, tip sözleşmeler, yönetmelik ve tebliğler Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulur.

i) (Değişik: 24/10/2011-KHK-661/57 md.)

Kurumun karar organı biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere dokuz üyeden oluşa Kamu İhale Kuruludur. Kamu İhale Kurulu üyeleri Maliye Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca atanır. Bakanlar Kurulu, atamayla birlikte Kurul Başkanını ve İkinci Başkanı da görevlendirir. Kurul Başkanı, Kurumun da başkanıdır.[...].”

Kamu İhale Kurumu hakkında kısaca değinilen bu bilgilerin aktarılmasının ardından esas konumuz olan ihalelere yönelik itiraz ve şikayet başvurularının incelenmesine geçilebilir.

4.1.3. İdareye Yapılan Şikayet Başvurusu :

İdareye yapılacak olan şikayet başvurusunun süresi yapılan ihaleye veya şikayet edilecek konuya göre değişmektedir. İdareye yapılan şikayet başvurusu ve sürelerine dair yasal düzenleme Kamu İhale Kanunu'nun 55. maddesinde belirtilmiştir:

“İhale sürecindeki işlem veya eylemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla bu işlem veya eylemlerin farkına varıldığı veya farkına varılmış olması gereken tarihi izleyen günden itibaren,

1- 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün,

2- diğer hallerde ise on gün içinde ve sözleşmenin imzalanmasından önce, ihaleyi yapan idareye yapılır.

İlan, ön yeterlilik veya ihale dokümanına ilişkin şikayetlerin süresi ise aşağıda belirtilmiştir:

1- İlanda yer alan hususlara yönelik başvuruların süresi ilk ilan tarihinden başlar

2-ön yeterlik veya ihale dokümanının ilana yansımayan diğer hükümlerine yönelik başvuruların süresi ise dokümanın satın alındığı tarihte başlar.

İlan, ön yeterlik veya ihale dokümanına ilişkin şikayetler birinci fıkradaki süreleri aşmamak üzere en geç ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılabilir.

İdareler, yukarıda belirtilen başvuruları ihale veya son başvuru tarihinden önce sonuçlandırılması gerekmektedir. Şikayet üzerine yapılan incelemede tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin bulunması ve idarece ihale dokümanında düzeltme yapılmasına karar verilmesi halinde, gerekli düzeltme yapılarak 29 uncu maddede belirtilen usule göre son başvuru veya ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere ertelenir. Ancak belirlenen maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin ilanda da bulunması halinde 26. maddeye göre işlem tesis edilir.”

“İdare, şikayet başvurusu üzerine on gün içerisinde gerekli incelemeyi yaparak bir karar almalıdır. İdare tarafından verilecek karar gerekçeli olmalıdır.”⁷⁹
İdare, yapılan başvurular üzerinde aşağıda belirtilen kararları alabilir:

“[...]Başvurular üzerine ihaleyi yapan idare veya Kurum tarafından gerekçeli olarak;
a) İhale sürecinin devam etmesine engel oluşturacak ve düzeltici işlemle giderilemeyecek hukuka aykırılığın tespit edilmesi halinde ihalenin iptaline,
b) İdare tarafından düzeltme yapılması yoluyla giderilebilecek ve ihale sürecinin kesintiye uğratılmasına gerek bulunmayan durumlarda, düzeltici işlem belirlenmesine,
c) Başvurunun süre, usul ve şekil kurallarına uygun olmaması, usulüne uygun olarak sözleşme imzalanmış olması veya şikayete konu işlemlerde hukuka aykırılığın tespit edilememesi veya itirazın şikayet başvurusuna konu hususun Kurumun görev alanında bulunmaması hallerinde başvurunun reddine,
karar verilir. Kurumun görev alanında bulunmaması hali hariç, itirazın şikayet başvurusunun reddedilmesi durumunda, başvuru teminatı yatırılan hallerde teminatın gelir kaydedilmesine de karar verilir.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.54)

“Alınan karar, şikayetçi ile diğer aday veya istekliler ile istekli olabileceklere, karar tarihini izleyen üç gün içinde bildirilir. İlan ile ihale veya ön yeterlik dokümanına yönelik başvurular dışında istekli olabileceklere bildirim yapılmaz.”⁸⁰

“55. maddede belirtilen süreler içerisinde idare tarafından bir karar alınmaması halinde “başvuru sahibi” tarafından karar verme süresinin bitimini, izleyen on gün içinde Kuruma itirazın şikayet başvurusunda bulunulabilir.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.55)

Kamu İhale Kanunu’nun 55. maddesine göre; “alınan kararın uygun bulunmaması durumunda ise başvuru sahibi dahil aday,

⁷⁹“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 55

⁸⁰“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 55

istekli veya istekli olabilecekler tarafından idarece alınan kararın bildirimini izleyen on gün içinde Kuruma itirazın şikayet başvurusunda bulunulabilir.”

“İdareye şikayet başvurusunda bulunulması halinde, başvuru üzerine alınan kararın son bildirim tarihini, süresi içerisinde bir karar alınmaması halinde ise bu sürenin bitimini izleyen tarihten itibaren on gün geçmeden ve itirazın şikayet başvurusunda bulunulmadığı hususuna ilişkin sorgulama yapılmadan veya itirazın şikayet başvurusunda bulunulması halinde ise Kurum tarafından nihai karar verilmeden sözleşme imzalanamaz.”⁸¹

4.1.4. Kuruma İtirazın Şikayet Başvurusu :

Kamu İhale Kanunu'nun 56. maddesine göre; “idareye şikayet başvurusunda bulunan veya idarece alınan kararı uygun bulmayan aday, istekli veya istekli olabilecekler Kurul'a itirazın şikayet başvurusunda bulunulabilir.”

Yapılacak olan itirazın şikayet başvurusu, “K.İ.K 55. maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen hallerde ve sürede, sözleşme imzalanmadan önce yapılmalıdır.”⁸² Kuruma itirazın şikayet başvurusu ile ilgili ayrıntılı düzenleme Kamu İhale kanunu'nun 56. maddesinde yer almaktadır:

“[...]İhalenin iptaline ilişkin işlem ve kararlardan, sadece şikayet ve itirazın şikayet üzerine alınanlar itirazın şikayete konu edilebilir ve bu kararlara karşı beş gün içinde doğrudan Kuruma başvuruda bulunulabilir.

Kurum itirazın şikayet başvurularını başvuru sahibinin iddiaları ile idarenin şikayet üzerine aldığı kararda belirlenen hususlar ve itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği açılarından inceler. İdare tarafından şikayet veya itirazın şikayet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesi işlemine karşı yapılacak itirazın şikayet başvuruları ise idarenin iptal gerekçeleriyle sınırlı incelenir.

Kanunda belirtilen sürelerle ve usule uyulmadan sözleşme imzalanmış olması veya itirazın şikayet başvurusundan feragat edilmesi itirazın şikayet başvurusunun incelenmesine ve 54 üncü maddede sayılan kararlardan birinin alınmasına engel teşkil etmez.

Kurul tarafından gerekli görülen hallerde tarafların ve ilgililerin dinlenmesine karar verilir. Bu durumda, Kurul tarafından tespit edilen tarihte taraflar ve ilgililer dinlenir.

Kurum, itirazın şikayete ilişkin nihai kararını, incelenen ihaleye ilişkin gerekli bilgi ve belgeler ile ihale işlem dosyasının kayıtlara alındığı tarihi izleyen yirmi gün içinde vermek zorundadır. Bu süre 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihaleler ile şikayet ve itirazın şikayet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesi işlemine karşı yapılacak itirazın şikayet başvurularında on iş günü olarak uygulanır.

Kurum, gerekli gördüğü takdirde özel uzmanlık gerektiren teknik hususlarla ilgili olarak ihtisas sahibi kamu veya özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilerin görüşüne başvurabilir. Görüşüne başvuru alan özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilere (8000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere Kurul tarafından belirlenen miktarda ödeme yapılır.

⁸¹“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 55

⁸²“Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002): md 56

Kamu görevlilerinin görüşüne başvurulması halinde ise personele diğer mevzuatta yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın (5000) gösterge rakamı esas alınmak suretiyle aynı esaslar çerçevesinde ödeme yapılır. Bu fıkra uyarınca yapılacak ödemeler damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

Kurul tarafından verilen bütün kararlar, karar tarihini izleyen beş iş günü içinde taraflara tebligata çıkarılır ve tebligata çıkarıldığı tarihi izleyen beş gün içinde Kurumun internet sayfasında yayınlanır. Kararlara erişim ücrete tabi tutulamaz.

İdareler hukuki durumda değişiklik yaratan Kurul kararlarının gerektirdiği işlemleri ivedilikle yerine getirmek zorundadır.”

“ Şikâyetler ile ilgili Kurum tarafından verilen nihai kararlar Türkiye Cumhuriyeti Mahkemelerinde dava konusu edilebilir ve bu davalar öncelikle görülür.” (Kamu İhale Kanunu, 2002, md.57)

Uygulamada Devlet İhale Tüzüğü'nde ihalelere yönelik itiraz ve şikâyet başvurularının usul ve esaslarının belirtilmemiş olması veya bu yönde alternatif çözüm yollarının üretilmeyip, doğrudan Mahkemeler'de dava açılması gerek mahkemelerin mevcut yoğunluğunu artırılmasına gerekse ihalelere katılanlara gereksiz külfete sebep olduğunu düşünmekteyim. Mevcut uygulamanın bunlara benzer sakıncalara sebep olduğu düşünülürse, ihalelere yönelik itiraz ve şikâyetlere alternative çözümler getirilerek, mevzuatın geliştirilmesi inancındayım.

SONUÇ:

Her ne kadar da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Başbakanlık resmi web sitesinde “ihale mevzuatının bir yasa altında çıkartılan tüzükle yürütülmeye çalışılması uygulama esnasında sıkıntılar yarattığı” belirtilmişse de bu görüşe şahsen katılmadığımı belirtmek isterim. Uygulama esnasında yaşanan sıkıntıların sadece ihale mevzuatının bir yasa altında çıkartılan tüzükle yürütülmeye çalışılmasından kaynaklandığını düşünmemekteyim. Kamu ihalelerine yönelik mevzuatın tüzükle düzenleniyor olmasından dolayı, bu mevzuata dair yapılacak olan ekleme, çıkarma, düzeltme gibi işlemlerin yasalara göre daha hızlı ve kolay yapılabileceği inancındayım.

Yukarıda aktarılan bilgilerden de görüldüğü gibi, aslında Devlet İhale Tüzüğü, Türkiye Cumhuriyeti’nde yürürlükte bulunan Kamu İhale Kanunu’na göre yetersiz kalmakta, günümüz ihtiyaçlarına etkin bir şekilde cevap vermemektedir.

Bu sebeple, yapılan bu çalışmanın özet bölümünde de belirtildiği gibi; kamu ihalelerinin devlet bütçesinde süreklilik arz eden etkin bir tasarruf unsuru teşkil etmesi ve ihale süreçlerinin öncesi ve sonrasında hesap verebilirliğin sağlanması için AB ihale uygulamaları ile örtüşen çağdaş bir Kamu İhale Yasası ve Merkezi İhale Komisyonu’nun kurumsallaşması gerekmektedir. Aynı zamanda AB’ye uyumlu Kamu İhale Yasası’nın siyasi erkten bağımsız bir yapılanmaya sahip bir ihale komisyonu tarafından yürütülmesi amacıyla Avrupa Birliği ihale yönetimiyle uyumlu, çağdaş bir mevzuatın hazırlanarak tatbik edilmesi büyük önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

Doğanyigit, Sadettin. **Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2015

Köktaş, Arif, Fatih Karaosmanoğlu, Veysel K.Bilgiç, “**Kamu İhaleleri ve Etik**” (Akademik Araştırma Çalışması, 2009

Meran, Necati. **İhaleye Fesat Karıştırma ve Edimin İfasına Fesat Karıştırma Suçları**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014

Yılmaz, Dilşat. **Kamu İhale Hukuku’nda Şartnameler**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2014

Özkan, Gürsel. **Kamu İhale Hukuku’na Egemen Olan Temel İlkeler**, Yetkin Basım Evi, Ankara 2014.

Ünal, Nurdoğan. **Kamu İhalelerine Yönelik Başvurular**, Dekad Yayınları, Antalya, 2014

EKLER :

EK 1: Kamu İhale Kanunu (4734 S.K.)”, Resmi Gazete, 24648 (Ocak 2002).

KAMU İHALE KANUNU

Kanun Numarası : 4734
Kabul Tarihi : 4/1/2002
Yayımlandığı R.Gazete Tarih : 22/1/2002
Sayı : 24648
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5, Cilt: 42

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Uygulama İlkeleri

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:

a) **(Değişik: 1/6/2007-5680/1 md.)** Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler.

b) **(Değişik: 30/7/2003-4964/1 md.)** Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri.

c) **(Değişik: 30/7/2003-4964/1 md.)** Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar.

d) **(Değişik: 12/6/2002-4761/10 md.)** (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin

yarısından fazlasına sahip buldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler.

e) **(Değişik:13/2/2011-6111/176 md.)** 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ile bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları şirketlerin yapım ihaleleri.

(Değişik ikinci fıkra: 13/2/2011-6111/176 md.) Ancak, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bu Fonun hisselerine kısmen ya da tamamen sahip olduğu bankalar, 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar ve bu bankaların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları şirketler ((e) bendinde belirtilen yapım ihaleleri hariç) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankaların 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır.

İstisnalar

Madde 3-(Değişik: 30/7/2003-4964/2 md.)

a) Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları ile 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince orman köyleri kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülerden yapılacak hizmet alımları,

b) **(Değişik: 20/11/2008-5812/1 md.)** Savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine ilgili bakanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili olan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri,

c) Uluslararası anlaşmalar gereğince sağlanan dış finansman ile yaptırılacak olan ve finansman anlaşmasında farklı ihale usul ve esaslarının uygulanacağı belirtilen mal veya hizmet alımları ile yapım işleri; uluslararası sermaye piyasalarından yapılacak borçlanmalara ilişkin her türlü danışmanlık ve kredi derecelendirme hizmetleri; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının banknot ve kıymetli evrak üretim ve basımı ile ilgili mal veya hizmet alımları,(Ek

İbareler:27/4/2004 – 5148/ 2 md.) özelleştirme uygulamaları için 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun çerçevesinde yapılacak her türlü danışmanlık hizmet alımları; hava taşımacılığı yapan teşebbüs, işletme ve şirketlerin ticari faaliyetlerine ilişkin mal ve hizmet alımları,

d) İdarelerin yabancı ülkelerdeki kuruluşlarının mal veya hizmet alımları ile yapım işleri; yurt dışında bulunan nakil vasıtalarının o yerden sağlanması zorunlu mal veya hizmet alımları,

e) Bu Kanun kapsamına giren kuruluşların; Adalet Bakanlığına bağlı ceza infaz kurumları, tutukevleri işyurtları kurumları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı huzurevleri ve yetiştirme yurtları, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı üretim yapan okullar ve merkezler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı enstitü ve üretim istasyonları ile Başbakanlık Basımevi İşletmesi tarafından bizzat üretilen mal ve hizmetler için anılan kuruluşlardan, Devlet Malzeme Ofisi Ana Statüsünde yer alan mal ve hizmetler için Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünden, yük, yolcu veya liman hizmetleri için Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünden, akaryakıt ve taşıt için Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünden yapacakları alımlar ile araştırma-geliştirme faaliyetleri kapsamında Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumundan yapacakları mal, hizmet ve danışmanlık hizmet alımları, et ve et ürünleri için Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünden, ray üstünde çeken ve çekilen araçlarda kullanılan monoblok tekerlek ve tekerlek takımları için Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğünden yapacakları alımlar, ⁽¹⁾

(1) 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle; bu bentte yer alan "malzemeler" ibaresi "hizmetler" şeklinde değiştirilmiş, aynı bendin sonuna "ile araştırma-geliştirme faaliyetleri kapsamında Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumundan yapacakları mal, hizmet ve danışmanlık hizmet alımları, et ve et ürünleri için Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünden, ray üstünde çeken ve çekilen araçlarda kullanılan monoblok tekerlek ve tekerlek takımları için Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğünden yapacakları alımlar" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

f) **(Değişik: 20/11/2008-5812/1 md.)** Ulusal araştırma-geliştirme kurumlarının yürüttüğü ve desteklediği araştırma-geliştirme projeleri için gerekli olan mal ve hizmet alımları ile finansmanının tamamı Kanun kapsamındaki bir idare tarafından karşılanarak elde edilen sonuçların bu idare tarafından sadece kendi faaliyetlerinin yürütülmesinde faydalanıldığı haller hariç, her türlü araştırma ve geliştirme hizmeti alımları,

g) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (d) bentlerinde sayılan kuruluşların, ticarî ve sınaî faaliyetleri çerçevesinde; doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapacakları, Hazine garantisi veya doğrudan bütçenin transfer tertibinden aktarma yapmak suretiyle finanse edilenler dışındaki yaklaşık maliyeti ve sözleşme bedeli ikitrilyon üçyüz milyar Türk Lirasını aşmayan mal veya hizmet alımları, ⁽¹⁾

h) Bu Kanun kapsamındaki idarelerin kendi özel mevzuatı uyarınca hak sahiplerine sağlayacakları teşhis ve tedaviye yönelik hizmet alımları ile tedavisi kurumlarınca üstlenilen kişilerin ayakta tedavisi sırasında reçeteye bağlanan ilaç ve tıbbî malzemelerin kişilerce alımları, sağlık hizmeti sunan bu Kanun kapsamındaki idarelerin teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerinden yapacakları mal ve hizmet alımları, ⁽²⁾

i) **(Ek: 14/7/2004-5226/21 md.)** 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restorasyon, restitüsyon ve konservasyon projeleri, sokak sağlıklaştırma, çevre düzenleme projeleri ve bunların uygulamaları ile değerlendirme, muhafaza, nakil işleri ve kazı çalışmalarına ilişkin mal ve hizmet alımları, ⁽³⁾

(1) Bu bentte yer alan eşik değerler ve parasal limitlerin 1/2/2013 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 30/1/2013 tarihli ve 28544 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kurumunun 2013/1 No.'lu Kamu İhale Tebliğine bakınız.

(2) 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle; bu bendin sonuna "sağlık hizmeti sunan bu Kanun kapsamındaki idarelerin teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerinden yapacakları mal ve hizmet alımları," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(3) 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Kanununun 14 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "kapsamındaki" ibaresinden sonra gelmek üzere "taşınır ve taşınmaz" ibaresi ve "restitüsyon" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve konservasyon" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

j) **(Ek: 3/3/2005-5312/25 md.)** Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tahmini Esaslarına Dair Kanun hükümleri kapsamında, acil müdahale plânlarının hazırlanması ve bir olay meydana geldikten sonra kirliliğe müdahale ve acil müdahale plânlarının icrası için acil olarak ihtiyaç duyulabilecek hizmet alımı ile araç, gereç ve malzeme alımı,

k) **(Ek: 20/2/2008-5737/79 md.)** Vakıf kültür varlıklarının onarımları ve restorasyonları ile çevre düzenlemesine ilişkin mal veya hizmet alımları,

l) **(Ek: 27/12/2007-5726/24 md.)** Tanıkların korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerine göre alınacak koruma tedbirlerinin uygulanması için gerekli olan mal ve hizmet alımları,

m) **(Ek: 9/7/2008-5784/28 md.)** Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAS) tarafından ithalat yoluyla yapılacak spot sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) alımları,

n) **(Ek: 20/11/2008-5812/1 md.; Değişik: 13/7/2013-6496/38 md.)** Erbaş ve erler ile askerî malzemelerin hava yoluyla taşınması için Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığından yapılacak hizmet alımları ile uluslararası mükellefiyetlerden doğan veya ulusal amaçlı; savunma, güvenlik, insani yardım gibi durumlarda ortaya çıkabilecek acil ihtiyaçların, süratli ve etkin bir biçimde temini amacıyla, önceden güvenceler alınmasına olanak sağlayan anlaşmalar veya sözleşmeler yapmak suretiyle mal ve hizmet alımları,

o) **(Ek: 25/6/2009-5917/31 md.)** Elektrik üretimi, iletimi, ticareti ve dağıtımı alanında faaliyet gösteren kamu iktisadi teşebbüslerinin, bu faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik olarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarından yapacakları enerji ve yakıt alımları,

p) **(Ek: 22/2/2007-5583/9 md.; Değişik: 3/6/2011-KHK-638/31 md.)** Gençlik ve Spor Bakanlığının uluslararası gençlik faaliyetleri ile Spor Genel Müdürlüğü ve bağımsız spor federasyonlarının ulusal ve uluslararası sportif faaliyetlerine ilişkin mal ve hizmet alımları, ⁽¹⁾

r) (Ek: 13/2/2011-6111/177 md.) Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararnamele kapsamında; işleticisi kim olursa olsun, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünün kendisine veya bağlı ortaklık veya iştiraklerine ait olan kömür sahalarından yapacağı mal ve hizmet alımları,

s) (Ek: 31/3/2012-6288/5 md.; Değişik: 24/4/2013-6461/10 md.) Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü ile Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketinin, Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii Anonim Şirketi, Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii Anonim Şirketi ve Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketinden yapacağı mal veya hizmet alımları,

t) (Ek: 4/7/2012-6353/27 md.) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının kurduğu veya iştirak ettiği şirketten (ÖSYM'nin yapacağı mal ve hizmet alımlarında Yükseköğretim Kurulunun uygun görüşü alınmak kaydıyla) sınav faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik olarak yapılacak mal ve hizmet alımları,

u) (Ek: 6/2/2014-6518/45 md.) Yenilik, yerleşme ve teknoloji transferini sağlamaya yönelik sanayi katılımı/off-set uygulamaları içeren mal ve hizmet alımları,

Ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç bu Kanuna tâbi değildir.

Tanımlar

Madde 4- Bu Kanunun uygulanmasında;

Mal : Satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve hakları,

Hizmet: (Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.) Bakım ve onarım, taşıma, haberleşme, sigorta, araştırma ve geliştirme, muhasebe, piyasa araştırması ve anket, danışmanlık, (...) ⁽¹⁾, tanıtım, basım ve yayım, temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, toplantı, organizasyon, sergileme, koruma ve güvenlik, meslekî eğitim, fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanat, bilgisayar sistemlerine yönelik

hizmetler ile yazılım hizmetlerini, taşınır ve taşınmaz mal ve hakların kiralanmasını ve benzeri diğer hizmetleri, ⁽¹⁾

Yapım : Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman, tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, baraj, enerji santrali, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, taşkın koruma ve dekapaj gibi her türlü inşaat işleri ve bu işlerle ilgili tesisat, imalat, ihzarat, nakliye, tamamlama, büyük onarım, restorasyon, çevre düzenlemesi, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işleri ile benzeri yapım işlerini,

Tedarikçi : Mal alımı ihalesine teklif veren gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

Hizmet sunucusu : Hizmet alımı ihalesine teklif veren gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

Danışman : Danışmanlık yapan, bilgi ve deneyimini idarenin yararı için kullanan, danışmanlığını yaptığı işin yüklenicileri ile hiçbir organik bağ içinde bulunmayan, idareden danışmanlık hizmeti karşılığı dışında hiçbir kazanç sağlamayan ve danışmanlık hizmetlerini veren hizmet sunucularını,

Yapım müteahhidi : Yapım işi ihalesine teklif veren gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

Aday : Ön yeterlik için başvuran gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

Ortak girişim: **(Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.)** İhaleye katılmak üzere birden fazla gerçek veya tüzel kişinin aralarında yaptıkları anlaşma ile oluşturulan iş ortaklığı veya konsorsiyumları,

İstekli : Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi, hizmet sunucusu veya yapım müteahhidini,

İstekli olabilecek: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** İhale konusu alanda faaliyet gösteren ve ihale veya ön yeterlik dokümanı satın almış gerçek veya tüzel kişiyi ya da bunların oluşturdukları ortak girişimi,

(1) 22/2/2007 tarihli ve 5583 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile eklenen "(k)" bendi. 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 177nci maddesi ile "(p)" bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

(2) 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle; bu tanımda yer alan "mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, imar uygulama, her ölçekte imar planı" ibareleri metinden çıkarılmıştır.

Yerli istekli: **(Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.)** Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler ile Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişilikleri,

Yüklenici : Üzerine ihale yapılan ve sözleşme imzalanan istekliyi,

İdare : İhaleyi yapan bu Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşları,

İhale yetkilisi: **(Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.)** İdarenin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi veya kurulları ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlilerini,

Başvuru belgesi : Belli istekliler arasında ihale usulünde ön yeterliğe katılan aday tarafından yeterliğinin tespitinde kullanılmak üzere sunulan belgeleri,

İhale dokümanı : İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde; isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgileri,

Ön proje : Belli bir yapının kesin ihtiyaç programına göre; gerekli arazi ve zemin araştırmaları yapılmadan, bilgilerin halihazır haritalardan alındığı, çevresel etki değerlendirme ve fizibilite raporları dahil elde edilen verilere dayanılarak hazırlanan plân, kesit, görünüş ve profillerin belirtildiği bir veya birkaç çözümü içeren projeyi,

Kesin proje : Belli bir yapının onaylanmış ön projesine göre; mümkün olan arazi ve zemin araştırmaları yapılmış olan, yapı elemanlarının ölçülendirilip boyutlandırıldığı, inşaat sistem ve gereçleri ile teknik özelliklerinin belirtildiği projeyi,

Uygulama projesi : Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi,(...)⁽¹⁾

İhale : Bu Kanunda yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri,

Teklif: Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde isteklinin idareye sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge ve/veya bilgileri,

(1) Bu maddede yer alan "Röleve Projesi", "Restorasyon projesi" ve "Restitüsyon Projesi" tanımları, 14/7/2004 tarihli ve 5226 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle madde metninden çıkartılmıştır

Açık ihale usulü: Bütün isteklilerin teklif verebildiği usulü,
Belli istekliler arasında ihale usulü: Ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idare tarafından davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usulü,

Pazarlık usulü: Bu Kanunda belirtilen hallerde kullanılabilen, ihale sürecinin iki aşamalı olarak gerçekleştirildiği ve idarenin ihale konusu işin teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve belli hallerde fiyatı isteklilerle görüştüğü usulü,

Doğrudan temin: Bu Kanunda belirtilen hallerde ihtiyaçların, idare tarafından davet edilen isteklilerle teknik şartların ve fiyatın görüşülerek doğrudan temin edilebildiği usulü,

Sözleşme: Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde idare ile yüklenici arasında yapılan yazılı anlaşmayı,

Kurum: Kamu İhale Kurumunu,

Kurul : Kamu İhale Kurulunu,

Ön ilan: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** Yıl içerisinde ihale edilmesi planlanmış işlere ilişkin olarak, mali yılın başlangıcını izleyen mümkün olan en kısa sürede yapılan duyuruyu,

Elektronik Kamu Alımları Platformu: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** İdareler ile kamu alımları sürecine taraf olanların bu sürece ilişkin işlemleri internet üzerinden gerçekleştirebilecekleri ve Kurum tarafından yönetilen elektronik ortamı,

Dinamik alım sistemi: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** İhale dokümanına uygun ön teklif veren ve sistemin geçerlik süresi içerisinde yeterlik kriterlerini sağlayan bütün isteklilerin sisteme kabul edildiği, piyasada mamul olarak bulunan malların tedarikine yönelik tamamen elektronik ortamda gerçekleştirilen alım sürecini,

Elektronik eksiltme: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** Tekliflerin değerlendirilmesinin ardından elektronik ortamda eksiltme şeklinde sunulan yeni fiyatların veya belirli teklif unsurlarına ilişkin yeni değerlerin bir elektronik araç marifetiyle otomatik değerlendirme metotları kullanılarak yeniden değerlendirilmesi ve sıralandırılması şeklinde tekrar eden işlemleri,

Çerçeve anlaşma: (Ek: 20/11/2008-5812/2 md.) Bir veya birden fazla idare ile bir veya birden fazla istekli arasında, belirli bir zaman aralığında gerçekleştirilecek alımların özellikle fiyat ve mümkün olan hallerde öngörülen miktarlarının tespitine ilişkin şartları belirleyen anlaşmayı ifade eder.

Temel ilkeler

Madde 5- İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri birarada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

(Değişik altıncı fıkra: 30/7/2003-4964/4 md.) İlgili mevzuatı gereğince Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporu gerekli olan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için ÇED olumlu belgesinin alınmış olması zorunludur. Ancak, doğal afetlere bağlı olarak acilen ihale edilecek yapım işlerinde ÇED raporu aranmaz.

İhale Komisyonu

Madde 6- İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinden en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir.⁽¹⁾

(Değişik ikinci fıkra: 30/7/2003-4964/5 md.) İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, bu Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.

Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalınmaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

İhale işlem dosyası

Madde 7- İhalesi yapılacak her iş için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada ihale yetkilisinden alınan onay belgesi ve eki yaklaşık maliyete ilişkin hesap cetveli, ihale dokümanı, ilân metinleri, adaylar veya istekliler tarafından sunulan başvurular veya teklifler ve diğer belgeler, ihale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur.

İKİNCİ BÖLÜM

İhaleye Katılım Kuralları

Eşik değerler⁽²⁾

Madde 8- Bu Kanununun 13 ve 63 üncü maddelerinin uygulanmasında yaklaşık maliyet dikkate alınarak kullanılacak eşik değerler aşağıda belirtilmiştir:

a) **(Değişik: 12/6/2002-4761/12 md.)** Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerin mal ve hizmet alımlarında üçyüzmilyar Türk Lirası.

b) **(Değişik: 12/6/2002-4761/12 md.)**Kanun kapsamındaki diğer idarelerin mal ve hizmet alımlarında beşyüzmilyar Türk Lirası.

c) **(Değişik: 12/6/2002-4761/12 md.)** Kanun kapsamındaki idarelerin yapım işlerinde onbirtrilyon Türk Lirası.

(Mülga: 12/6/2002-4761/12 md.)

(1) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan „genel ve katma bütçeli kuruluşlarda maliye memurunun, diğerlerinde ise” ibaresi, “ve” şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Bu maddede yer alan eşik değerler ve parasal limitlerin 1/2/2013 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 30/1/2013 tarihli ve 28544 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İhale Kurumunun 2013/1 No. ’lu Kamu İhale Tebliğine bakınız.

Yaklaşık maliyet

Madde 9- (Değişik: 30/7/2003-4964/6 md.)

Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz

İhaleye katılımda yeterlik kuralları

Madde 10 – İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

a) Ekonomik ve malî yeterliğin belirlenmesi için;

1) Bankalardan temin edilecek isteklinin malî durumu ile ilgili belgeler,

2) **(Değişik: 30/7/2003-4964/7 md.)** İsteklinin, ilgili mevzuatı uyarınca yayınlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgeleri,

3) İsteklinin iş hacmini gösteren toplam cirosu veya ihale konusu iş ile ilgili taahhüdü altındaki ve bitirdiği iş miktarını gösteren belgeler.

b) Mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi için;

1) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler,

2) **(Değişik: 20/11/2008-5812/3 md.)** İstekli tarafından kamu veya özel sektöre bedel içeren bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;

a) Son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleriyle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

b) Son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işlerinde sözleşme bedelinin en az % 80'i oranında denetlenen ya da yönetilen işlerle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

c) Devam eden yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerinde; ilk sözleşme bedelinin tamamlanması şartıyla, son onbeş yıl içinde gerçekleşme oranı toplam sözleşme bedelinin en az % 80'ine ulaşan ve kusursuz olarak gerçekleştirilen, denetlenen veya yönetilen işlerle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

d) Son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarına ilişkin deneyimi gösteren belgeler,

e) Devredilen işlerde sözleşme bedelinin en az % 80'inin tamamlanması şartıyla, son onbeş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleri ve son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarıyla ilgili deneyimi gösteren belgeler.

f) **(Ek: 6/2/2014-6518/46 md.)** Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi iş birliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlara, yararlandıkları destekler çerçevesinde yürüttükleri proje sonucu ortaya çıkan mal ve hizmetlerin piyasaya arz edilmesinden sonra proje sonucu ortaya çıkan hizmetler ile yerli malı belgesine sahip ürünler için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Kurumca belirlenen esaslar çerçevesinde düzenlenen ve piyasaya arz tarihinden itibaren beş yıl süreyle kullanılabilir olan belgeler.

3) İsteklinin üretim ve/veya imalat kapasitesine, araştırma-geliştirme faaliyetlerine ve kaliteyi sağlamasına yönelik belgeler,

4) İsteklinin organizasyon yapısına ve ihale konusu işi yerine getirmek için yeterli sayıda ve nitelikte personel çalıştırdığına veya çalıştıracığına ilişkin bilgi ve/veya belgeler,

5) İhale konusu hizmet veya yapım işlerinde isteklinin yönetici kadrosu ile işi yürütecek teknik personelinin eğitimi ve mesleki niteliklerini gösteren belgeler,

6) İhale konusu işin yerine getirilebilmesi için gerekli görülen tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler,

7) İstekliye doğrudan bağlı olsun veya olmasın, kalite kontrolden sorumlu olan ilgili teknik personel veya teknik kuruluşlara ilişkin belgeler,

8) İhale konusu işin ihale dokümanında belirtilen standartlara uygunluğunu gösteren, uluslararası kurallara uygun şekilde akredite edilmiş kalite kontrol kuruluşları tarafından verilen sertifikalar,

9) İdarenin talebi halinde doğruluğu teyit edilmek üzere, tedarik edilecek malların numuneleri, katalogları ve/veya fotoğrafları.

İhale konusu işin niteliğine göre yukarıda belirtilen bilgi veya belgelerden hangilerinin yeterli değerlendirmesinde kullanılacağı, ihale dokümanında ve ihale veya ön yeterliğe ilişkin ilân veya davet belgelerinde belirtilir.

(Ek fıkra: 12/6/2002-4761/13 md.) Birinci fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen belgelerden, yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerinde, denetleme veya yönetme görevi nedeniyle alınanlarda gerçek kişinin mühendis veya mimar olma şartı aranır. İş bitirme, yönetim veya denetim suretiyle elde edilecek belgeler, belge sahibi kişi veya kuruluşların dışındaki istekliler tarafından kullanılamaz, belgeler devredilemez, kiraya verilemez ve satılamaz. Bu belge sahiplerinin kuracakları veya ortak olacakları tüzel kişiliklerin ihaleye girebilmesinde en az bir yıldır tüzel kişiliğin yarısından fazla hissesine sahip olmaları, her ihalede bu oranın aranması ve teminat süresince bu oranın muhafaza edilmesi zorunludur. **(Değişik son cümle: 6/2/2014-6518/46 md.)** Denetim ve yönetim faaliyetleri nedeniyle alınacak belgeler beşte bir oranında dikkate alınır. Ancak, yapımla ilgili hizmet işlerinden elde edilen belgeler yapım işlerinde kullanılamaz. ⁽¹⁾

Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır:

a) İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilân eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.

b) İflası ilân edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.

c) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan.

d) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan.

e) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen.

f) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, ihaleyi yapan idareye yaptığı işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu bu idare tarafından ispat edilen.

g) İhale tarihi itibariyle, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olan.

h) Bu maddede belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya yanıltıcı bilgi ve/veya sahte belge verdiği tespit edilen.

i) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılan.

j) 17 nci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilen.

Ek fıkra: 28/3/2007-5615/23 md.) Kurum, dördüncü fıkranın; (c) bendi ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının uygun görüşünü alarak sosyal güvenlik prim borcunun kapsamı ve tutarını; (d) bendi ile ilgili olarak, Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü alarak vergi borcu kapsamına girecek vergileri; tür ve tutar itibariyle belirlemeye yetkilidir.

(Ek fıkra: 28/3/2007-5615/23 md.) Bu madde kapsamında istenen belgelerden hangilerinin taahhütname olarak sunulabileceği Kurum tarafından belirlenir. Gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya ihale üzerinde kalan istekli tarafından taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmemesi halinde bu durumda olanlar ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir.

(1) 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanununun 3 üncü maddesiyle; bu fıkrada yer alan "tüzel kişiliğin" ibaresinden önce gelmek üzere "en az bir yıldır" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

İhaleye katılamayacak olanlar

Madde 11- Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar:

a) **(Değişik: 20/11/2008-5812/4 md.)** Bu Kanun ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak idarelerce veya mahkeme kararıyla kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan veya örgütlü suçlardan veyahut kendi ülkesinde ya da yabancı bir ülkede kamu görevlilerine rüşvet verme suçundan dolayı hükümlü bulunanlar.⁽¹⁾

b) İlgili mercilerce hileli iflas ettiğine karar verilenler.

c) İhaleyi yapan idarenin ihale yetkilisi kişileri ile bu yetkiye sahip kurullarda görevli kişiler.

d) İhaleyi yapan idarenin ihale konusu işle ilgili her türlü ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanlar.

e) (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinilenleri.

f) (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilenlerin ortakları ile şirketleri (bu kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin % 10'undan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç).

İhale konusu işin danışmanlık hizmetlerini yapan yükleniciler bu işin ihalesine katılamazlar. Aynı şekilde, ihale konusu işin yüklenicileri de o işin danışmanlık hizmeti ihalelerine katılamazlar. Bu yasaklar, bunların ortaklık ve yönetim ilişkisi olan şirketleri ile bu şirketlerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketleri için de geçerlidir.

(Değişik üçüncü fıkra: 30/7/2003-4964/8 md.) İhaleyi yapan idare bünyesinde bulunan veya idare ile ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf, dernek, birlik, sandık gibi kuruluşlar ile bu kuruluşların ortak oldukları şirketler bu idarelerin ihalelerine katılamazlar.

(1) 1/11/2012 tarihli ve 6359 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle; bu bentte yer alan "olarak" ibaresinden sonra gelmek üzere "idarelerce veya mahkeme kararıyla" ibaresi eklenmiştir.

Bu yasaklara rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. Ayrıca, bu durumun tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale yapılmışsa, teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Şartnameler

Madde 12- İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarelerce hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığının ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Kanun hükümlerine göre hazırlanabilir.

İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacaktır.

Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir.

Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.

İhale ilan süreleri ve kuralları ile ön ilan^{(1) (2)}

Madde 13- (Değişik: 30/7/2003-4964/9 md.)

Bütün isteklilere tekliflerini hazırlayabilmeleri için yeterli süre tanımak suretiyle;

a) Yaklaşık maliyeti 8 inci maddede yer alan eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihalelerden;

1) Açık ihale usulü ile yapılacak olanların ilânları, ihale tarihinden en az kırk gün önce,

2) Belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak olanların ön yeterlik ilânları, son başvuru tarihinden en az ondört gün önce,

3) Pazarlık usulü ile yapılacak olanların ilânları, ihale tarihinden en az yirmibeş gün önce,

Kamu İhale Bülteninde en az bir defa yayımlanmak suretiyle yapılır.

Yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan belli istekliler arasında yapılacak ihalelerde ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterliği belirlenen adaylara ihale gününden en az kırk gün önce davet mektubu gönderilmesi zorunludur.

b) Yaklaşık maliyeti 8 inci maddede belirtilen eşik değerlerin altında kalan ihalelerden;

1) Yaklaşık maliyeti otuzmilyar Türk Lirasına kadar olan mal veya hizmet alımları ile altmışmilyar Türk Lirasına kadar olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden en az yedi gün önce ihalenin ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin en az ikisinde,

2) Yaklaşık maliyeti otuzmilyar ile altmışmilyar Türk Lirası arasında olan mal veya hizmet alımları ile altmışmilyar ile beşyüzmilyar Türk Lirası arasında olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden en az ondört gün önce Kamu İhale Bülteninde ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin birinde,

(1) Bu madde başlığı "İhale ilân süreleri ve kuralları" iken, 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) Bu maddede yer alan "Resmî Gazetede" ibareleri 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle "Kamu İhale Bülteninde" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

3) Yaklaşık maliyeti altmışmilyar Türk Lirasının üzerinde ve eşik değerin altında olan mal veya hizmet alımları ile beşyüzmilyar Türk Lirasının üzerinde ve eşik değerin altında olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden en az yirmibir gün önce Kamu İhale Bülteninde ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin birinde,

En az birer defa yayımlanmak suretiyle ilân edilerek duyurulur.⁽³⁾

Yaklaşık maliyeti 8 inci maddede yer alan eşik değerlerin altında kalan belli istekliler arasında yapılacak ihalelerde ön yeterlik ilânlarının son başvuru tarihinden en az yedi gün önce (b) bendindeki süre hariç diğer usullere göre yapılması ve ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterliği belirlenen adaylara ihale gününden önce (b) bendindeki sürelerle göre davet mektubu gönderilmesi zorunludur.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) İlanların, elektronik araçlar ile hazırlanması ve gönderilmesi halinde, birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki ilan süresi yedi gün kısaltılabilir. İlan ile ihale ve ön yeterlik dokümanına Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden doğrudan erişimin temin edilmesi halinde, birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendindeki ilan süresi ile belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak ihalelerde ön yeterliği belirlenen adaylara yapılacak kırk günlük davet süresi beş gün kısaltılabilir.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) İdareler, yaklaşık maliyeti 8 inci maddede belirtilen eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihaleler için Kamu İhale Bülteninde ön ilan yapabilirler. Uluslararası ilan yapılan haller dahil ön ilan yapılması halinde kırk günlük ilan ve davet süresi yirmidört güne kadar indirilebilir.

(3) Bu bentte yer alan eşik değerler ve parasal limitlerin 1/2/2013 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 30/1/2013 tarihli ve 28544 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kurumunun 2013/1 No.'lu Kamu İhale Tebliğine bakınız.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) Ön ilanda aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresi.

b) İhalenin adı, niteliği, türü ile mal ve hizmet alımlarında kalemler ve tahmini miktarlar, yapım işlerinde ise işin yapılacağı yer, yapı tekniği ve ihtiyaç programına göre tahmin edilen fiziki miktarı veya kapsamı.

c) Çerçeve anlaşma yapılıp yapılmayacağı.

d) İhalenin yapılacağı yer.

e) İhale ilanının yılın hangi çeyreğinde yayımlanacağı.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) Ön ilan yapılan hallerde, dördüncü fıkrada belirtilen süre indiriminden faydalanılabilmesi için ihale ilanının ön ilan tarihinden itibaren en az kırk gün sonra yayımlanması gerekir. Ön ilan yapılmış olması idareye ihale yapma yükümlülüğü getirmez.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) Ön ilan yapılan hallerde ihalenin açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usullerinden biriyle gerçekleştirilmesi zorunludur.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/5 md.) Ön ilanlar Kamu İhale Bülteninde ücretsiz yayımlanır.

İlân edilecek ihalelerden hangilerinin, ayrıca Basın İlân Kurumu aracılığıyla Türkiye çapında dağıtımı olan gazetelerin birinde ilân edileceğini belirlemeye Kurum yetkilidir.

İhalenin yapılacağı yerde gazete çıkmaması halinde ilân, aynı süreler içinde ilgili idare ile hükümet ve belediye binalarının ilân tahtalarına asılacak yazılar ve belediye yayın araçları ile yapılır. Bu işlemler bir tutanakla belgelenir.

İdareler, yukarıda belirtilen zorunlu ilânların dışında işin önem ve özelliğine göre ihaleleri, uluslararası ilân veya yurt içinde çıkan başka gazeteler veya yayın araçları, bilgi işlem ağı veya elektronik haberleşme (internet) yolu ile de ayrıca ilân edebilir. Ancak, uluslararası ilân yapılması halinde yukarıda belirtilen asgarî ilân sürelerine oniki gün eklenir.

Ortak girişimler

Madde 14- (Değişik: 30/7/2003-4964/10 md.)

Ortak girişimler birden fazla gerçek veya tüzel kişi tarafından iş ortaklığı veya konsorsiyum olarak iki türlü oluşturulabilir. İş ortaklığı üyeleri, hak ve sorumluluklarıyla işin tümünü birlikte yapmak üzere, konsorsiyum üyeleri ise, hak ve sorumluluklarını ayırarak işin kendi uzmanlık alanlarıyla ilgili kısımlarını yapmak üzere ortaklık yaparlar. İş ortaklığı her türlü ihaleye teklif verebilir. Ancak idareler, işin farklı uzmanlıklar gerektirmesi durumunda, ihaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceğini ihale dokümanında belirtirler. İhale aşamasında ortak girişimden kendi aralarında bir iş ortaklığı veya konsorsiyum yaptıklarına dair anlaşma istenir. İş ortaklığı anlaşmalarında pilot ortak, konsorsiyum anlaşmalarında ise koordinatör ortak belirtilir. İhalenin iş ortaklığı veya konsorsiyum üzerinde kalması halinde, sözleşme imzalanmadan önce noter tasdikli iş ortaklığı veya konsorsiyum sözleşmesinin verilmesi gerekir. İş ortaklığı anlaşma ve sözleşmesinde, iş ortaklığını oluşturan gerçek veya tüzel kişilerin taahhüdün yerine getirilmesinde müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları, konsorsiyum anlaşma ve sözleşmesinde ise, konsorsiyumu oluşturan gerçek veya tüzel kişilerin, işin hangi kısmını taahhüt ettikleri ve taahhüdün yerine getirilmesinde koordinatör ortak aracılığıyla aralarındaki koordinasyonu sağlayacakları belirtilir.

Alt yükleniciler

Madde 15 – İhale konusu işin özelliği nedeniyle ihtiyaç görülmesi halinde, ihale aşamasında isteklilerden alt yüklenicilere yaptırmayı düşündükleri işleri belirtmeleri, sözleşme imzalamadan önce de alt yüklenicilerin listesini idarenin onayına sunmaları istenebilir. Ancak bu durumda, alt yüklenicilerin yaptıkları işlerle ilgili sorumluluğu yüklenicinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesi ⁽¹⁾

Madde 16- İdarenin gerekli gördüğü veya ihale dokümanında yer alan belgelerde ihalenin yapılmasına engel olan ve düzeltilmesi mümkün bulunmayan hususların bulunduğu tespit edildiği hallerde ihale saatinden önce ihale iptal edilebilir.

Bu durumda, iptal nedeni belirtilmek suretiyle ihalenin iptal edildiği isteklilere hemen ilân edilerek duyurulur. Bu aşamaya kadar teklif vermiş olanlara ihalenin iptal edildiği ayrıca tebliğ edilir. İhalenin iptal edilmesi halinde, verilmiş olan bütün teklifler reddedilmiş sayılır ve bu teklifler açılmaksızın isteklilere iade edilir. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle isteklilerce idareden herhangi bir hak talebinde bulunulamaz.

İhalenin iptal edilmesi durumunda, iptal nedenleri gözden geçirilerek yeniden ihaleye çıkılabilir.

Yasak fiil veya davranışlar

Madde 17- İhalelerde aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

d) Alternatif teklif verebilme halleri dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif vermek.

(1) Bu maddenin başlığında ve birinci fıkrasındaki "gününden" ibaresi, 30/7/2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle "saatinden" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

e) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak.

Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında bu Kanunun Dördüncü Kısmında belirtilen hükümler uygulanır.

İKİNCİ KISIM

İhale Süreci

BİRİNCİ BÖLÜM

İhale Usulleri ve Uygulaması

Uygulanacak ihale usulleri

Madde 18- İdarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde aşağıdaki usullerden biri uygulanır:

- a) Açık ihale usulü.
- b) Belli istekliler arasında ihale usulü.
- c) Pazarlık usulü.
- d) **(Mülga: 30/7/2003-4964/12 md.)**

Açık ihale usulü

Madde 19- Açık ihale usulü, bütün isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

Belli istekliler arasında ihale usulü

Madde 20- Belli istekliler arasında ihale usulü, yapılacak ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür. **(Değişik son cümle: 20/11/2008-5812/6 md.)** Yapım işleri, hizmet ve mal alım ihalelerinden işin özelliğinin uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanamadığı işlerin ihalesi ile yaklaşık maliyeti eşik değerin yarısını aşan yapım işi ihaleleri bu usule göre yaptırılabilir.

(Mülga ikinci fıkra: 30/7/2003-4964/13 md.)

10 uncu maddeye uygun olarak belirlenen ve ön yeterlik dokümanı ile ön yeterlik ilânında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre adayların ön yeterlik değerlendirmesi yapılır. Belirtilen asgari yeterlik koşullarını sağlayamayanlar yeterli kabul edilmez. **(Mülga son cümle: 30/7/2003-4964/13 md.) (Ek cümle: 20/11/2008-5812/6 md.)** Ön yeterlik ilanında ve dokümanında belirtilmek kaydıyla; yeterlikleri tespit edilenler arasından dokümanda belirtilen kriterlere göre sıralanarak listeye alınan belli sayıda istekli veya yeterli bulunan isteklilerin tamamı teklif vermeye davet edilebilir.

(Değişik ilk cümle: 20/11/2008-5812/6 md.) Teklif vermeye davet edilmeyenlere davet edilmeme gerekçeleri yazılı olarak bildirilir. İşin niteliğine göre rekabeti engellemeyecek şekilde 40 ıncı maddeye uygun olarak belirlenen ve

ihale dokümanı ile davet mektubunda belirtilen değerlendirme kriterlerine göre tekliflerin değerlendirmesi yapılarak ihale sonuçlandırılır. İhaleye davet edilebilecek aday sayısının beşten az olması veya teklif veren istekli sayısının üçten az olması halinde ihale iptal edilir. ⁽¹⁾

Teklif veren istekli sayısının üçten az olması nedeniyle ihalenin iptal edilmesi durumunda, ihale dokümanı gözden geçirilerek varsa hatalar ve eksiklikler giderilmek suretiyle, ön yeterliği tespit edilen bütün istekliler tekrar davet edilerek ihale sonuçlandırılabilir.

Pazarlık usulü

Madde 21- Aşağıda belirtilen hallerde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir:

a) Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkmaması.

b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

c) Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

d) İhalenin, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması.

e) İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenememesi.

f) **(Ek: 30/7/2003-4964/14 md.)** İdarelerin yaklaşık maliyeti ellimilyar Türk Lirasına kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları. ⁽¹⁾

(Değişik ikinci fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) (b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hallerde ilan yapılması zorunlu değildir. İlan yapılmayan hallerde en az üç istekli davet edilerek, yeterlik belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermeleri istenir.

(1) Bu fıkroda yer alan "10 uncu maddeye" ibaresi, 30/7/2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle "40 ıncı maddeye" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(Mülga üçüncü fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.)

(Değişik dördüncü fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) (a), (d) ve (e) bentlerine göre yapılacak ihalelerde, ihale dokümanında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre yeterliği tespit edilen istekliler, öncelikle ihale konusu için teknik detayları ve gerçekleştirme yöntemleri gibi hususlarda fiyatı içermeyen ilk tekliflerini sunar. İdarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılayacak yöntem ve çözümler üzerinde ihale komisyonu her bir istekli ile görüşür. Teknik görüşmeler sonucunda şartların netleşmesi üzerine bu şartları karşılayabilecek isteklilerden, gözden geçirilerek şartları netleştirilmiş teknik şartnameye dayalı olarak fiyat tekliflerini de içerecek şekilde tekliflerini vermeleri istenir.

(Değişik beşinci fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) Bu madde kapsamında yapılacak ihalelerde, ilk fiyat tekliflerini aşmamak üzere isteklilerden ihale kararına esas olacak son yazılı fiyat teklifleri alınarak ihale sonuçlandırılır.

(Mülga altıncı fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.)

(Ek fıkra: 30/7/2003-4964/14 md.; Değişik yedinci fıkra: 20/11/2008-5812/7 md.) (b), (c) ve (f) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir.

Doğrudan temin

Madde 22- (Değişik: 30/7/2003-4964/15 md.)

Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir:

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınması.

d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama

faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar.

e) İdarelerin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralanması.

f) **(Değişik: 20/11/2008-5812/8 md.)** Özelliğinden ve belli süre içinde kullanılma zorunluluğundan dolayı stoklanması ekonomik olmayan veya acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, aşı, serum, anti-serum, kan ve kan ürünleri ile ortez, protez gibi uygulama esnasında hastaya göre belirlenebilen ve hastaya özgü tıbbî sarf malzemeleri, test ve tetkik sarf malzemeleri alımları.

g) Milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülen uyuşmazlıklarla ilgili davalarda, Kanun kapsamındaki idareleri temsil ve savunmak üzere Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından yapılacak hizmet alımları.

h) **(Ek: 12/12/2003-5020/28 md.; Değişik: 20/11/2008-5812/8 md.)** 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanunun 22 ve 36 ncı maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları ile fikri ve sınai mülkiyet haklarının ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde tescilini sağlamak için gerçekleştirilen hizmet alımları.

ı) **(Ek: 15/5/2008-5763/35 md.)** Türkiye İş Kurumunun, 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (b) ve (c) bentlerinde sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin yedinci fıkrasında sayılan görevlerine ilişkin hizmet alımları,

i) **(Ek: 20/11/2008-5812/8 md.; Değişik: 19/11/2013-6504/1 md.)** Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi, Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, milletvekili genel ve ara seçimleri, mahalli idareler ile mahalle muhtarlıkları ve ihtiyar heyetleri genel ve ara seçimi dönemlerinde Yüksek Seçim Kurulunun ihtiyacı için yapılacak filigranlı oy pusulası kâğıdı ile filigranlı oy zarfı kâğıdı alımı, oy pusulası basımı, oy zarfı yapımı hizmetleri ile bu seçimlere yönelik her türlü seçim malzemelerinin alımı ile yurt dışı seçim harcamaları, il seçim kurulu başkanlıkları tarafından alınacak oy pusulası basım hizmeti alımı.

Bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 10 uncu maddede sayılan yeterli kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

Tasarım yarışmaları

Madde 23- İdareler gerekli gördükleri mimarlık, peyzaj mimarlığı, mühendislik, kentsel tasarım projeleri, şehir ve bölge plânlama ve güzel sanat eserleri ile ilgili bir plân veya tasarım projesi elde edilmesine yönelik olarak, ilgili mevzuatında belirlenecek usul ve esaslara göre rekabeti sağlayacak şekilde ilân yapılmak suretiyle, jüri tarafından değerlendirme yapılmak üzere ödüllü veya ödüksüz yarışma yaptırabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İhalenin ve Ön Yeterliğin İlanı, İhale Dokümanının Verilmesi İhale ilânlarında bulunması zorunlu hususlar

Madde 24- İhale dokümanında belirtilmeyen hususlara ilânlarda yer verilemez. İhale ilânlarında aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.
- b) İhalenin adı, niteliği, türü, miktarı.
- c) Mal alımı ihalelerinde teslim yeri, hizmet alımı ve yapım ihalelerinde ise işin yapılacağı yer.
- d) İhale konusu işe başlama ve işi bitirme tarihi.
- e) Uygulanacak ihale usulü, ihaleye katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu.
- f) Yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler.
- g) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.
- h) İhale dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı.
- i) **(Değişik: 30/7/2003-4964/16 md.)** İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte yapılacağı.
- j) Tekliflerin ihale saatine kadar nereye verileceği.
- k) Teklif ve sözleşme türü.
- l) **(Değişik: 30/7/2003-4964/16 md.)** Teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, isteklice belirlenecek tutarda geçici teminat verileceği.
- m) Tekliflerin geçerlilik süresi.
- n) **(Ek: 30/7/2003-4964/16 md.)** İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği.

Ön yeterlik ilânlarında bulunması zorunlu hususlar

Madde 25- Ön yeterlik dokümanında belirtilmeyen hususlara ilânlarda yer verilemez. Ön yeterlik ilânlarında aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.
- b) İhalenin adı, niteliği, türü, miktarı.

- c) Mal alımı ihalelerinde teslim yeri, hizmet alımı ve yapım ihalelerinde ise işin yapılacağı yer.
- d) İhale konusu işin başlama ve bitirme tarihi.
- e) Ön yeterliğe katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu.
- f) Ön yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler.
- g) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.
- h) Ön yeterlik dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı.
- i) Ön yeterlik başvurusunun sunulacağı yer ile son başvuru tarih ve saati.
- j) **(Ek: 30/7/2003-4964/17 md.)**İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği.

İlânın uygun olmaması

Madde 26- 13, 24 ve 25 inci maddelerdeki hükümlere uygun olmayan ilânlar geçersizdir. Bu durumda, ilân bu Maddelere uygun bir şekilde yenilenmedikçe ihale veya ön yeterlik yapılamaz.

(Değişik ikinci fıkra: 20/11/2008-5812/9 md.) Ancak, 13 üncü maddede belirtilen ilânın yapılmaması veya ilân sürelerine uyulmaması halleri hariç, yapılan ilânlarda 24 ve 25 inci madde hükümlerine uygun olmayan hatalar bulunması durumunda, 13 üncü maddeye göre yirmibeş ve kırk günlük ilan süresi bulunan ihalelerde ilânların yayımlanmasını takip eden onbeş gün diğer ihalelerde ise on gün içinde hatalı hususlar için düzeltme ilânı yapılmak suretiyle ihale veya ön yeterlik gerçekleştirilebilir.

İhale ve ön yeterlik dokümanının içeriği ve idari şartnamede yer alması zorunlu hususlar

Madde 27- İhale dokümanında; isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgiler bulunur. Ön yeterlik dokümanında ise adaylarda aranılan şartlara, ön yeterlik kriterlerine ve gerekli diğer belge ve bilgilere yer verilir.

İdari şartnamede ihale konusuna göre asgari aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı.
- b) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.
- c) İhale usulü, ihale tarih ve saati ile tekliflerin nereye verileceği.
- d) İsteklilere talimatlar.
- e) İsteklilerde aranılan şartlar, belgeler ve yeterlik kriterleri.
- f) İhale dokümanında açıklama isteme ve yapıma yöntemleri.
- g) Tekliflerin geçerlilik süresi.

h) **(Değişik: 30/7/2003-4964/18 md.)** İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği, ihale konusu işin tamamına veya bir kısmına teklif verilmesinin mümkün olup olmadığı, mal alımı ihalelerinde alternatif teklif verilip verilemeyeceği, verilebilecekse alternatif tekliflerin nasıl değerlendirileceği.

i) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin teklif fiyatına dahil olacağı.

j) Tekliflerin alınması, açılması ve değerlendirilmesinde uygulanması gereken ve bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar.

k) İhale kararının alınmasından sözleşmenin imzalanmasına kadar uygulanması gereken ve bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar.

l) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.

m) Teklif ve sözleşme türü.

n) Geçici ve kesin teminat oranları ile teminatlara ait şartlar.

o) **(Değişik: 30/7/2003-4964/18 md.)** İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesinde idarenin serbest olduğu.

p) Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesinde idarenin serbest olduğu.

r) İhale konusu işin başlama ve bitirme tarihi, yapıma yeri, teslim şartları ve gecikme halinde alınacak cezalar.

s) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilip verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı ile sözleşme konusu işler için eğer ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği.

t) (**Değişik: 30/7/2003-4964/18 md.**) Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları ile sözleşme kapsamında yaptırılacak iş artışları ile iş eksilişi durumunda karşılıklı yükümlülükler.

u) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşme ile ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.

v) Yapım işlerinde iş ve işyerinin sigortalanması ile yapı denetimi ve sorumluluğuna ilişkin şartlar.

y) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.

z) Anlaşmazlıkların çözümü.

İhale ve ön yeterlik dokümanının verilmesi

Madde 28- İhale ve ön yeterlik dokümanı idarede bedelsiz görülebilir. Ancak, ön yeterlik veya ihaleye katılmak isteyen isteklilerin bu dokümanı satın almaları zorunludur. (**Ek cümle: 4/7/2012-6353/28 md.**) İlan yapılmayan ihalelerde, ihale dokümanı sadece idare tarafından davet edilenlere satılır. Doküman bedeli, basım maliyetini aşmayacak ve rekabeti engellemeyecek şekilde idarelerce tespit edilir.⁽¹⁾

İhale dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması

Madde 29- İlân yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilânlar geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilân olunur.

Ancak, ilân yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi halinde, ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale dokümanı alanların tamamına gönderilir.

(1) Bu maddenin son cümlesinde geçen "hazırlanma maliyetini" ibaresi, 30/7/2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle, "basım maliyetini" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en fazla yirmi gün zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname düzenlenmesi halinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek, yeniden teklif verme imkanı sağlanır.

Ayrıca, istekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden yirmi gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilir. Bu talebin idarece uygun görülmesi halinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar ihale dokümanı alan bütün isteklilere son teklif verme gününden on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ve açıklama talebinde bulunan istekli belirtilmeksizin yazılı olarak gönderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tekliflerin ve Başvuruların Sunulması

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

Madde 30- Teklif mektubu ve geçici teminat da dahil olmak üzere ihaleye katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler bir zarfa konulur. Zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve ihaleyi yapan idarenin açık adresi yazılır. Zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve mühürlenir.

Teklif mektupları yazılı ve imzalı olarak sunulur. Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması ve teklif mektubunun ad, soyad veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması zorunludur. Mal alımı ihalelerinde, ihale dokümanında alternatif teklif verilebileceğine dair hüküm bulunması halinde, alternatif tekliflerde aynı şekilde hazırlanarak sunulur.

Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında idareye verilir. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir. Teklifler iadeli taahhütlü olarak da gönderilebilir. Posta ile gönderilecek tekliflerin ihale dokümanında belirtilen ihale

saatine kadar idareye ulaşması şarttır. Postadaki gecikme nedeniyle işleme konulmayacak olan tekliflerin alınış zamanı bir tutanakla tespit edilir.

Verilen teklifler, zeyilname düzenlenmesi hali hariç, herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.

Başvuru belgelerinin sunulması

Madde 31- Ön yeterliğe katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler 30 uncu maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen esas ve usullere uygun olarak idareye sunulur.

Tekliflerin geçerlilik süresi

Madde 32- Tekliflerin geçerlilik süresi ihale dokümanında belirtilir. İdarece ihtiyaç duyulması halinde bu süre, teklif ve sözleşme koşulları değiştirilmemek ve isteklinin kabulü kaydıyla, en fazla ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzatılabilir.

Geçici teminat

Madde 33- (Değişik: 30/7/2003-4964/20 md.)

İhalelerde, teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınır. İhale dokümanında belirtilmesi şartıyla, danışmanlık hizmeti ihalelerinde geçici teminat alınması zorunlu değildir.

Teminat olarak kabul edilecek değerler

Madde 34- Teminat olarak kabul edilecek değerler aşağıda gösterilmiştir:

- a) Tedavüldeki Türk Parası.
- b) **(Değişik: 30/7/2003-4964/21 md.)**Bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları.
- c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler.

İlgili mevzuatına göre Türkiye`de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye`de faaliyette bulunan bankaların veya özel finans kurumlarının düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.⁽¹⁾

(c) bendinde belirtilen senetler ve bu senetler yerine düzenlenen belgelerden nominal değere faiz dahil edilerek ihraç edilenler, anaparaya tekabül eden satış değeri üzerinden teminat olarak kabul edilir.

Teminat mektupları dışındaki teminatlar ihale komisyonlarınca teslim alınamaz. Bunların saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine yatırılması zorunludur.

İhale üzerinde kalan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye ait teminat mektupları ihaleden sonra saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine teslim edilir. Diğer isteklilere ait teminatlar ise hemen iade edilir. İhale üzerinde kalan istekli ile sözleşme imzalanması halinde, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibine ait teminat sözleşme imzalandıktan hemen sonra iade edilir.

Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir.

Her ne suretle olursa olsun, idarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(1) Bu fıkrada yer alan "veya özel finans kurumlarının" ibaresi, 30/7/2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle eklenmiş ve metne işlenmiştir.

Teminat mektupları⁽¹⁾

Madde 35- Bu Kanun kapsamında (...) ⁽¹⁾ verilecek teminat mektuplarının kapsam ve şeklini tespiti Kamuh İhale Kurumu yetkilidir.

32 nci maddeye göre belirlenen tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olmak kaydıyla, geçici teminat mektuplarında süre belirtilir. Teklif geçerlilik süresinin uzatılması halinde, geçici teminat mektuplarının süresi de aynı süre ile uzatılır. Kesin teminat mektuplarının süresi ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle idare tarafından belirlenir.

İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.

(1) Bu maddenin başlığındaki "Banka" ibaresi ile birinci fıkrasındaki "bankalarca" ibaresi, 30/7/2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle metinden çıkarılmıştır

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tekliflerin Değerlendirilmesi

Tekliflerin alınması ve açılması

Madde 36- (Değişik birinci cümle: 30/7/2003-4964/23 md.) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. 30 uncu maddenin birinci fıkrasına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.

İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır. ⁽²⁾

Tekliflerin değerlendirilmesi

Madde 37- İhale komisyonunun talebi üzerine idare tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.

(2) 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle; bu fıkarda yer alan "teklif fiyatları açıklanır" ibaresi "teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Değişik ikinci fıkra: 20/11/2008-5812/11 md.) Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36 ncı maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir.

Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.

(Mülga son fıkra: 20/11/2008-5812/11 md.)

Aşırı düşük teklifler ⁽¹⁾

Madde 38- İhale komisyonu verilen teklifleri (...) ⁽¹⁾ değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. ⁽¹⁾

(1) 6/2/2014 tarihli ve 6518 sayılı Kanunun 47 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "37 nci maddeye göre" ibaresi metinden çıkarılmış, ikinci fıkrasında yer alan "Husularında belgelendirilmek suretiyle" ibaresi "gibi hususlarda" şeklinde değiştirilmiştir.

İhale komisyonu;

- a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
- b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
- c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir. ⁽¹⁾

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/12 md.; Değişik üçüncü fıkra: 6/2/2014-6518/47 md.) Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerinin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.

Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali

Madde 39- (...) ⁽¹⁾ İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. **(Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/24 md.)** Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.

İhalenin karara bağlanması ve onaylanması

Madde 40- 37 ve 38 inci maddelere göre yapılan değerlendirme sonucunda ihale, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır.

(Değişik ikinci fıkra: 20/11/2008-5812/13 md.) Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat

dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.

Bu Kanunun 63 üncü maddesine göre ihale dokümanında yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı belirtilen ihalelerde, bu fiyat avantajı da uygulanmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

En düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirildiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde, ikinci fıkrada belirtilen fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder. ⁽¹⁾

İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.

(Değişik son fıkra: 20/11/2008-5812/13 md.) İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce idareler, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır. İki isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir.

Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi

Madde 41- (Değişik : 20/11/2008-5812/14 md.)

İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir.

(1) 39 uncu maddede yer alan. "İhale dokümanında belirtilmiş olması kaydıyla, ihale yetkilisinin onayından önceki herhangi bir aşamada," ibaresi, 30/7/2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle metinden çıkarılmıştır; 25 inci madde ile de 40 ıncı maddede yer alan "yirmi gün" ibaresi, "beş iş günü" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere gerekçeleri belirtilmek suretiyle bildirim yapılır.

İhale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren; 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz.

Sözleşmeye davet

Madde 42- (Değişik birinci fıkra: 20/11/2008-5812/15 md.) 41 inci maddede belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Yabancı istekliler için bu süreye oniki gün ilave edilir. Sözleşmenin imzalanacağı tarihte, ihale sonuç bilgileri Kuruma gönderilmek suretiyle ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur.

43 üncü madde hükmü gereğince sözleşmeden önce kesin teminat alınmayan danışmanlık hizmet ihalelerinde sözleşmeye davet ise, kesin teminat istenilmeksizin birinci fıkra hükümlerine göre yapılır.

Kesin teminat

Madde 43- Taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.

(Ek fıkra: 20/11/2008-5812/16 md.; Mülga ikinci fıkra: 6/2/2014-6518/48 md.)

Ancak, danışmanlık hizmet ihalelerinde ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, kesin teminat sözleşme yapılmadan önce alınmayabilir. Bu durumda, düzenlenecek her hakedişten % 6 oranında yapılacak kesintiler teminat olarak alıkonulur.

(Ek fıkra: 6/2/2014-6518/48 md.) Kurum, ihale üzerinde kalan isteklinin teklifinin sınır değerinin altında olması hâlinde, bu istekliden yaklaşık maliyetin % 6'sından az ve % 15'inden fazla olmamak üzere alınacak kesin teminat oranına ilişkin düzenlemeler yapabilir.

Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu

Madde 44- İhale üzerinde kalan istekli 42 ve 43 üncü maddelere göre kesin teminatı vererek sözleşmeyi imzalamak zorundadır. Sözleşme imzalandıktan hemen sonra geçici teminat iade edilir.

Bu zorunluluklara uyulmadığı takdirde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale üzerinde kalan isteklinin geçici teminatı gelir kaydedilir. Bu durumda idare, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif fiyatının ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla, bu teklif sahibi istekli ile de Kanunda belirtilen esas ve usullere göre sözleşme imzalayabilir. Ancak ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalanabilmesi için, 42 nci maddede belirtilen on günlük sürenin bitimini izleyen üç gün içinde ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye 42 nci maddede belirtilen şekilde tebligat yapılır.

Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin de sözleşmeyi imzalamaması durumunda ise, bu teklif sahibinin de geçici teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir. 6

Sözleşme yapılmasında idarenin görev ve sorumluluğu

Madde 45- İdare, 42 ve 44 üncü maddede yazılı süre içinde sözleşme yapılması hususunda kendisine düşen görevleri yapmakla yükümlüdür. İdarenin bu yükümlülüğü yerine getirmemesi halinde, istekli sürenin bitmesini izleyen günden itibaren en geç beş gün içinde, on gün süreli bir noter ihbarnamesi ile bildirmek şartıyla, taahhüdünden vazgeçebilir. Bu takdirde geçici teminat geri verilir ve istekli teminat vermek için yaptığı belgelendirilmiş giderleri istemeye hak kazanır. Bu zarar, sebep olanlara tazmin ettirilir ve ayrıca haklarında 60 ıncı madde hükümleri uygulanır.6

İhalenin sözleşmeye bağlanması

Madde 46- (Değişik birinci fıkrası: 30/7/2003-4964/28 md.)Yapılan bütün ihaleler bir sözleşmeye bağlanır. Sözleşmeler idarece hazırlanır ve ihale yetkilisi ile yüklenici tarafından imzalanır. Yüklenicinin ortak girişim olması halinde, sözleşmeler ortak girişimin bütün ortakları tarafından imzalanır.

İhale dokümanında aksi belirtilmedikçe sözleşmelerin notere tescili ve onaylatılması zorunlu değildir.

İhale dokümanında belirtilen şartlara aykırı sözleşme düzenlenemez.

Sonuç bildirimini⁽¹⁾

Madde 47- (Değişik: 20/11/2008-5812/17 md.)

Bu Kanun kapsamında yer alan idarelerin yapım işleri ile mal ve hizmet alımlarının sonuçları, 42 nci maddeye göre gönderilenler hariç, en geç onbeş gün içinde Kuruma bildirilir. Bu sonuçlardan Kanun kapsamındaki ihalelere ilişkin olanlar Kurum tarafından Kamu İhale Bülteninde yayımlanır. Sonuç bildirimlerinde yer verilecek bilgiler ile savunma, güvenlik ve istihbarat alanlarında görev yapan idarelerin Kanun kapsamında yaptıkları mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin ihale sonuçlarından hangilerininin yayımlanacağı ilgili idarenin görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Danışmanlık Hizmet İhaleleri ile İlgili Özel Hükümler

Danışmanlık hizmetleri

Madde 48- (Değişik: 20/11/2008-5812/18 md.)

Mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetler, danışmanlık hizmet sunucularından alınır.

Danışmanlık hizmetleri, bu bölümde yer alan hükümlere uygun olarak sadece belli istekliler arasında ihale usulü ile ihale edilir. **(Değişik son cümle: 31/3/2012-6288/6 md.)** Ancak yaklaşık maliyeti 13 üncü maddenin (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının dört katının altında kalan danışmanlık hizmetleri, hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilebilir.

Ön yeterlik ve isteklilerin belirlenmesi

Madde 49 – Ön yeterlik ilânları 13 üncü maddede belirlenen süre ve esaslar dahilinde yapılır. Bu Kanun hükümlerine göre yapılan ön yeterlik ilânında, adayların genel uygunluklarını, malî kapasitelerini ve teknik yeteneklerini değerlendirmek üzere belirlenen ön yeterlik kriterlerine ilişkin bilgiler yer alır. Ayrıca bu ilânda, kısa listeye alınmak ve teklif vermek üzere davet edilecek adayların sayısı veya sayı aralığı belirtilir.

Ön yeterlik ilânı sonucunda başvuru sunan adayların, ön yeterlik dokümanı ve ilânında belirtilen ön yeterlik kriterlerine göre değerlendirilmesi sonucunda, yeterlikleri tespit edilenler arasından en az üç en fazla on adayın yer alacağı kısa liste oluşturulur.

(1) Bu madde başlığı "İhale sonucunun ilânı" iken, 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

İhaleye davet

Madde 50- 49 uncu maddeye göre oluşturulan listede yer alan adaylara, teknik ve malî tekliflerini hazırlayabilmeleri için en az 13 üncü maddedeki süreler verilerek, ihale dokümanı ile birlikte ihaleye davet mektubu gönderilir. Ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterli bulunmayanlar ile kısa listede yer verilmeyen adaylara yazılı olarak bildirim yapılır. İhaleye davet edilebilecek aday sayısının üçten az olması halinde davet mektubu gönderilmez ve ihale yapılmaz.⁽¹⁾

İstekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden yirmi gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilir. İdarece açıklama yapılması halinde yapılan açıklama, kısa listede yer alan bütün isteklilere son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde yazılı olarak gönderilir.

Davet mektubu gönderildikten sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi halinde, ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname kısa listede yer alan bütün isteklilere, son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde gönderilir. Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en fazla yirmi gün ertelenebilir. Zeyilname düzenlenmesi halinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek, yeniden teklif verme imkanı sağlanır.

Tekliflerin hazırlanması ve verilmesi

Madde 51- İhale konusu danışmanlık hizmeti için teklif edilen bedelin yer aldığı teklif mektubu ile geçici teminat isteklinin malî teklifini oluşturur. Bu teklif, üzerine malî teklif olduğu yazılmak suretiyle bir zarfa konulur. Teklif mektuplarının 30 uncu maddede belirtilen şartlara uygun olması zorunludur.

Teknik değerlendirme için istenilen diğer bütün belgeler isteklinin teknik teklifini oluşturur. Bu teklif, üzerine teknik teklif olduğu yazılmak suretiyle ayrı bir zarfa konulur.

Her iki zarfın üzerine de isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi ve teklifin hangi işe ait olduğu yazılır. Zarfların yapıştırılan yerleri istekli tarafından imzalanır ve mühürlenir.

Malî ve teknik teklife ait zarflar birlikte ayrı bir zarf veya paket içerisine konularak, üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve ihaleyi yapan idarenin açık adresi yazılmak suretiyle sunulur.

Tekliflerin değerlendirilmesi ve ihalenin yapılması

Madde 52- İhale komisyonunca ihalenin yapılacağı saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. 30 uncu maddenin birinci fıkrasına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Teknik tekliflere ait zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılarak, istenilen belgelerin tam olarak verilmiş olup olmadığı kontrol edilir ve durum bir tutanakla tespit olunur. Malî teklifleri içeren zarflar ise bir tutanağa bağlanarak açılmaksızın ihale komisyonunca toplu halde paketlenir, mühürlenip imzalanarak muhafaza altına alınır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.

Verilen teklifler, zeyilname düzenlenmesi hali hariç herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.

Danışmanlık hizmet ihalelerinde tekliflerin değerlendirilmesi, teknik ve malî değerlendirme olmak üzere iki aşamada yapılır. İlk aşamada teknik teklif, ikinci aşamada ise malî teklif değerlendirilir ve her iki aşama için ayrı puanlama yapılır. Teknik ve malî puan için belirlenen ağırlık katsayıları dikkate alınarak yapılan hesaplama sonucunda toplam puan tespit edilir. Teknik ve malî puan ağırlık katsayıları, teknik puan ağırlığı daha yüksek olmak üzere hizmetin niteliği ve özgünlüğüne göre farklı oranlarda belirlenebilir.

Bu ihalelerde teknik değerlendirme kriterleri, 10 uncu Maddede belirtilen kriterlere uygun olarak belirlenir. İhale dokümanı ve davet mektubunda belirtilen bu kriterlerin belirlenmesinde; benzer nitelik ve ölçekteki sözleşmeleri yerine getirme deneyimi, iş için önerilen yöntem, organizasyon yapısı, yönetici kadrosu

ile işi yürütecek teknik personelinin eğitimi ve mesleki nitelikleri esas alınır.

Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle isteklilerin teknik değerlendirmeye esas bütün belgelerinin ihale dokümanında istenilen şartlara uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği incelenir. Belgeleri eksik olan veya istenilen şartlara uygun olmadığı tespit edilen isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır. **(Değişik üçüncü ve dördüncü cümle: 20/11/2008-5812/19 md.)** Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde, idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede eksik bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir.

İhale komisyonu ihale dokümanında ve davet mektubunda belirtilen teknik değerlendirme kriterleri ve puanlara göre teknik değerlendirme yaparak isteklilerin teknik puanlarını belirler. İhale dokümanında belirlenen asgari teknik puanın altında puan alan isteklilere ait teklifler değerlendirme dışı bırakılır.

Belgeleri eksik olan veya istenilen şartlara uygun olmadığı tespit edilen veya asgari teknik puanın altında puan alan isteklilere, değerlendirme dışı bırakıldığı ve malî tekliflerinin açılmadan malî tekliflerin açılacağı tarih ve saatte kendilerine veya vekillerine elden iade edileceği yazılı olarak bildirilir. Aynı tarihte, asgari teknik puan ve üzerinde puan alan isteklilere de malî tekliflerin açılacağı tarih ve saat yazılı olarak bildirilir.

İhale komisyonunca bildirilen tarih ve saatte öncelikle teknik değerlendirme sonuçları ile teknik puanlar hazır bulunanlar önünde açıklanır. İhale komisyonunca toplu halde muhafaza altına alınmış olan ve malî teklifleri içeren paket açılır. Teklifleri değerlendirme dışı bırakılan isteklilerin malî teklif zarfları açılmaksızın kendilerine veya vekillerine elden iade edilerek, bu istekliler ihale salonundan çıkarılır. **(Değişik dördüncü cümle: 20/11/2008-5812/19 md.)** Bu işlemlerden sonra, asgari teknik puan ve üzerinde puan alan isteklilerin mali teklif zarfları açılır ve teklif edilen fiyatlar ile yaklaşık maliyet açıklanarak bir tutanakla tespit edilir. İade edilemeyen malî tekliflere ait zarflar ihalenin sonuçlandırılmasından hemen sonra posta ile gönderilir.

Malî teklif içerisinde teklif mektubu ile geçici teminatı bulunmayan veya usulüne uygun olmayan istekliler değerlendirme dışı bırakılarak tutanakla tespit

edilir. Teklif mektubu ile geçici teminatı uygun olan isteklilere ait malî puanlar belirlenir.

Bu isteklilere ait teknik ve malî puanlar ihale dokümanında belirlenen ağırlık katsayılarıyla çarpılarak toplam puanlar tespit edilir. Toplam puanı en yüksek olan istekli iş tanımı, sözleşme şartları, personel ve malî teklif ile ilgili görüşme yapmak üzere davet edilir. Ancak bu görüşme, ihale dokümanında yer alan şartları önemli ölçüde değiştirecek nitelikte olmamalıdır. Görüşme sonucunda şartların netleştirilerek anlaşmaya varılması halinde, bu istekliye ihale yapılır.

İhale komisyonu tarafından alınan karar ihale yetkilisinin onayına sunulur.

Yapılan görüşmede anlaşma sağlandığı halde ihale üzerinde kalan isteklinin sözleşme imzalama yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde, idarece geçici teminatı gelir kaydedilir. Bu durumda, teklif fiyatının ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla, ikinci en yüksek toplam puana sahip istekli ile de görüşme yapmak suretiyle sözleşme imzalanır. İkinci isteklinin sözleşme imzalama yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde, idarece geçici teminatı gelir kaydedilir.

Gerek ön yeterlik sonucunda gerekse teknik veya malî değerlendirme sonucunda üçten az aday veya isteklinin kalması halinde ihale yapılmaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kamu İhale Kurumu, Şikâyetlerin İncelenmesi ve Anlaşmazlıkların Çözümü

BİRİNCİ BÖLÜM

Kamu İhale Kurumu

Kamu İhale Kurumu

Madde 53- a) Bu Kanunla verilen görevleri yapmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve malî özerkliğe sahip Kamu İhale Kurumu kurulmuştur. Kamu İhale Kurumu, bu Kanunda belirtilen esas, usul ve işlemlerin doğru olarak uygulanması konusunda görevli ve yetkilidir.

Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık Maliye Bakanlığıdır. Kurumun merkezi Ankara'dadır.

Kurum görevini yerine getirirken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci ve kişi Kurumun kararlarını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez.

Kamu İhale Kurumu; Kamu İhale Kurulu, Başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.

b) Bu Kanuna göre yapılacak ihaleler ile ilgili olarak Kurumun görev ve yetkileri aşağıda sayılmıştır:

1) İhalenin başlangıcından sözleşmenin imzalanmasına kadar olan süre içerisinde idarece yapılan işlemlerde bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olmadığına ilişkin şikayetleri inceleyerek sonuçlandırmak.

2) Bu Kanuna ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa ilişkin bütün mevzuatı, standart ihale dokümanlarını ve tip sözleşmeleri hazırlamak, geliştirmek ve uygulamayı yönlendirmek.

3) İhale mevzuatı ile ilgili eğitim vermek, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak.

4) Yapılan ihaleler ve sözleşmelerle ilgili Kurum tarafından belirlenen şekilde bilgi toplamak, adet, tutar ve diğer konular itibariyle istatistikler oluşturmak ve yayımlamak.

5) Haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilenlerin sicillerini tutmak.

6) Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak.

7) İhale ilânları ile ilgili esas ve usulleri düzenlemek, basılı veya elektronik ortamda Kamu İhale Bültenini yayımlamak.

8) Yerli isteklilerin, yabancı ülkelerde açılan ihalelere katılmalarına engel olduğunun tespit edilmesi halinde, bu uygulamanın yapıldığı ülkenin isteklilerinin de, bu Kanun kapsamında yapılan ihalelere katılmalarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınmasını ve gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamak üzere Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak.

9) Kurumun yıllık bütçesi ile kesin hesabını ve yıllık çalışma raporlarını hazırlamak, Kurum bütçesinin uygulanmasını, gelirlerin toplanmasını ve giderlerin yapılmasını sağlamak.

(Mülga paragraf: 20/11/2008-5812/20 md.)

Kurum, görevlerinin yerine getirilmesinde resmi ve özel bütün kurum, kuruluş ve kişilerden belge, bilgi ve görüş isteyebilir. Belge, bilgi ve görüşlerin istenilen süre içinde verilmesi zorunludur.

Kurum, Kurul kararıyla bu Kanunun ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun uygulanmasına ilişkin standart ihale dokümanı, tip sözleşme, yönetmelik ve tebliğler çıkarmaya yetkilidir. Kurul ve Kurum yetkilerini, düzenleyici işlemler tesis ederek ve özel nitelikli kararlar olarak kullanır. Standart ihale dokümanları, tip sözleşmeler, yönetmelik ve tebliğler Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulur.

c) **(Değişik: 24/10/2011-KHK-661/57 md.)** Kurumun karar organı biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere dokuz üyeden oluşan Kamu İhale Kuruludur. Kamu İhale Kurulu üyeleri Maliye Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca atanır. Bakanlar Kurulu, atamayla birlikte Kurul Başkanını ve İkinci Başkanı da görevlendirir. Kurul Başkanı, Kurumun da başkanıdır.

(Değişik: 24/10/2011-KHK-661/57 md.) Üyelerin en az dört yıllık öğrenim veren hukuk, iktisat, siyasal bilgiler, işletme, iktisadi ve idari bilimler, mimarlık ve mühendislik fakülteleri ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmaları gerekir. Kurul üyeliğine atanacak kişilerin; kamu kurum ve kuruluşlarında en az oniki yıl hizmetinin bulunması, kamu ihale mevzuatı ile ilgili yargılama, inceleme, denetleme, uygulama veya danışma konularında fiilen en az dört yıl çalışarak ulusal veya uluslararası ihale mevzuatı açısından kanıtlanmış niteliğe ve deneyime sahip olmaları, geçmişte ve halen bir siyasi parti ile aday gösterilme dâhil üyelik ve görev alma ilişkilerinin bulunmaması gerekir.

(Değişik: 12/6/2002-4761/15 md.)**(Değişik birinci ve ikinci cümle: 24/10/2011-KHK-661/57 md.)** Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Bir üye bir defadan fazla seçilebilir. Kurul üyelerinin görev süresi dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak üyeler, ciddi bir hastalık veya engellilik nedeniyle iş görememeleri veya atamaya ilişkin şartları kaybetmeleri halinde atandıkları usule göre süresi dolmadan görevden alınır. Üyeler görevi kötüye kullanmaktan veya yüz kızartıcı bir suçtan mahkûm olmaları halinde ise Başbakan onayıyla görevden alınır. Görevden alma nedeniyle veya süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalan Kurul üyeliklerine bir ay içerisinde yukarıda belirtilen esaslara göre yeniden atama yapılır.**(Mülga son cümle: 20/11/2008-5812/20 md.)** ⁽¹⁾

(1) 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "sakatlık" ibaresi "engellilik" şeklinde değiştirilmiştir.

Kurumun genel yönetim ve temsili ile Kurulca alınan kararların yürütülmesi başkana aittir. Başkanın izin, hastalık, yurt içi veya yurt dışı görevlendirme ve görevden alınma hallerinde ikinci başkan başkana vekalet eder.

(Ek paragraf: 20/11/2008-5812/20 md.) Dava açma, icra takibi yapma ve mahkemelerce verilen kararlara karşı üst mercilere başvurmaktan vazgeçme yetkisi ile üst dereceli mahkemelerce verilen kararlara karşı karar düzeltme yoluna gidilmesinden vazgeçme yetkisi Kurula aittir.

d) Kurul üyeleri, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda üyeliklerinin devamı süresince görevlerini tarafsız ve dürüst olarak yerine getireceklerine, bu Kanun hükümlerine ve ilgili mevzuata aykırı hareket etmeyeceklerine ve ettirmeyeceklerine dair yemin ederler. Yemin için yapılan başvuru Yargıtay'ca acele işlerden sayılır. Kurul üyeleri yemin etmedikçe göreve başlayamazlar.

e) **(Değişik birinci cümle: 20/11/2008-5812/20 md.)** Kurul Başkan ve üyeleri, asli görevlerini aksatmamak kaydıyla telif ücreti karşılığı bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ücret karşılığı ders verebilir, bunun dışında özel bir kanuna dayanmadıkça resmi veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz. Kurul üyeleri, göreve başlamadan önce sahip oldukları Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan borçlanmaya ilişkin menkul kıymetler dışındaki, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere veya bunların iştiraklerine ait her türlü hisselerini ya da menkul kıymetlerini üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlar ve evlatlıkları dışındakilere, görev sürelerinin başlamasını izleyen otuz gün içinde satmak veya devretmek suretiyle elden çıkarmak zorundadır. Bu hükme uygun hareket etmeyen üyeler üyelikten çekilmiş sayılır.

(Ek paragraf: 20/11/2008-5812/20 md.) Kurul kararları yerindelik denetimine tabi tutulamaz.

(Ek paragraf: 20/11/2008-5812/20 md.) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli hakemlik ve bilirkişilik yapamazlar.

Kurul üyeleri ile Kurum personeli görevlerini yerine getirmeleri sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait edindikleri gizli kalması gereken bilgi ve belgeleri, bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar, kendilerinin veya üçüncü şahısların yararına kullanamazlar. Bu yükümlülük

görevden ayrılmalarından sonra da devam eder. **(Değişik üçüncü ve dördüncü cümle: 20/11/2008-5812/20 md.)** Kurul üyeleri ve Kurum personeli, görevleri nedeniyle işledikleri ve kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından Devlet memuru sayılırlar. Kurul üyeleri ile Kurum personelinin cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin olarak 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 104 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

f) Kurul üyeleri göreve başlama ve görevden ayrılma tarihlerini izleyen bir ay içinde ve görevleri devam ettiği sürece her yıl genel mal beyanında bulunmak zorundadır.

g) Kurul, başkanın veya başkanın bulunmadığı durumda ikinci başkanın çağrısı üzerine üye tam sayısı ile toplanır ve çoğunlukla karar alır. Oyların eşit olması halinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunlukta kabul edilir. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz. Kurul üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. İzin, rapor, görevlendirme veya boşalan üyeliğe henüz atama yapılmaması hallerinde en az altı üye ile toplanılabilir.⁽¹⁾

Kurul üyeleri, kendilerini ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıklarını ilgilendiren kararlarla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

Bu maddede belirtilen haller dışında bir nedenle bir takvim yılında beş toplantıya katılmayan üyeler üyelikten çekilmiş sayılır.

h) **(Değişik birinci cümle: 20/11/2008-5812/20 md.)** Başkana görevlerinde yardımcı olmak üzere Başkanın önerisi üzerine Bakan tarafından dört başkan yardımcısı atanabilir. Başkan yardımcıları, Kurul üyeliğine atanacaklarda aranan niteliklere sahip olanlar arasından veya en az dört yıllık öğrenim veren hukuk, iktisat, siyasal bilgiler, işletme, iktisadi ve idari bilimler, mimarlık ve mühendislik fakülteleri ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olduktan sonra aralıksız olarak en az on yıldan beri Kurumda meslek personeli olarak çalışmakta bulunanlar arasından atanır.⁽²⁾⁽³⁾

(1) 24/10/2011 tarihli ve 661 sayılı KHK'nın 57 nci maddesiyle bu bentte yer alan "yedi üye" ibaresi "altı üye" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 24/10/2011 tarihli ve 661 sayılı KHK'nın 57 nci maddesiyle bu bentte yer alan "Kurul kararı ile" ibaresi "Bakan tarafından" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(3) 4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanununun 29 uncu maddesiyle, bu paragrafta yer alan "üç" ibaresi "dört" olarak değiştirilmiştir.

Kurumun hizmet birimleri, kurumun görev ve yetkilerinin gerektirdiği sayıda daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşur. **(Ek cümle: 24/10/2011-KHK-661/57 md.)** Kurumda; Baş Hukuk Danışmanı kadrosuna atanacakların hukuk fakültesi mezunu olması ve mesleki açıdan yeterli bilgi ve deneyime sahip olmaları ve meslekleri ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarında oniki yıl ve üzeri kamu hizmetinde bulunmaları; Kurum Müşaviri ve Başkanlık Müşaviri kadrolarına atanacakların en az dört yıllık öğretim veren fakülteler ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurtiçi ve yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmaları ve memuriyete esas kamu kurum ve kuruluşlarında en az oniki yıl ve üzeri kamu hizmetinde bulunmaları; Daire Başkanı kadrosuna atanacakların en az dört yıllık öğretim veren fakülteler ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurtiçi ve yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmaları ve memuriyete esas kamu kurum ve kuruluşlarında en az on yıl ve üzeri kamu hizmetinde bulunmaları gerekir. **(Ek cümle: 20/11/2008-5812/20 md.; Değişik: 24/10/2011-KHK-661/57 md.)** Daire Başkanlarının ve diğer personelin ataması Başkan tarafından yapılır.

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, kamu ihale uzman ve uzman yardımcılarında oluşan meslek personeli ve diğer personel eliyle yürütülür. Bunlar, sözleşmeli olarak istihdam edilir.

Kamu ihale uzman yardımcılığına atanacakların; yönetmelikte belirlenen yabancı dillerden en az birini iyi derecede bilmeleri, en az dört yıllık eğitim veren hukuk, iktisat, siyasal bilgiler, işletme, iktisadi ve idari bilimler, mimarlık ve mühendislik fakülteleri ile bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurtdışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmaları, yönetmelikte belirtilen özel yarışma sınavında başarılı olmaları ve sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde otuz yaşını doldurmamış olmaları gerekir. Bu şekilde kamu ihale uzman yardımcılığına atananlardan, en az üç yıl fiilen çalışan, her yıl olumlu sicil alan ve katılmış olduğu eğitim faaliyetleri ile görevdeki performansı gibi yönetmelikle belirlenen esas ve kriterler dahilinde kamu ihale uzmanlığı görevini başarılı bir şekilde yürütebileceği anlaşılanlar kamu ihale uzmanlığı yeterlik sınavına girmeye hak kazanır. Yeterlik sınavında başarılı olanlar kamu ihale uzmanı olarak atanırlar, kamu ihale uzmanlığı yeterlik sınavına girmeye hak

kazanamayanlar ile bu sınavda başarılı olamayanların Kurumda durumlarına uygun başka bir göreve atamaları yapılır.

Kamu ihale uzmanlarının mesleğe giriş ve yeterlik sınavlarına, görev, yetki ve sorumluluklarına, çalışma esas ve usullerine ilişkin hususlar Kurul kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir. ⁽¹⁾

Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve sorumlulukları, personelin atanma ve çalışma usul ve esasları ile çalıştırılacak sözleşmeli personelin unvanı, sayısı, nitelikleri Kurulun önerisi ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kurum personeli, bu Kanunda öngörülen hükümler saklı kalmak kaydıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbidir.

i) Kurul başkan ve üyelerinin aylık ücretleri Maliye Bakanının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Kurum personelinin ücretleri ile diğer malî ve sosyal hakları, Kurulun önerisi ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek miktar, usul ve esaslar çerçevesinde Kurul tarafından belirlenir.

Kurul üyeliklerine atananlar ile Kurum personeli 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tâbidir. Emeklilik açısından Kurul Başkanına Bakanlık Müsteşarı, Kurul üyelerine Bakanlık Müsteşar Yardımcısı, Kurum Başkan Yardımcılarına Bakanlık Genel Müdürü, Kurum Daire Başkanlarına Bakanlık Genel Müdür Yardımcısı için tespit edilen ek gösterge, makam ve temsil tazminatları ile diğer malî hükümler uygulanır. Bu görevlerde geçirilen süreler makam tazminatı ve yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde geçmiş sayılır.

Kurul Başkan ve üyeliklerine atananlardan atama yapılmadan önce kanunla kurulmuş diğer sosyal güvenlik kurumlarına bağlı olanların istekleri halinde bu kurumlara bağlılıkları devam eder ve bunlar hakkında yukarıdaki hükümler uygulanmaz.

(1) Bu fıkroda geçen "Kurum ile ilişkileri kesilir." ibaresi, 12/6/2002 tarihli ve 4761 sayılı Kanunla "Kurumda durumlarına uygun başka bir göreve atamaları yapılır" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir

(Değişik: 12/6/2002-4761/15 md.) Kurul Başkan ve üyeliklerine atananların Kurulda görev yaptıkları sürede eski görevleriyle olan ilişkileri kesilir. Ancak kamu görevlisi iken üyeliğe atananlar, memuriyete giriş şartlarını kaybetme dışındaki herhangi bir nedenle görevlerinin sona ermesi, görevden ayrılma isteğinde bulunması veya görev sürelerinin dolması durumunda otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları halinde ilgili bakan veya atamaya yetkili diğer makamlar tarafından mükteseplerine uygun bir kadroya atanırlar. Belirtilen atama yapılırken Kurul Başkan ve üyelerinin Kurumda geçirdikleri süreler makam veya hâkim sınıfından olup da yüksek hâkimlik tazminatını almaya başladıktan sonra atananlar için yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde geçmiş olarak değerlendirilir. Kurumda görev alanlar görevden ayrılma isteğinde bulunmaları halinde, durumları daha önce tâbi oldukları Kanun hükümlerine göre hizmetlerinde değerlendirilmek suretiyle mükteseplerine uygun bir kadroya, yetkili makamlarca atanır. Bu hükümler akademik unvanların kazanılmasına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla üniversitelerden gelen personel hakkında da uygulanır.

(Ek paragraf: 20/11/2008-5812/20 md.) Mükteseplerine uygun bir kadroya atamaları gerçekleşinceye kadar süresi dolması sebebiyle görevi sona eren Kurul Başkan ve üyelerine almakta oldukları aylık ücret ile sosyal hak ve yardımların Kurum tarafından yapılmasına devam olunur. Mükteseplerine uygun kadrolara atananlara, atama yapıldığı tarih itibarıyla Kurum tarafından ödemede bulunulmasına son verilir. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan Kurul Başkan ve üyeliğine atanıp süresi dolması sebebiyle görevi sona erenlere herhangi bir göreve veya işe başlayıncaya kadar, görevlerinin sona erdiği tarihte almakta oldukları aylık ücret ile sosyal hak ve yardımların Kurum tarafından yapılmasına devam olunur. Kurum tarafından bu kapsamda yapılacak ödemeler üç ayı geçemez.

(Ek: 12/6/2002-4761/15 md.) Kamu ihale uzmanlığı hariç olmak üzere Kurumun görev alanı ile ilgili konularda genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler ve kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışanlar kurumlarının, hâkimler ve savcılar ise kendilerinin muvafakatı ile Kurumda görevlendirilebilir. Bu personel, kurumlarından maaşsız izinli sayılır ve aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî ve sosyal hak ve yardımları Kurumla ilgili arasında

imzalanacak sözleşmede belirlenir. İzinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgili özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır, terfileri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır. Üniversite öğretim elemanları uzmanlıklarına uyan işler için, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 38 inci maddesine göre Kurumda görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilecek personel sayısı toplam kadro sayısının % 10'unu aşamaz. ⁽¹⁾

j) Kurumun gelirleri aşağıda belirtilmiştir:

1) **(Değişik: 30/7/2003-4964/32 md.)** Bu Kanun kapsamında yapılan ihalelere ilişkin düzenlenecek sözleşmelerden, bedeli yüz milyar Türk Lirasını aşanlar için yükleniciden tahsil edilecek sözleşme bedelinin onbinde beşi. (İdareler ve noterler bu tutarın yüklenici tarafından Kurum hesaplarına yatırıldığını sözleşmelerin imzalanması aşamasında aramak zorundadır.)

2) **(Değişik: 6/2/2014-6518/49 md.)** Yaklaşık maliyeti beş yüz bin Türk Lirasına kadar olan ihalelerde üç bin Türk Lirası, beş yüz bin Türk Lirasından iki milyon Türk Lirasına kadar olanlarda altı bin Türk Lirası, iki milyon Türk Lirasından on beş milyon Türk Lirasına kadar olanlarda dokuz bin Türk Lirası, on beş milyon Türk Lirası ve üzerinde olanlarda on iki bin Türk Lirası tutarındaki itirazın şikâyet başvuru bedeli.

3) Eğitim, kurs, seminer ve toplantı faaliyetlerinden elde edilecek gelirler.

4) **(Değişik: 20/11/2008-5812/20 md.)** Her türlü basılı evrak, form, ilan, doküman ve yayınlar ile Elektronik Kamu Alımları Platformunun işletilmesinden elde edilecek gelirler.

5) Gerektiğinde genel bütçeden yapılacak yardımlar.

6) Diğer gelirler.

Kuruma ait gelirler T.C. Merkez Bankası veya Türk bankalarından birisi nezdinde açılacak bir hesapta toplanır

(1) 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle; bu paragrafın başına "Kamu ihale uzmanlığı hariç olmak üzere" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

Kurumun mal ve varlıkları Devlet malı sayılır, haczedilemez, rehnedilemez. Kurumun tahsil edilemeyen gelirleri 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre mal sandıklarınca tahsil edilerek bir ay içerisinde Kurum hesaplarına aktarılır.

k) Kurumun giderleri, Kurul kararıyla yürürlüğe giren yıllık bütçeye göre yapılır. Kurumun bütçe yılı takvim yılıdır. Bütçe, bütçe yılının başlamasından önceki otuz gün içinde hazırlanır.

Kurumun bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık malî raporu ve bütçe kesin hesabı Bakanlar Kurulu Kararı ile ibra edilir.

Kurumun yıllık hesapları ile gelir ve harcamalarına ilişkin iş ve işlemleri, Sayıştay denetimine tâbidir.

İKİNCİ BÖLÜM

İhalelere Yönelik Başvurular ve İnceleme ⁽¹⁾

İhalelere yönelik başvurular ⁽²⁾

Madde 54- (Değişik: 20/11/2008-5812/21 md.)

İhale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden aday veya istekli ile istekli olabilecekler, bu Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla şikayet ve itirazın şikayet başvurusunda bulunabilirler.

Şikayet ve itirazın şikayet başvuruları, dava açılmadan önce tüketilmesi zorunlu idari başvuru yollarıdır.

Şikayet başvuruları idareye, itirazın şikayet başvuruları Kuruma hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle yapılır.

Dilekçelerde aşağıdaki hususlara yer verilir:

- a) Başvuru sahibinin, varsa vekil ya da temsilcisinin adı, soyadı veya unvanı ve adresi.
- b) İhaleyi yapan idarenin ve ihalenin adı veya ihale kayıt numarası.
- c) Başvuruya konu olan durumun farkına varıldığı veya bildirildiği tarih.
- d) Başvurunun konusu, sebepleri ve dayandığı deliller.
- e) İtirazın şikayet başvurularında idareye yapılan şikayetin ve varsa şikayete ilişkin idare kararının bildirim tarihi.

Şikayet dilekçelerine, başvuruda bulunmaya yetkili olduğuna dair belgeler ile imza sirkülerinin aslı veya yetkili mercilerce onaylı örneğinin eklenmesi zorunludur. Aday veya isteklinin başvuru belgeleri veya teklif zarfı içerisinde bu belgelerinin bulunması durumunda, dilekçe ekinde söz konusu belgeler aranmaz.

(1) Bu Bölüm başlığı "İnceleme Talebinde Bulunulması ve Şikâyetlerin İncelenmesi" iken, 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) Bu madde başlığı "İnceleme talebinde bulunulması" iken, 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

İtirazen şikayette bulunanlardan 53 üncü maddenin (j) bendinin (2) nolu alt bendinde belirtilen bedelin dört katı tutarına kadar başvuru teminatı alınmasına Bakanlar Kurulunca karar verilebilir. Başvuru teminatları Kurum hesaplarına yatırılır. Bu teminatlar Kurum gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin ayrı hesaplarda tutulur.

İtirazen şikayet dilekçelerine, başvuruda bulunmaya yetkili olduğuna dair belgeler ile imza sirkülerinin aslı veya yetkili mercilerce onaylı örneklerinin, varsa şikayete idarece verilen cevabın bir örneği ile başvuru bedeli ve teminatının Kurum hesaplarına yatırıldığına dair belgenin eklenmesi zorunludur.

Aynı kişi tarafından birden fazla ihaleye, birden fazla kişi tarafından ise aynı ihaleye tek dilekçe ile başvuruda bulunulamaz.

Belirtilen hususlara aykırılık içeren ve henüz başvuru süresi dolmamış olan başvurulardaki eksiklikler, idare veya Kurumun bildirim yapma zorunluluğu bulunmaksızın, başvuru süresinin sonuna kadar başvuru sahibi tarafından giderilebilir.

(Ek: 6/2/2014-6518/50 md.) Başvuruların ihaleyi yapan idare veya Kurum dışındaki idari mercilere ya da yargı mercilerine yapılması ve başvuru dilekçelerinin bu merciler tarafından ilgisine göre idareye veya Kuruma gönderilmesi hâlinde, dilekçelerin idare veya Kurum kayıtlarına girdiği tarih, başvuru tarihi olarak kabul edilir.

Başvurular üzerine ihaleyi yapan idare veya Kurum tarafından gerekçeli olarak;

a) İhale sürecinin devam etmesine engel oluşturacak ve düzeltici işlemlerle giderilemeyecek hukuka aykırılığın tespit edilmesi halinde ihalenin iptaline,

b) İdare tarafından düzeltme yapılması yoluyla giderilebilecek ve ihale sürecinin kesintiye uğratılmasına gerek bulunmayan durumlarda, düzeltici işlem belirlenmesine,

c) Başvurunun süre, usul ve şekil kurallarına uygun olmaması, usulüne uygun olarak sözleşme imzalanmış olması veya şikayete konu işlemlerde hukuka aykırılığın tespit edilememesi veya itirazen şikayet başvurusuna konu hususun Kurumun görev alanında bulunmaması hallerinde başvurunun reddine, karar verilir. Kurumun görev alanında bulunmaması hali hariç, itirazen şikayet başvurusunun reddedilmesi durumunda, başvuru teminatı yatırılan hallerde

teminatın gelir kaydedilmesine de karar verilir.

Dinamik alım sistemi, elektronik eksiltme ve çerçeve anlaşmalara ilişkin başvuru esas ve usulleri Kurum tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

İdareye şikayet başvurusu ⁽¹⁾

Madde 55- (Değişik: 20/11/2008-5812/22 md.)

Şikayet başvurusu, ihale sürecindeki işlem veya eylemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla bu işlem veya eylemlerin farkına varıldığı veya farkına varılmış olması gereken tarihi izleyen günden itibaren 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün içinde ve sözleşmenin imzalanmasından önce, ihaleyi yapan idareye yapılır. İlanda yer alan hususlara yönelik başvuruların süresi ilk ilan tarihinden, ön yeterlik veya ihale dokümanının ilana yansımaya diğer hükümlerine yönelik başvuruların süresi ise dokümanın satın alındığı tarihte başlar.

İlan, ön yeterlik veya ihale dokümanına ilişkin şikayetler birinci fıkradaki süreleri aşmamak üzere en geç ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılabilir. Bu yöndeki başvuruların idarelerce ihale veya son başvuru tarihinden önce sonuçlandırılması esastır. Şikayet üzerine yapılan incelemede tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin bulunması ve idarece ihale dokümanında düzeltme yapılmasına karar verilmesi halinde, gerekli düzeltme yapılarak 29 uncu maddede belirtilen usule göre son başvuru veya ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere ertelenir. Ancak belirlenen maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin ilanda da bulunması halinde 26 ncı maddeye göre işlem tesis edilir.

(1) Bu madde başlığı "İdare tarafından inceleme" iken, 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanununun 21 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

İdare, şikayet başvurusu üzerine gerekli incelemeyi yaparak on gün içinde gerekçeli bir karar alır. Alınan karar, şikayetçi ile diğer aday veya istekliler ile istekli olabileceklere karar tarihini izleyen üç gün içinde bildirilir. İlan ile ihale veya ön yeterlik dokümanına yönelik başvurular dışında istekli olabileceklere bildirim yapılmaz.

Belirtilen süre içinde bir karar alınmaması durumunda başvuru sahibi tarafından karar verme süresinin bitimini, süresinde alınan kararın uygun bulunmaması durumunda ise başvuru sahibi dahil aday, istekli veya istekli olabilecekler tarafından idarece alınan kararın bildirimini izleyen on gün içinde Kuruma itirazın şikayet başvurusunda bulunulabilir.

İdareye şikayet başvurusunda bulunulması halinde, başvuru üzerine alınan kararın son bildirim tarihini, süresi içerisinde bir karar alınmaması halinde ise bu sürenin bitimini izleyen tarihten itibaren on gün geçmeden ve itirazın şikayet başvurusunda bulunulmadığı hususuna ilişkin sorgulama yapılmadan veya itirazın şikayet başvurusunda bulunulması halinde ise Kurum tarafından nihai karar verilmeden sözleşme imzalanamaz.

Kuruma itirazın şikayet başvurusu ⁽¹⁾

Madde 56- (Değişik: 22/11/2008-5812/23 md.)

İdareye şikayet başvurusunda bulunan veya idarece alınan kararı uygun bulmayan aday, istekli veya istekli olabilecekler tarafından 55 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen hallerde ve sürede, sözleşme imzalanmadan önce itirazın şikayet başvurusunda bulunulabilir. İhalenin iptaline ilişkin işlem ve kararlardan, sadece şikayet ve itirazın şikayet üzerine alınanlar itirazın şikayete konu edilebilir ve bu kararlara karşı beş gün içinde doğrudan Kuruma başvuruda bulunulabilir.

(1) Bu madde başlığı "Kamu İhale Kurulu tarafından inceleme" iken, 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle 5/1/2009 tarihinden geçerli olmak üzere metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir

Kurum itirazın şikayet başvurularını başvuru sahibinin iddiaları ile idarenin şikayet üzerine aldığı kararda belirlenen hususlar ve itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği açılarından inceler. İdare tarafından şikayet veya itirazın şikayet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesi işlemine karşı yapılacak itirazın şikayet başvuruları ise idarenin iptal gerekçeleriyle sınırlı incelenir.

Kanunda belirtilen sürelerle ve usule uyulmadan sözleşme imzalanmış olması veya itirazın şikayet başvurusundan feragat edilmesi itirazın şikayet başvurusunun incelenmesine ve 54 üncü maddede sayılan kararlardan birinin alınmasına engel teşkil etmez.

Kurul tarafından gerekli görülen hallerde tarafların ve ilgililerin dinlenmesine karar verilir. Bu durumda, Kurul tarafından tespit edilen tarihte taraflar ve ilgililer dinlenir.

Kurum, itirazın şikayete ilişkin nihai kararını, incelenen ihaleye ilişkin gerekli bilgi ve belgeler ile ihale işlem dosyasının kayıtlara alındığı tarihi izleyen yirmi gün içinde vermek zorundadır. Bu süre 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihaleler ile şikayet ve itirazın şikayet üzerine alınan ihalenin iptal edilmesi işlemine karşı yapılacak itirazın şikayet başvurularında on iş günü olarak uygulanır.

Kurum, gerekli gördüğü takdirde özel uzmanlık gerektiren teknik hususlarla ilgili olarak ihtisas sahibi kamu veya özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilerin görüşüne başvurabilir. Görüşüne başvuru alan özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilere (8000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere Kurul tarafından belirlenen miktarda ödeme yapılır. Kamu görevlilerinin görüşüne başvurulması halinde ise personele diğer mevzuatta yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın (5000) gösterge rakamı esas alınmak suretiyle aynı esaslar çerçevesinde ödeme yapılır. Bu fıkra uyarınca yapılacak ödemeler damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

Kurul tarafından verilen bütün kararlar, karar tarihini izleyen beş iş günü içinde taraflara tebligata çıkarılır ve tebligata çıkarıldığı tarihi izleyen beş gün içinde Kurumun internet sayfasında yayınlanır. Kararlara erişim ücrete tabi tutulamaz.

İdareler hukuki durumda değişiklik yaratan Kurul kararlarının gerektirdiği işlemleri ivedilikle yerine getirmek zorundadır.

Yargısal inceleme

Madde 57- Şikâyetler ile ilgili Kurum tarafından verilen nihai kararlar Türkiye Cumhuriyeti Mahkemelerinde dava konusu edilebilir ve bu davalar öncelikle görülür.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yasaklar ve Ceza Sorumluluğu

İhalelere katılmaktan yasaklama

Madde 58- (Değişik birinci fıkra: 30/7/2003-4964/ 35 md.) 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışlarının özelliğine göre, bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar, üzerine ihale yapıldığı halde mücbir sebep halleri dışında usulüne göre sözleşme yapmayanlar hakkında ise altı aydan az olmamak üzere bir yıla kadar, 2 nci ve 3 üncü maddeler ile istisna edilenler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Katılma yasakları, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili veya bağlı bulunulan bakanlık, herhangi bir bakanlığın ilgili veya bağlı kuruluşu sayılmayan idarelerde bu idarelerin ihale yetkilileri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde ise İçişleri Bakanlığı tarafından verilir.

Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında birinci fıkra hükmüne göre yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.

İhale sırasında veya sonrasında bu fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler, idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi yasaklama kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar aynı idare tarafından yapılacak sonraki ihalelere de iştirak ettirilmezler.

Yasaklama kararları, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verilir. Verilen bu karar Resmî Gazetede yayımlanmak üzere en geç onbeş gün içinde gönderilir ve yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu kararlar Kamu İhale Kurumunca izlenerek, kamu ihalelerine katılmaktan yasaklı olanlara ilişkin siciller tutulur.⁽¹⁾

İhaleyi yapan idareler, ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili veya bağlı bulunulan bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

İsteklilerin ceza sorumluluğu

Madde 59- Taahhüt tamamlandıktan ve kabul işlemi yapıldıktan sonra tespit edilmiş olsa dahi, 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlardan Türk Ceza Kanununa göre suç teşkil eden fiil veya davranışlarda bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile o işteki ortak veya vekilleri hakkında Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre ceza kovuşturması yapılmak üzere yetkili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Hükmolunacak cezanın yanısıra, idarece 58 inci maddeye göre verilen yasaklama kararının bitiş tarihini izleyen günden itibaren uygulanmak şartıyla bir yıldan az olmamak üzere üç yıla kadar bu Kanun kapsamında yer alan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan mahkeme kararıyla 58 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılanlarla birlikte yasaklanırlar.

Bu Kanun kapsamında yapılan ihalelerden dolayı haklarında birinci fıkra gereğince ceza kovuşturması yapılarak kamu davası açılmasına karar verilenler ve 58 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılanlar yargılama sonuna kadar Kanun kapsamında yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılamaz. Haklarında kamu davası açılmasına karar verilenler, Cumhuriyet Savcılıklarınca sicillerine işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna bildirilir.

(1) Bu fıkroda geçen "en geç otuz gün" ibaresi, 30/7/2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle "en geç kırkbeş gün" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Bu Kanunda belirtilen yasak fiil veya davranışları nedeniyle haklarında mükerrer ceza hükmolunanlar ile bu kişilerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu sermaye şirketleri veya bu kişilerin ortağı olduğu şahıs şirketleri, mahkeme kararı ile sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanır.

Bu madde hükümlerine göre; mahkeme kararı ile yasaklananlar ve ceza hükmolunanlar, Cumhuriyet Savcılıklarınca sicillerine işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna, meslek sicillerine işlenmek üzere de ilgili meslek odalarına bildirilir.

Sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlara ilişkin mahkeme kararları, Kamu İhale Kurumunca, bildirimi izleyen onbeş gün içinde Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle duyurulur.

Görevlilerin ceza sorumluluğu

Madde 60- İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. **(Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/36 md.)** Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarınca herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.

(Değişik üçüncü fıkra: 30/7/2003-4964/36 md.)5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır.

Madde 61- (Değişik: 30/7/2003-4964/37 md.)

Bu Kanunun uygulanmasında görevliler ile danışmanlık hizmeti sunanlar; ihale süreci ile ilgili bütün işlemlere, isteklilerin iş ve işlemleri ile tekliflerin teknik ve malî yönlerine ilişkin olarak gizli kalması gereken bilgi ve belgelerle işin yaklaşık maliyetini ifşa edemezler, kendilerinin veya üçüncü şahısların yararına kullanamazlar. Aksine hareket edenler hakkında ilgisine göre 58 ve 60 ncu maddelerde belirtilen müeyyideler uygulanır.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar

Madde 62- Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

a) Yatırım projelerinin plânlanan sürede tamamlanarak ekonomiye kazandırılabilmesi amacıyla, birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibariyle ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur. İlk yıl için öngörülen ödenek proje maliyetinin % 10'undan az olamaz ve başlangıçta daha sonraki yıllar için programlanmış olan ödenek dilimleri sonraki yıllarda azaltılamaz.

b) Öngörülen ödeneklerin kullanılmasına imkan verecek süre dikkate alınarak, idarelerce ihalelerin zamanında yapılması, birden fazla yılı kapsayan ve yatırım niteliği olan işlerde (doğal afetler nedeniyle yapılması gerekenler hariç) ise yılın ilk dokuz ayında ihalenin sonuçlandırılması esastır. **(Ek ibare: 30/7/2003-4964/38 md.)** Ancak ertesi malî yılda gerçekleştirilecek süreklilik arz eden mal ve hizmet alımları için bir önceki malî yıl sona ermeden ihaleye çıkılabilir.

c) **(Değişik: 18/4/2007-5625/5 md.)** Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli

olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur. Ancak, doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde ön veya kesin proje üzerinden, her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde ise kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Bu işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımlar için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle ihale yapılabilir. Arsa temini, mülkiyet ve kamulaştırma işlemlerinin tamamlanması şartı, baraj ve büyük sulama, içmesuyu isale hattı, enerji nakil hattı, trafo, trafo merkezleri, şalt tesisleri, kaptajlar, su depoları, karayolu, liman ve havaalanı, demiryolu, petrol ve doğalgaz boru hattı projelerinde aranmaz.

d) **(Değişik: 30/7/2003-4964/38 md.)** İdarelerce bütçesinin programlanmasında, ihalede ise isteklilerce verilen tekliflerin karşılaştırılmasında kullanılmak üzere tespit edilen yaklaşık maliyet isteklilere duyurulmaz.

e) **(Değişik: 20/11/2008-5812/24 md.)** İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde, bu Kanunda belirtilen hizmetler için ihaleye çıkılabilir. Ancak danışmanlık hizmet alım ihalelerinde, istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması şartı aranmaz.

f) İhale dokümanı hazırlanmadan ilân yapılamaz. İlân sürelerinin hesaplanmasında ilânın yayımlandığı gün dikkate alınır, ihale günü veya son başvuru günü dikkate alınmaz. 13 üncü maddede belirtilen ilân sürelerine uyulmak üzere, ilân yapılmasına kadar geçecek süre de gözönüne alınarak ilân yapılacak yerlere yeterli süre öncesinde ilân metinlerinin gönderilmesi zorunludur.

g) İhale için tespit olunan tarih tatil gününe rastlamışsa ihale, tekrar ilâna gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk iş gününde aynı yer ve saatte yapılır ve bu saate kadar verilen teklifler kabul edilir. İhale saati çalışma saati dikkate alınarak tespit edilir. İlândan sonra çalışma saati değişse de ihale ilân edilen saatte yapılır.

h) **(Değişik: 20/11/2008-5812/24 md.)** İş deneyimi bulunmayan mühendis veya mimarların, aldıkları lisans eğitimine uygun yapım işi ihalelerine başvurularında, toplam süresi onbeş yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl, yüzyirmiikibinüçyüzsekseneyedi Yeni Türk Lirası olarak hesaplanmak üzere 10 uncu madde kapsamındaki benzer iş deneyimi olarak dikkate alınır. Bu süre iş deneyimi bulunan mimar ve mühendisler için uygulanmaz. Bu bent kapsamında elde edilen deneyim mühendis ve mimarın beş yıldır en az % 51 hissesine sahip olduğu (...) ⁽¹⁾ tüzel kişiler tarafından da kullanılabilir. ⁽¹⁾⁽²⁾

ı) **(Ek: 30/7/2003-4964/38 md.)** Bu Kanununun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.

Yerli istekliler ile ilgili düzenlemeler

Madde 63- (Değişik: 6/2/2014-6518/51 md.)

İhalelere sadece yerli isteklilerin katılması ile yerli istekliler ve yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı tanınmasına ilişkin olarak aşağıdaki düzenlemeler esas alınır:

a) Yaklaşık maliyeti eşik değerinin altında kalan ihalelerde sadece yerli isteklilerin katılabileceğine ilişkin düzenleme yapılabilir.

b) Hizmet alımı ve yapım işi ihalelerinde yerli istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir.

c) Mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir. Ancak, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak orta ve yüksek teknoloji sanayi ürünleri arasından belirlenen ve her yıl ocak ayında Kurum tarafından ilan edilen listede yer alan malların ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması zorunludur.

(1) Bu bentte yer alan "...veya her iki ortağın da mühendis olup % 50-% 50 ortak olduğu..." ibaresi, Anayasa Mahkemesi'nin 10/7/2013 tarihli ve E.: 2012/104, K.: 2013/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

(2) Bu bentte yer alan eşik değerler ve parasal limitlerin 1/2/2013 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 30/1/2013 tarihli ve 28544 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kurumunun 2013/1 No. 'lu Kamu İhale Tebliğine bakınız.

d) Yerli malı belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak belirlenir. İsteklilerce teklif edilen malın yerli malı olduğu, bu usul ve esaslara uygun olarak düzenlenen yerli malı belgesi ile belgelendirilir.

e) Ortak girişimlerin yerli istekli sayılabilmesi için bütün ortaklarının yerli istekli olması gereklidir.

Sürelerin hesabı

Madde 64- Bu Kanunda yazılı sürelerin hesaplanmasında hüküm bulunmayan hallerde Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

Bildirim ve tebligat esasları ⁽¹⁾

Madde 65- (Değişik: 20/11/2008-5812/25 md.)

Aday, istekliler ve istekli olabileceklere yapılacak her türlü bildirim ve tebligatlarda aşağıdaki hususlara uyulması zorunludur:

a) Tebligatlar idareler veya Kurum tarafından aşağıdaki yöntemler kullanılarak yapılabilir:

- 1) İmza karşılığı elden.
- 2) İadeli taahhütlü mektupla.
- 3) Elektronik ortamda.
- 4) Faksla.

(...)⁽²⁾ yabancı isteklilerde ise ondokuzuncu gün (...)⁽²⁾. Tebligatın bu tarihten önce muhataba ulaşması halinde ise fiili tebliğ tarihi esas alınır.⁽²⁾

b) İdareler veya Kurum tarafından elektronik ortamda veya faks ile yapılan tebligatlar ile çerçeve anlaşmaya dahil olan istekliler tarafından elektronik ortamda sunulan fiyat tekliflerinin aynı gün teyit edilmesi zorunludur. Elektronik ortamda veya faks ile yapılan bildirimlerde bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılır.

(1) Bu madde başlığı "Tebligat" iken, 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanununun 25 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) Anayasa Mahkemesinin 27/9/2012 tarihli ve E:2012/20, K: 2012/132 sayılı kararıyla bu fıkra da yer alan "İadeli taahhütlü mektupla yapılan tebligatlarda mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün, ... kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır" hükmü iptal edilmiştir.

Ancak, idareler veya Kurum ile aday, istekli ve istekli olabilecekler tarafından, elektronik imza kullanılarak yapılan işlemlerde ve şikayet başvurularına ilişkin işlemler dahil Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılacak ihale sürecine ilişkin işlemlerde teyit aranmaz.

c) Elektronik haberleşmede kullanılacak araçlar ile bunların teknik özellikleri, yaygın olarak kullanılan haberleşme ve bilgi teknolojisi ürünleri ile uyumlu ve kolay erişilebilir olmalı ve eşit muamele ilkesini sağlamalıdır.

d) Her türlü bilgi alışverişi ile bilginin muhafazasında; verilerin bütünlüğü ile tekliflerin ve başvuru belgelerinin gizliliğinin sağlanması esastır.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde yapılacak tebliğler hakkında Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Değişiklik yapılması

Madde 66- Bu Kanun hükümlerine ilişkin değişiklikler, ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir.

Eşik değerler ve parasal limitlerin güncellenmesi⁽¹⁾

Madde 67- Bu Kanunda belirtilen eşik değerler ve parasal limitler bir önceki yılın Toptan Eşya Fiyat Endeksi esas alınarak Kamu İhale Kurumu tarafından güncellenir ve her yıl 1 Şubat tarihinden geçerli olmak üzere aynı tarihe kadar Resmî Gazetede ilân edilir. Ancak güncellemede bir milyon Türk Lirasının altındaki tutarlar dikkate alınmaz. Bu Kanunda belirtilen eşik değerler ve parasal limitler, olağanüstü hallerde, belirtilen tarihin dışında da Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile güncellenebilir.

(1) Bu Kanunda belirtilen eşik değerler ve parasal limitlerin 1/2/2009 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak; 30/1/2009 tarihli ve 27126 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kurumunun 2009/1 No.'lu, 1/2/2010 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 21/1/2010 tarihli ve 27469 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kurumunun 2010/1 No.'lu, 1/2/2012 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 24/1/2012 tarihli ve 28183 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kurumunun 2012/1 No.'lu, 1/2/2013 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 30/1/2013 tarihli ve 28544 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kurumunun 2013/1 No.'lu, 1/2/2014 tarihinden itibaren uygulanması ile ilgili olarak, 30/1/2014 tarihli ve 28898 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kurumunun 2014/1 No.'lu Kamu İhale Tebliğlerine bakınız.

ALTINCI KISIM

Son Hükümler

Uygulanmayacak hükümler

Madde 68- a) Bu Kanun kapsamında yer alan işlerin ihalelerinde 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

b) Diğer kanunların 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunundan muafiyet tanıyan hükümleri ile bu Kanuna uymayan hükümleri uygulanmaz

c) **(Ek: 30/7/2003-4964/39 md.)** 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu kapsamındaki projelerde, 5 inci maddenin beşinci ve altıncı fıkraları, 62 nci maddenin (a) ve (b) bentleri ile (c) bendindeki kamulaştırma, mülkiyet, arsa temini, imar işlemleri ve uygulama projesine ilişkin şartlar aranmaksızın ihaleye çıkılabilir. Ancak, ÇED raporu zorunluluğu bulunan hallerde sözleşme imzalanmadan önce bu raporun alınması zorunludur. ⁽¹⁾

Elektronik Kamu Alımları Platformu ⁽²⁾

Ek Madde 1- (Ek: 30/7/2003-4964/41 md.; Değişik: 20/11/2008-5812/26 md.)

Bu Kanun kapsamında yapılan ihalelerde; bu Kanunun 13 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, ilan, ihale dokümanının hazırlanması ve verilmesi, katılım ve yeterliğe ilişkin belgelerin sunulması, tekliflerin hazırlanması, sunulması ve değerlendirilmesi, ihalenin karara bağlanması ve onaylanması, kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi ve sözleşmenin imzalanması gibi ihale süreciyle ilgili aşamalar ile her türlü bildirimler kısmen veya tamamen, Kurum tarafından oluşturulan Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebilir.

Elektronik Kamu Alımları Platformunun kurulması ve işletilmesi ile ihale sürecinde elektronik araçların kullanımına ilişkin esas ve usuller Kurum tarafından belirlenir.

Bu Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca yapılacak bütün ilanlar aynı zamanda Elektronik Kamu Alımları Platformunda da yayımlanır.

(1) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 179 uncu maddesi ile bu fıkrada yer alan "toplu konut projelerinde" ibaresi "projelerde" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Bu madde başlığı 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin hükmüdür.

Bu Kanun kapsamındaki alımlarda aday veya isteklilerin yeterliğinin tespitine ilişkin olarak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden sistemler kurulabilir. Bu sistemlerin kurulması, kurdurulması, denetlenmesi, yetkilendirilen kuruluşların yetkilerinin iptal edilmesi veya tedbir niteliğinde kararlar alınması hususlarında Kurum yetkilidir.

Çerçeve anlaşmalar ⁽³⁾

Ek Madde 2 – (Ek: 1/6/2007-5680/2 md.; Değişik: 20/11/2008-5812/27 md.)

İdareler ihtiyaç duydukları mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin olarak açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usulünü uygulamak kaydıyla çerçeve anlaşmalar yapabilir. Çerçeve anlaşmalar rekabeti engelleyici, sınırlayıcı veya bozucu şekilde kullanılamaz.

Çerçeve anlaşma kapsamında temin edilecek mal ve hizmet alımları ile yapım işleri Kanununun 13 üncü maddesine göre ilan edilir. Çerçeve anlaşma kapsamında karşılanması planlanan tahmini ihtiyaç miktarları ilanda gösterilir.

Teminat alınmasına ilişkin hükümler hariç olmak üzere, ihalelerin sözleşmeye bağlanması hakkında bu Kanunda yer alan hükümler çerçevesinde, süresi kırksekiz ayı geçmemek üzere çerçeve anlaşma imzalanır ve sonuçlar Kamu İhale Bülteninde ilan edilir.

Çerçeve anlaşmalar, koşulların tamamının baştan belirlendiği hallerde, bir istekli ile de yapılabilir. Birden fazla istekli ile yapılacak çerçeve anlaşmalarda istenilen şartları karşılayan yeterli sayıda teklif sunulması kaydıyla çerçeve anlaşmaya taraf olacak istekli sayısı üçten az olmamak üzere ihale dokümanında belirtilir. Çerçeve anlaşmaların bir istekli ile yapıldığı haller hariç, yapılan değerlendirme sonucunda teklifleri geçerli kabul edilen istekliler, ekonomik açıdan en avantajlı tekliften başlanmak suretiyle sıralanarak listeye alınır. Çerçeve anlaşmaya taraf olan istekli sayısının üçün altına inmesi halinde, mevcut çerçeve anlaşmanın sona erdiği taraflara bildirilir.

(3) Bu madde başlığı "Çerçeve sözleşme kapsamında mal ve hizmet alımı" iken, 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanununun 27 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Koşulların tamamının baştan belirlendiği çerçeve anlaşma kapsamında yapılacak alımlarda isteklilerden ilk tekliflerini aşmamak kaydıyla yeniden teklif alınabilir. Koşulların tamamının baştan belirlenmediği hallerde ise çerçeve anlaşma koşullarında esaslı değişiklik yapılmaması kaydıyla isteklilerden yeniden teklif alınır.

İsteklilere ihale konusu işin karmaşıklığı ve özgünlüğü gibi hususlar dikkate alınarak tekliflerini sunmaları için yeterli süre tanınır.

İstekliler yeterliklerinin devam ettiğini oniki ayda bir belgelendirir. Yeterliği devam etmeyenler ile teklif vermeye davet edildiği halde iki kez geçerli teklif vermeyen isteklilerin çerçeve anlaşmaları feshedilir.

Münferit sözleşmeye davet edildiği halde ihale dokümanında belirtilen süre içerisinde sözleşme imzalamayan istekliyle yapılan çerçeve anlaşma feshedilir ve istekli hakkında 58 inci madde hükümleri uygulanır.

Münferit sözleşme aşamasına ilişkin olarak bu Kanunun 6, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 54, 55 ve 56 ncı maddeleri uygulanmaz. Bu maddelerde belirtilen hususlar dahil çerçeve anlaşma kapsamında yapılacak alımların usul ve esasları ile nitelik ve kapsamını belirlemeye, ve sınırlar koymaya, sözleşme düzenlenmesine gerek görülen durumlarda sözleşmelerin şeklini ve kapsamını belirlemeye Kurum yetkilidir.

Çerçeve anlaşma yapılmış olması, idareye alım yapma yükümlülüğü getirmez. İdare, çerçeve anlaşma kapsamındaki ihtiyaçlarını bu Kanunda yer alan diğer usulleri kullanmak suretiyle de temin edebilir.

Ek Madde 3 – (Ek: 15/5/2008-5763/36 md.)

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (c) bendi kapsamındaki işler ile aynı kapsamda olup 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu dışında, ihalesi ilgili mevzuat hükümlerine göre bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olanlar ile bu tarihten sonra yapılacak olan ve bedeli yabancı para cinsinden sabit fiyatlarla sözleşmeye bağlanan yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerine uygulanmak üzere; fiyat farkı esasları belirlemeye, sözleşmelerin tadil veya tasfiye edilmesine imkân veren kararnameler çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Dinamik alım sistemi

Ek Madde 4 – (Ek: 20/11/2008-5812/28 md.)

Dinamik alım sistemi, piyasada mamul olarak bulunan malların elektronik ortamda alımında kullanılabilir. Sistemin kurulmasında açık ihale usulü uygulanır. Dinamik alım sistemi rekabeti engelleyici, sınırlayıcı veya bozucu şekilde işletilemez.

Sistemin tesis edileceği hususu Kamu İhale Bülteninde ilan edilmek suretiyle duyurulur. İhale dokümanında; planlanan alımın niteliği, türü ve miktarının yanı sıra satın alma sistemine, bu sistemin işletilmesinde kullanılacak elektronik ekipmana, sisteme teknik olarak bağlanabilmek için gerekli düzenlemelere, sistemin işleyişini düzenleyen kurallara ve diğer hususlara ilişkin bilgilere yer verilir.

Yeterlik kriterlerini sağlayan ve ihale dokümanında yer alan şartlara uygun ön teklif veren bütün isteklilere sisteme dahil olma imkanı verilir. Ön teklifler ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olduğu sürece sürekli olarak geliştirilebilir.

Ön tekliflerin değerlendirilmesi, verildikleri tarihten itibaren onbeş gün içinde tamamlanır. Teklif vermeye davetin henüz yapılmamış olması halinde değerlendirme süresi onbeş güne kadar bir defa uzatılabilir.

Dinamik alım sisteminin tesis edildiği veya sistemin kurulmasından vazgeçildiği ile ön tekliflerin sisteme kabul veya reddedildikleri hususu isteklilere karar alındıktan sonra en geç üç gün içinde bildirilir.

Her bir alım için sisteme kabul edilmiş istekliler teklif vermeye davet edilir. Yapılacak alımlar bu davetten en az onbeş gün önce basitleştirilmiş ilan yoluyla duyurulur. Sisteme kabul edilen bütün istekliler, tekliflerini sunmaları için yeterli süre tanınmak suretiyle teklif vermeye davet edilir.

Teklifler, ihale dokümanında belirtilen esaslara göre değerlendirilmek suretiyle alım sonuçlandırılır ve sözleşmeye bağlanır.

Dinamik alım sisteminin süresi kırk sekiz aydan fazla olamaz.

Dinamik alım sisteminde yapılacak ihalelerde Elektronik Kamu Alımları Platformu kullanılır. Sisteme kabul edilmeye ve sistemin yürütülmesine ilişkin olarak herhangi bir ücret talep edilmez.

Dinamik alım sistemi dahilinde yapılacak alımlara ilişkin sözleşme düzenlenmesi gerekli haller ile bu sözleşmelerin şeklini ve kapsamını belirlemeye Kurum yetkilidir.

Elektronik eksiltme

Ek Madde 5 – (Ek: 20/11/2008-5812/28 md.)

İlan ve ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, açık ihale, belli istekliler arasında ihale ve 21 inci maddenin (a), (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan pazarlık usulü ihalede tekliflerin değerlendirilmesi aşamasının tamamlanmasından sonra elektronik eksiltme yapılabilir. Dinamik alım sistemi ve çerçeve anlaşma kapsamında yapılan ihalelerde de elektronik eksiltme uygulanabilir. 48 inci madde uyarınca yapılan danışmanlık hizmet alımı ihalelerinde ise elektronik eksiltme uygulanmaz.

Elektronik eksiltme ancak ihale konusu alımın bütün teknik özelliklerinin net olarak belirlendiği hallerde kullanılabilir.

Elektronik eksiltmeye başlamadan önce ihale dokümanında belirlenen şartlara göre tekliflerin ilk değerlendirmesi yapılır.

Yeterli kabul edilen istekliler elektronik ortamda yeniden teklif vermeye aynı anda davet edilir. Davette, eksiltmenin başlama tarihi ve saati ile kullanılmakta olan elektronik araca isteklinin bağlantı kurabilmesi için gerekli bütün bilgilere yer verilir. Elektronik eksiltmenin her aşamasını gösteren bir zaman çizelgesi davet ile birlikte iletilir. Birbirini izleyen birden fazla aşamada elektronik eksiltme yapılabilir. Davetin gönderildiği tarihten iki iş günü geçmeden eksiltmeye başlanamaz.

Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışı unsurlar da dikkate alınarak belirlendiği hallerde, yapılan ilk değerlendirme sonucu ile eksiltmede verilen yeni tekliflere göre sıralamayı düzenleyen matematiksel formül de davette bildirilir. Bu formül, ihale ilanında veya ihale dokümanında belirtildiği şekilde ekonomik açıdan en avantajlı teklifin tespitinde kullanılan bütün unsurların varsa nispi ağırlıklarını da içerir.

Elektronik eksiltmenin her aşamasında, o andaki sıralamalarını öğrenebilmeleri için gerekli bilgiler anında isteklilere ulaştırılır. İhale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, diğer isteklilerin teklifleri hakkında bilgiler ve eksiltmenin herhangi bir aşamasındaki istekli sayısı da duyurulabilir. Ancak elektronik eksiltme süresince isteklilerin kimlikleri açıklanamaz.

Elektronik eksiltme aşağıdaki durumlardan biri veya birkaçının gerçekleşmesi halinde sona erdirilir:

a) Eksiltmeye katılım için yapılan davette eksiltmenin tamamlanacağı belirtilen tarih ve saatin dolması.

b) Yeni tekliflerin verilebilmesine ilişkin olarak davette bildirilen bekleme süresi içinde asgari fark aralığını sağlayan tekliflerin alınamaması.

c) Davette bildirilen tur sayısının tamamlanması.

Finansal kiralama

Ek Madde 6 – (Ek: 20/11/2008-5812/28 md.)

Kanun kapsamındaki idarelerin finansal kiralama suretiyle yapacakları mal alımlarında uygulanacak esas ve usuller Kurum tarafından belirlenir.

Birden fazla idarenin ortak ihtiyaçları için ihale yapılması

Ek Madde 7 –(Ek: 6/2/2014-6518/53 md.)

Birden fazla idarenin ortak ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik mal ve hizmet alımları ile bakım ve onarım işlerine ilişkin, bu Kanunda yer alan ihale usulleri uygulanarak tek bir ihale yapılabilir.

Birinci fıkra kapsamındaki işler için idareler, düzenlenecek bir protokol ile kendi aralarından bir idareyi, kesin teminatın alınması ve sözleşmenin imzalanması hariç olmak üzere diğer ihale işlemlerini bu idareler adına gerçekleştirmek üzere görevlendirir.

Protokole taraf olan her bir idare ile ihalenin üzerine bırakılmasına karar verilen istekli/istekliler arasında ayrı ayrı sözleşme imzalanır.

Protokole taraf diğer idarelerin ihalelerinde bu Kanununun 10 uncu ve 11 inci maddelerine göre ihale dışı bırakılacak ve ihaleye katılamayacak olanlar ile 58 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince ihaleye iştirak ettirilmeyecek olanlar, görevlendirilen idarenin yapacağı ihaleye de katılamaz.

Bu madde kapsamındaki ihale işlemlerinde görev alanlar, yürüttükleri işlemlerle sınırlı olmak kaydıyla işlemlerin mevzuata uygunluğundan sorumludur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Standart ihale dokümanları ve yönetmelikler

Geçici Madde 1- Bu Kanunun uygulanmasına yönelik olarak çıkarılacak standart ihale dokümanları ve yönetmelikler, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Kamu İhale Kurumu tarafından Kanunun yürürlüğe gireceği tarihe kadar hazırlanır ve Resmî Gazetede yayımlanır.

Bunların yürürlüğe konulmasına kadar idareler, mevcut esaslar ve yönetmelik hükümlerini uygulamaya devam eder.

Başlanmış olan ihaleler

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ihale edileceği yazılı olarak duyurulmuş veya ilân edilmiş olan işler ilgili olduğu kanun ve usullere göre sonuçlandırılır.

Güncelleme

Geçici Madde 3- Bu Kanunda yer alan eşik değerler ve parasal limitler, Kanunun Resmî Gazetede yayımlandığı tarih ile yürürlüğe girdiği tarih arasında geçen süre için Kurum tarafından 67 nci maddede belirtilen şekilde güncellenir.

İstisnalara ilişkin esas ve usuller

Geçici Madde 4- a) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (b) bendine ilişkin esas ve usuller ilgili kurumlar tarafından,

b) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (d) bendine ilişkin esas ve usuller, Kamu İhale Kurumunun uygun görüşü üzerine, Dışişleri, Millî Savunma, Maliye ve Bayındırlık ve İskân Bakanlıkları tarafından,

c) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (f) bendi gereğince yapılacak mal ve hizmet alımlarına ilişkin esas ve usuller, Kamu İhale Kurumunun uygun görüşü üzerine, ilgili kurumlar tarafından,

İlgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmak suretiyle Kanunun yürürlüğe gireceği tarihe kadar hazırlanarak, Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulur.

Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (e) bendi gereğince **(Ek ibare: 12/6/2002-4761/18 md.)** yapılacak alımlarda uygulanacak esas ve usuller Kurum tarafından, Devlet Malzeme Ofisinden yapılacak alımlara ilişkin esas ve usuller ise gerekli görülmesi halinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenebilir. ⁽¹⁾

(Ek: 12/6/2002-4761/18 md.; Değişik son fıkra: 30/7/2003-4964/40 md.) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (g) bendi kapsamındaki mal ve hizmetler, ilgili kuruluşların talebi üzerine Kurum tarafından belirlenir.

(Ek fıkra: 30/7/2003-4964/40 md.) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (h) bendine ilişkin esas ve usuller, Sağlık Bakanlığı ve Kurumun görüşleri alınarak Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

(1) Bu fıkroda bulunan "yapılacak alımlarda uygulanacak esas ve usuller Kurum tarafından." ibaresi 12/6/2002 tarihli ve 4761 sayılı Kanunla eklenmiştir.

(**Ek fıkra: 30/7/2003-4964/40 md.**) Enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren teēebbüs, işletme ve şirketler, özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar bu Kanunun 3 üncü maddesinin (g) bendi hükmüne, bu bent kapsamında yer almayan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde ise Kanunun diğer hükümlerine tâbi olurlar. (**Ek cümle: 22/12/2005-5436/13 md.**) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (g) bendinde yer alan parasal limit, Posta ve Telgraf Teēkilatı Anonim şirketinin anılan bent kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının Türkiye karasuları ile uluslararası sular dahilinde petrol ve doğalgaz arama, sondaj, üretim ve taşıma faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uygulanmaz.⁽¹⁾

(**Ek fıkra: 14/7/2004-5226/24 md.**) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (i) bendine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığı, Kamu İhale Kurumu ve Bakanlık tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

(**Ek fıkra: 3/3/2005-5312/26 md.**) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (j) bendine ilişkin esas ve usüller, Maliye Bakanlığı, Kamu İhale Kurumu ve Denizcilik Müsteşarlığının görüşleri alınarak Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

(**Ek fıkra: 27/12/2007-5726/24 md.**) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (l) bendine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşleri alınarak Adalet ve İçişleri bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(**Ek fıkra: 20/2/2008-5737/79 md.**) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (k) bendine ilişkin usül ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşleri alınarak Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

(1) 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (g) bendinde yer alan parasal limit," ibaresinden sonra gelmek üzere "Posta ve Telgraf Teēkilatı Anonim şirketinin anılan bent kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile" ibaresi eklenmiştir.

(**Ek fıkra: 20/11/2008-5812/29 md.**) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (f) bendi gereğince Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından uygulanacak usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Kurumun görüşleri alınarak Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından; (n) bendine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığı ve Kurumun görüşleri alınarak ilgili bakanlıklar tarafından hazırlanacak yönetmeliklerle belirlenir

(**Ek fıkra: 6/2/2014-6518/52 md.**) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (u) bendine ilişkin usul ve esaslar, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından, Kurum ile diğer ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak belirlenir.

Kamu İhale Kurumunun kurulması

Geçici Madde 5- Bu Kanunun 53 üncü maddesinde belirtilen Kamu İhale Kurulu, Kanunun Resmî Gazetede yayımlandığı tarihi takip eden otuz gün içinde atanır. Kamu İhale Kurulu üyeliğine yapılacak ilk atamalarda, Maliye Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığının önereceği adaylar arasından seçilecek üyelerden Bakanlar Kurulunca belirlenecek birer üye yedi yıl süreyle görev yapar.

Kurul, Kanunda yer alan görevleri yerine getirmek üzere atandığı tarihi izleyen altmış gün içinde Kurum teşkilatını oluşturarak bu tarihe kadar Kurumun faaliyete geçmesini sağlar.

Kurumun bu Kanunun yürürlüğe gireceği tarihe kadar yapacağı ihalelerle ilgili esas ve usuller Kurulun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Bu Kanunun 53 üncü maddesinde belirtilen yönetmelikler ile üçüncü fıkrada belirtilen yönetmelik Kurumun faaliyete geçeceği tarihe kadar çıkarılır.

Kurumun her türlü giderleri, gelirleri ile karşılanacak aşamaya gelinceye kadar, genel bütçeden sağlanacak yardımlardan finanse edilir.

Geçici Madde 6 – (Ek: 12/6/2002-4761/19 md.) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde;

a) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelden, 53 üncü maddenin (h) fıkrasında sayılan yüksek öğretim kurumlarını bitirerek mesleğe özel yarışma sınavı ile girilen ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonunda atanmış olanlar ile hâkimler, savcılar ve bu meslekten sayılanlar,

b) Kurumun görev alanı ile ilgili dallardan olmak kaydıyla en az lisans üstü eğitimini tamamlamış üniversite öğretim elemanları,

c) Mühendislik veya mimarlık fakültelerinde lisans eğitimi yapmış olanlardan en az beş yıl, lisans eğitimini müteakip yine bu dallardan herhangi birinde lisans üstü eğitim yapmış olanlardan ise en az üç yıl süre ile kamu kurum ve kuruluşlarında kendi görev alanıyla ilgili konularda çalışmış olanlar,

Kırk yaşından gün almamış olmaları, (a) ve (c) bentlerinde sayılanların kamu ihale mevzuatı ile ilgili yargılama, inceleme, denetleme, uygulama veya danışma konularında çalışmış olmaları koşuluyla kurumlarının muvafakati alınmak suretiyle, Kurulca kamu ihale uzmanı olarak atanabilirler.

31.12.2003 tarihine kadar Kurumun kamu ihale uzman ve uzman yardımcısı dışındaki kadrolarına, genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar ile bağımsız bütçeli kuruluşlarda çalışan personel kendilerinin isteği ve kurumlarının muvafakati ile atanabilirler.

Geçici Madde 7- (Ek: 10/11/2004-5255/15 md.)

2005 yılında İzmir Kentinde yapılacak Dünya Üniversitelerarası Spor Oyunları ile ilgili olarak İcra Kurulunca ve bu Kurulun talebi üzerine diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç, bu Kanun hükümlerinden müstesnadır.

Başlanmış olan ihaleler

Geçici Madde 8- (Ek: 20/11/2008-5812/30 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ilan edilmiş veya yazılı olarak duyurulmuş ihaleler hakkında, bu Kanunun yayımlandığı tarihte yürürlükte bulunan kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Bu Kanunun 35 inci maddesinin (b) bendinde sayılanların yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan şikayet başvuruları ile bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık iddiaları içeren başvurular, başvurunun yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Mevcut görevlendirmeler

Geçici Madde 9- (Ek: 20/11/2008-5812/30 md.)

31/5/2008 tarihinden önce 53 üncü maddenin (i) fıkrasının son paragrafına göre Kurumda kamu ihale uzmanı olarak görevlendirilenlerden fiilen görev yapanların görevlendirmeleri Kurumun ihtiyacına göre devam ettirilebilir.

Kurul başkan ve üyelerinin görev süreleri

Geçici Madde 10- (Ek: 20/11/2008-5812/30 md.)

Kurulun mevcut başkan ve üyelerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başka bir üyenin görev süresini tamamlamak üzere atanmış olanların görev süreleri atandıkları tarihten itibaren beş yıl olarak uygulanır.

Üyeliğin devamı

Geçici Madde 11- (Ek: 24/10/2011-KHK-661/58 md.)

Mevcut Kurul üyeleri, görev sürelerini tamamlayıncaya kadar görevlerine devam eder.

Başkanlık Müşavirliğine atanmış sayılma

Geçici Madde 12- (Ek: 24/10/2011-KHK-661/58 md.)⁽¹⁾

Kurumda; Başkan Yardımcısı, Baş Hukuk Danışmanı ve Daire Başkanı unvanlı görevlerde bulunanların görevleri bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bunlar ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen Başkanlık Müşaviri unvanlarına hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılırlar. Bu fıkra ile ihdas edilen Başkanlık Müşaviri unvanları, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Birinci fıkraya göre Başkanlık Müşaviri unvanlarına atanmış sayılanların atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski unvanlarına ilişkin olarak ilgili mevzuatı uyarınca en son ayda aldıkları her türlü ödemelerin toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır), atanmış sayıldıkları yeni unvana ilişkin olarak ilgili mevzuatı uyarınca aldıkları her türlü ödemelerin toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca fark tazminatı olarak ödenir.

(1) Bu maddede belirtilen kadrolarla ilgili olarak 2/11/2011 tarihli ve 28103 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete'ye bakınız.

Atanmış sayıldıkları unvanlarında isteklerine bağı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir.

Birinci fıkraya göre Başkanlık Müşaviri olarak atanmış sayılanlar, Başkan tarafından belirlenen birimlerde, Başkan tarafından belirlenen görevleri yürütür.

Geçici Madde 13- (Ek: 30/3/2012-6287/24 md.)

Yurt içi üretimin ve katma değerin artırılması, teknoloji kazanımının sağlanması, daha önce yurt içinde üretimi bulunmayan ürünlerin üretilebilmesi, yeni teknoloji ve ürünlere yönelik araştırma-geliştirme faaliyetlerinin sürdürülmesi ve bilgi toplumuna geçiş hedefleriyle, Millî Eğitim Bakanlığına bağı okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademelerindeki okulların dersliklerine bilişim teknolojisi donanımı, yazılımı, ağı altyapısı ve internet erişim imkânının sağlanması, dersler için çevrim içi ve çevrim dışı ortamlarda e-içerik temin edilmesi ve e-içerik altyapısının oluşturulması, Millî Eğitim Bakanlığına bağı okullarda görev yapan öğretmenlere ve örgün eğitim gören öğrencilere e-kitap, tablet bilgisayar ve benzeri ihtiyaçların sağlanması amaçlarıyla Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında, Millî Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından 2015 yılı sonuna kadar yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç, bu Kanun hükümlerine tabi değildir. Bu madde uyarınca yapılacak alımlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşü alınarak Millî Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak yönetmelikle, rekabete açık olacak şekilde düzenlenir.

Başlanmış olan ihaleler

Geçici Madde 14 – (Ek: 6/2/2014-6518/54 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ilan edilmiş veya yazılı olarak duyurulmuş ihaleler hakkında, ilanın veya duyurunun yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 15 –(Ek: 6/2/2014-6518/55 md.)

Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde kamu ihale uzmanlığına, kamu kurum ve kuruluşlarında 53 üncü maddenin (h) fıkrasında sayılan yükseköğretim kurumlarını bitirerek mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve meslek içi eğitim sonrasında yapılan yeterlik sınavı sonucunda başarılı olarak atanmış personelden kamu ihale mevzuatı ile ilgili inceleme, denetleme, uygulama veya danışma konularında görevi bulunanlar ile mühendislik veya mimarlık fakültelerinde lisans eğitimini tamamladıktan sonra en az dört yıl kamu kurum ve kuruluşlarında kendi görev alanıyla ilgili konularda çalışmış olanlar arasından, kurumlarının muvafakati alınmak ve meslek personeli kadro sayısının % 5'ini geçmemek kaydıyla, 53 üncü maddenin (i) fıkrasının son paragrafındaki diğer esaslar çerçevesinde Başkanlıkça görevlendirme yapılabilir. Görevlendirme işlemi herhangi bir süreye bağlı olmaksızın Başkanlıkça her zaman sonlandırılabilir. Bu şekilde görevlendirilenler bir defaya mahsus olmak üzere, meslek personeli sınavına giriş için aranan öğrenim şartını taşımak ve sınava alındığı tarihte kırk yaşını doldurmamış olmak kaydıyla, Kurum tarafından yapılacak sınavda başarılı olmaları hâlinde kamu ihale uzmanı kadrosuna, başkaca bir izin ve işleme gerek kalmaksızın atanabilir. Kurumda görevlendirme, kurum kadrolarına atanmada kazanılmış hak veya herhangi bir öncelik hakkı teşkil etmez.

Yürürlük

Madde 69- Bu Kanunun 53 üncü maddesi ile geçici 1 ve geçici 5 inci maddeleri yayımı tarihinde, diğer maddeleri 1.1.2003 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 70- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**4/1/2002 TARİHLİ VE 4734 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN
HÜKÜMLER**

1) 12/6/2002 tarihli ve 4761 sayılı Kanunun hükmüdür:

Madde 20 – Özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini ve idarî ve malî özerkliği haiz olarak kurulmuş veya 31.12.2006 tarihine kadar kurulacak kurul, üst kurul, kurum ve kuruluşların Başkan ve üyelerinin aylık ücretleri ile malî ve sosyal hak ve yardımları, bu kurul, üst kurul, kurum ve kuruluşların fonksiyonları, ücret adaleti ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1 inci maddesi uygulaması dikkate alınarak Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Bakanlar Kurulu gerektiğinde ücret adaletini sağlamak amacıyla kamu görevlilerine ödenmekte olan temsil ve görev tazminatı tavan gösterge rakamlarını üç katına kadar artırmaya ve artırılan miktar içerisinde kadro ve görev unvanı itibarıyla düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

Yukarıdaki fıkradaki düzenleme yapılıncaya kadar, Kamu İhale Kurulu Başkanına, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanına aylık olarak ödenen net ücret ve diğer ödemeler toplamı kadar, Kamu İhale Kurulu üyelerine ise Kurul Başkanına yapılan toplam ödemelerin yüzde doksanyedisi oranında aylık net ödeme yapılır.

2) 30/7/2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanunun hükmüdür:

Geçici Madde 1- 4734 ve 4735 sayılı kanunlarda bu Kanunla yapılan değişikliklerden dolayı yeniden düzenlenmesi gereken standart ihale dokümanı, Tıp Sözleşme ve yönetmelikler, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren altmış gün içinde Kurum tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur. 4734 sayılı Kanundaki parasal limitlerde bu Kanunla yapılan değişiklikler ve yeni eklenen parasal limitler, 22.1.2002 tarihinde geçerli kabul edilerek 1.1.2003 tarihine göre 4734 sayılı Kanunun 67 nci maddesindeki esaslar dahilinde Kurum tarafından güncellenir. Bu düzenlemelerin yürürlüğe konulmasına kadar, idareler, mevcut usul, esas ve yönetmelik hükümlerini uygulamaya devam ederler.

4734 sayılı Kanunun 3 üncü ve geçici 4 üncü maddelerinde bu Kanunla yapılan değişikliklerden dolayı hazırlanması ve yürürlüğe konulması gereken esas ve usuller, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde hazırlanır ve yürürlüğe konulur. Bu düzenlemelerin yayımlanmasına kadar

idareler, 4734 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilmeden önce yürürlükte bulunan 3 üncü ve geçici 4 üncü maddeleri gereği hazırlanan ve yürürlüğe konulan esas ve usulleri uygulamaya devam ederler.

4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (g) bendindeki istisna hükmünden yararlanan kuruluşların sözleşme altında yüklenici oldukları yapım işi alımları da on yıl süreyle aynı bentte öngörülen istisna hükümlerine tâbidir.

3)3/7/2005 tarihli ve 5398 sayılı Kanunun hükmüdür:

Geçici Madde 2 – İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Rekabet Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Telekomünikasyon Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Kamu İhale Kurumu ile Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumunca elde edilen her türlü gelirin 30.6.2005 tarihine kadar birikmiş tutarlarından Maliye Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile kurum ve kuruluşlar itibarıyla belirlenecek oranlara göre hesaplanacak kısmı; bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanı tarafından belirlenecek süre içinde Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğünün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına yatırılır. Ayrıca, anılan kurum ve kuruluşların 31.12.2005 tarihine kadar kasalarında oluşacak nakit fazlaları da bunların görüşü alınmak suretiyle bu fıkrada belirlenen esaslara göre kesilerek ilgili hesaba aktarılır.

Söz konusu kurum ve kuruluşlar 30.6.2005 tarihine kadar birikmiş gelir tutarları ile kasa ve banka mevcutlarını 15.7.2005 tarihine kadar; her ayın gelir ve giderleriyle kasa ve banka mevcutlarını gösterir malî bilgileri ise izleyen ayın yedinci günü sonuna kadar Maliye Bakanlığına bildirirler. Bu maddede belirtilen tutarların süresi içinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı da uygulanmak suretiyle takip ve tahsil edilir.

4734 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin/ Tebliğin Numarası	4734 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4761	Madde 10-18 Madde 19-20	1/1/2003 22/6/2002
4964	Madde 41 Diğer maddeleri	1/1/2004 15/8/2003
5020	-	26/12/2003
5148	3	7/5/2004
5226	3, 4, 62 ve Geçici Madde 4	27/7/2004
5255	Geçici Madde 7	13/11/2004
5312	3 ve Geçici Madde 4	11/3/2005 tarihinden itibaren üç ay sonra
5398	İşlenemeyen Hüküm	21/7/2005
5436	6 ve Geçici Madde 4	24/12/2005
5583	3	28/2/2007
5615	10	4/4/2007
5625	62	26/4/2007
5680	2, Ek Madde 2	7/6/2007
5726	3, Geçici Madde 4	5/1/2008 tarihinden altı ay sonra
5737	3, Geçici Madde 4	27/2/2008

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin/ Tebliğin Numarası	4734 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5763	22, Ek Madde 3	26/5/2008
5784	3	26/7/2008
5812	3, 4, 22, 36, 53, Ek madde 1, Ek Madde 4 ilâ 6 Geçici Madde 4, Geçici Madde 8, 9, 10 41, 53, 54, 55 10, 11, 13, 20, 21, 26, 37, 38, 40, 42, 43,47, 48, 52, 62, 65, Ek madde 2	5/12/2008 5/1/2009 5/3/2009
5917	3	10/7/2009
6093	3	30/12/2010
6111	2, 3, 63, 68	25/2/2011
KHK/638	3	12/6/2011 tarihinde yapılan milletvekili seçiminden sonra kurulan ilk Bakanlar Kurulu üyelerinin atandığı tarihte
KHK/661	53, Geçici Madde 11, Geçici Madde 12	2/11/2011
6288	3, 48	4/4/2012
6287	Geçici Madde 13	11/4/2012
6353	3, 28, 53	12/7/2012
6359	11	10/11/2012
2013/1 Numaralı Tebliğ	3, 8, 13, 21, 22, 53, 62, 67	1/2/2013
6461	3	1/5/2013
6462	53	3/5/2013

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin/ Tebliğin Numarası	4734 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
6475	Geçici Madde 4	23/5/2013
6496	3	
Anayasa Mahkemesi 27/9/2012 tarihli ve E:2012/20, K:2012/132	65	26/7/2013
6504	22	28/11/2013
Anayasa Mahkemesi'nin 10/7/2013 tarihli ve E.: 2012/104, K.: 2013/87 sayılı Kararı	62	10/12/2013 tarihinden başlayarak altı ay sonra (10/6/2014)
6518	54, Ek Madde 7, Geçici Madde 14, Geçici Madde 15 53 38, 43 3, 10, 63, Geçici Madde 4	19/2/2014 19/2/2014 tarihinden otuz gün sonra 19/2/2014 tarihinden doksan gün sonra 19/2/2014 tarihinden yüz seksen gün sonra

DEVLET İHALE TÜZÜĞÜ

(07.03.1986 RG.20-AE.110, 12.03.1987 RG.26-AE.140, 20.02.1990 RG.19-AE.73, 16.04.1993 RG.39-AE.161, 05.05.1994 RG.50-AE.236, 04.01.1997 RG.10-AE.52, 11.03.1998 RG.23-AE.124, 10.06.1999 RG.72-AE.318, 04.01.2001 RG.1-AE.11, 27.02.2004 RG.23-AE.84, 08.07.2005 RG.109-AE.345, 27.01.2006 RG.19-AE.54, 15.08.2007 RG.149-AE.593, 09.04.2008 RG.63-AE.283, 05.06.2008 RG.119-AE.501, 02.02.2009 RG.24-AE.90, 15.07.2011 RG.119-AE.369, 02.08.2011 RG.130AE.409, 16.08.2011 RG.137-AE.442, 12.11.2013 RG.178-AE.582,13.02.2014 RG.33-AE.98, 20.02.2014 RG.40-AE.128129, 25.04.2014 RG102-AE 276 13.06.2014 R.G. 137-A. E.391) değişiklikleri ile)

HAZİNE MALLARI YASASI

(32/1983 sayılı Yasa)

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu 32/1983 sayılı Hazine Malları Yasası'nın 7(3) Maddesinin kendisine verdiği yetkiyi kullanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar.

Kısa İsim 1. Bu Tüzük, Devlet İhale Tüzüğü olarak isimlendirilir.

Tanımlar 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe :

Bakanlık, Ekonomi ve Maliye Bakanlığını anlatır.

İhale Komisyonu, Bu Tüzük uyarınca oluşturulan İhale Komisyonunu anlatır.

Yeterlik Belgesi, Önemli inşaat işlerinde, aranan bir belge olup müteahhidin başvurması üzerine Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığınca verilen belgeyi anlatır.

Geçici Teminat, İhaleye katılmak için verilen ve ihale sonrası ihaleyi kazanmayanlara iade edilmesi gereken nakdi para veya Banka Teminatını anlatır.

Teklif Kutusu, Bu Tüzük uyarınca ihaleye çıkarılan bir konuda tekliflerin atılması gereken kutuyu anlatır.

Başkan, İhale Komisyonu Başkanını anlatır.

Elden Teklif, İhaleye çıkarılıp da teklife katılan olmadığı hallerde, İhale Komisyonu Başkanı tarafından pek acil olarak kabul edilen mal veya hizmet alım veya satımlarının temin edilmesi veya yapılmasında, mahdut müesseselerden elden teklif almak suretiyle

yapılan ihaleleri anlatır. Bu tür ihaleler için bu Tüzüğün Ek II'sinde bir örneği verilen **ihale Forma No: 2** kullanılır.

Benzer İş: İhale konusu iş veya işin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı veya benzer inşaat tekniği gerektiren, tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipman ile mali güç, ihtisas ve organizasyon gerekleri itibariyle benzer özellikteki işleri,

Encümen:19/1998 sayılı Yapı İnşaatı ve Teknik İşler Müteahhitleri Kayıt ve Denetim Yasası'nın 5'inci maddesi kuralları uyarınca kurulan Encümeni,

İhale Makamı:Genel Bütçeye dahil bakanlık, bakanlıklara bağlı daireler, bağımsız daire ve kuruluşlar ile bakanlıklara bağlı döner sermayeli kuruluşları,

Müteahhit: Kıbrıs Türk İnşaat Müteahhitleri Birliğine kayıtlı olup Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ikamet edip faaliyet gösteren ve sözleşme ile inşaat işleri ve/veya başka teknik işleri yapmayı taahhüt eden ve 19/1998 sayılı Yapı İnşaatı ve Teknik İşler Müteahhitleri Kayıt ve Denetim Yasası kuralları uyarınca müteahhitler siciline kaydedilen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı gerçek kişileri veya bunların oluşturduğu tüzel kişileri,

Teknik İş: Bina inşaatını oluşturmayan, köprü, tünel, baraj, havuz, hendek, yol, liman işleri, uçakalanı (PAT sahaları), su kurutma, sulama, içme suyu, kanalizasyon, toprak ve sahil koruma işleri, taş ve maden ocakları ve benzeri işleri içeren her türlü işin yapımı veya inşaatı veya ek işi veya tadilatını veya tamiratını,

Yapı : Taştan, betondan, kerpiçten, demirden, ağaç veya başka malzemedan yapılan ve ikamet, çalışma veya eğlence, ibadet veya kamu kullanımı, depolama, herhangi bir maddenin imalatı veya yapımını veya şeklini değiştirmek için amaçlanan herhangi bir inşaat ve bu inşaatın içerdiği herhangi bir kuyu, temel, duvar, çatı, baca, veranda, balkon, korniz, pergola, bina girişi veya binaya bağlı herhangi bir yapı elemanı veya herhangi bir yeri çevreleme veya

sınırlandırmayı amaçlayan başka bir inşaatı anlatır ve yapının ilgili toprak işleri, destek duvar ve telleme işlerini,

Yapı işi : Bir yapının yapımı veya bir kısmının inşaatı veya ek inşaatı veya tadilatı veya tamirati.

Yapım : Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman, tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, baraj, enerji santrali, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, taşkın koruma ve dekapaj gibi her türlü inşaat işleri ve bu işlerle ilgili; tesisat, imalat, ihrazat, nakliye, tamamlama, büyük onarım, restorasyon, çevre düzenlemesi, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işleri ile benzeri yapım işlerini,

Yapım İşi : Yapım, teknik iş ve yapı işlerini

Yüklenici: Yapım işleri yapan müteahhit ve/veya mal veya hizmet sağlayan gerçek veya tüzel kişiler veya kamu kuruluşu veya böyle kişiler ve/veya kuruluşlardan oluşan grupları, anlatır.

Kamu İdareleri: Genel bütçeye dahil bakanlık, bakanlıklara bağlı daireler, bağımsız daire ve kuruluşlar ile bakanlıklara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, belediyeler, devlet üniversiteleri,

Tekliflerin Açılması: Merkezi İhale komisyonu tarafından ilan edilen gün ve saatte teklif kutusuna atılan teklif zarflarının açılmasını,

Keşif Bedeli: Yapım işleri ihalesi yapılmadan önce yapım işini yaptıracak ihale makamının bağlı olduğu teknik daire tarafından, bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı Birim Fiyat Analizleri kullanılarak , katma değer vergisi hariç olmak üzere belirlenen yapım işi keşif bedelini,

Elde Bulundurulan İşler: Bu Tüzüğün 3. Maddesinin (2)'inci fıkrasında istinaden Bakanlar Kurulu Kararı; 4'üncü maddesinin (1)'inci ve (4)'üncü fıkralarına istinaden Merkezi İhale komisyonu Kararları ve 4'üncü maddesinin (2)'inci fıkrasına istinaden Maliye Bakanı onayı ile bağlanan tüm ihaleler ile 29'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasına istinaden %20 kapsamına kadar verilen tüm işleri,

İhale Dökümanı: ihale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde, isteklilere talimatlarında içeren Genel ve İdari Şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan Teknik Şartnameler, Sözleşme Tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgileri,

anlatır.

Kapsam

3. (1) Bu Tüzük, Genel Bütçeye dahil bakanlık, bakanlıklara bağlı daireler, bağımsız daire ve kuruluşlar ile bakanlıklara bağlı döner sermayeli kuruluşların her türlü mal ve hizmet alımları ve satımları, kiralama ve kiraya verme işlemleri, onarım ve inşaat işlerini kapsar.
- (2) Bakanlar Kurulu, özelliği olan ihaleleri bu Tüzük kapsamı dışında bırakabilir. Ancak, bu Tüzük kapsamı dışında bırakılacak ihalelerle ilgili koşullar belirlenir.

İhale İşlemlerinde Yetkili Makam
13.02.2014
AE 98

4. (1) Bu Tüzük kapsamına giren kuruluşların her türlü mal ve hizmet alımları ve satımları, kiralama ve kiraya verme işleri, onarım ve her türlü inşaat işleri İhale Komisyonu vasıtasıyla yaptırılır.
- (2) Acil ve özel durumlarda, işlem başlatılmadan önce İhale Komisyonu'nun belirleyeceği yazılı koşullarla ve işbirliği halinde yapılması şarttır. Açık ihaleye gidilmeden yapılacak bu işlemler Merkezi İhale Komisyonu'na tamamlattırıldıktan sonra Bakanın onayına sunulur.

Ancak, bu gibi hallerde dahi alımlar, İhale Komisyonunun yazılı Koşulları ve işbirliği halinde yapılır. İhale konusu işle ilgili olarak istenen teklifler ve teknik özelliklerin kapalı zarf usulü ile belirlenen tarihte Merkezi İhale Komisyonu teklif kutusuna atılması şarttır.

(3) Döner sermayeli kuruluşlarda malzeme ve hizmet alımları, Döner Sermaye Bütçesinin "Hükümler" bölümünde (her yıl) belirlenen esaslar dahilinde alınır.

08.07.2005
AE 345
13.02.2014
EKIII
RG. 33
AE 98

(4) KDV hariç 10,000.- TL. (On Bin Türk Lirası)'nı aşmayan alımlarda, ilgili Kurumların İhale Komisyonu'nun işlem başlatılmadan önce onayı ve belirleyeceği koşullar çerçevesinde ilgili sektördeki müesseselerden tekliflerini ve kendilerinden istenen ürün veya hizmetin teknik özelliklerini kapalı zarf usulü ile belirlenen tarihte Merkezi İhale Komisyonu teklif kutusuna atmaları istenir.

Komisyonun
Teşekkülü
27.02.2004
AE 84

5. (1) İhale Komisyonu, Bakanlığa karşı sorumlu olup aşağıda gösterildiği şekilde beş üyeden oluşur.

(A) Maliye işleriyle ilgili Bakanlık ve/veya bağlı dairelerde Yöneticilik Hizmetleri Sınıfında bulunan bir temsilci (Başkan)

(B) Maliye işleriyle ilgili Bakanlık Temsilcisi (Üye)

(C) Sanayi işleriyle ilgili Bakanlık Temsilcisi (Üye)

(D) Bayındırlık işleriyle ilgili Bakanlık Temsilcisi (Üye)

(E) Tarım işleriyle ilgili Bakanlık Temsilcisi (Üye).

İhale Komisyonu, gerek duyduğu hallerde ihale talebinde bulunan kuruluşun temsilcisini müşavir olarak toplantılara davet edebilir. Ancak toplantılara katılan müşavirin oy hakkı yoktur. Devlet Emlak ve Malzeme Dairesi bir personelini sekreter olarak görevlendirir.

04.01.2001
AE 11

(2) Başkan dışındaki üyelerin toplantılara katılmaması halinde yerine toplantılara katılabilecek birer yedek üye görevlendirilir. Ancak, herhangi bir ihale ile ilgili toplantıya yedek üyenin katılması halinde o yedek üye ihale kararının alınması da dahil o ihale konusu ile ilgili yapılacak tüm toplantılara katılmak zorundadır.

Komisyonun
Toplanma
Yeri ve
Toplantı
Tutanakları

6. (1) İhale Komisyonu kendi binasında veya gerekli (2) görüldüğü hallerde, ihale mahallinde toplanabilir. İhale Komisyonu ihalenin başlayışı, safhaları, teklif sahipleri, kabul edilmesi uygun görülen teklif sahibi kişi veya firma ve sair hususlar hakkında bir tutanak tanzim eder.

Komisyonun
Toplanması

7. (1) İhale Komisyonu her hafta muayyen bir günde ve İhale Komisyonunun tesbit edeceği saatte toplanır. (2) Acil hallerde, Başkan, İhale Komisyonu Üyelerini mutad gün haricinde olağan üstü toplantıya çağırabilir. (3) Olağan üstü toplantılara davet, sözlü yapılır. Olağan toplantılar için İhale Komisyonu Üyeleri davet beklemeden toplantılara katılırlar.

04.01.2001
AE 11

(4) Toplantılar Başkan dahil en az dört Üye ile yapılır. Başkanın toplantılara katılmaması halinde toplantılar Maliye işleri ile ilgili Bakanlık Temsilcisinin Başkanlığında yapılır. Bu üye o toplantıda Başkanın bu Tüzük altında haiz olduğu tüm yetkileri kullanma hakkına haiz olur.

(5) Toplantıya katılan Üyelerin isimleri karar defterine kaydedilir.

(6) Teklifler, İhale Komisyonunun Başkan dahil en az dört Üyesi huzurunda açılır.

- (7) Kararlar Üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır ve hazır bulunan üyeler tarafından imzalanır. Ancak, Başkan müsbet oy vermediği durumda nihai karar için konu Bakanlığa havale edilir.
- (8) Başkan, uygun gördüğü hallerde, ilgili mercilerle istişarede bulunmak amacıyla kararı belli bir süre için erteleyebilir.
- (9) İhale Komisyonu 15,000,000.- TL (On beş milyon Türk Lirası) üzerindeki ihaleler için Ekonomi ve Maliye Bakanlığının onayını alır.
- (10) İhale Komisyonu uygun görmesi halinde, İhale işlemlerini birleştirerek yapabilir.

İstemde Bulunma 8. (1) İhale ile alınması, satılması veya kiralanması, kiraya verilmesi istenen mal ve hizmetler ile onarım veya inşaatı düşünülen iş için İhale Komisyonuna yazılı olarak başvurulur. Başvurmalar bu Tüzüğün "Ek I'inde" örneği verilen **Forma No:1** ile yapılır ve şartnamelerin eklenmesi gerekir.

Şartnameleri eklenmeyen başvurular dikkate alınmaz.

- (2) Büyük onarım ve inşaat işleri yaptıracak Kuruluşlar keşif raporu düzenletir ve keşif raporu şartnameye eklenir. Keşif raporları Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığınca düzenlenir.
- (3) Başvurulara İhale Komisyonunca sıra numarası verilir ve acil haller hariç müracaatlar sıra numarasına göre işleme tabi tutulur.
- (4) İhale Komisyonu başvuruları en geç 15 gün içerisinde işleme koymak ve bir ay içerisinde neticelendirmekle mükelleftir. Ancak Uluslararası ihale gerektiren konularda bu süre Bakanlığın onayı ile uzatılabilir.

9. (1) İhale Komisyonu ihaleleri, Resmi Gazete veya mahalli Türkçe yayın yapan en az iki gazetede haftada bir defa, (o güne kadar alınmış başvuruları) ilan eder. Acil hallerde Bakanlığın onayı ile derhal ilan yoluna gidilir.
- (2) Uluslararası ihaleler yurt dışında da ilan edilir.
- (3) Yapılacak ilanlarda aşağıdaki hususlar belirtilir.
- (i) İhale sıra numarası.
 - (ii) İlgili Kuruluş.
 - (iii) Alınacak veya satılacak veya kiralanacak veya kiraya verilecek mal ve hizmetler ile onarım veya inşaatı yapılacak işin cinsi.
 - (iv) Gerekli geçici teminat miktarı.
 - (v) Son teklif günü, saati ve yeri.
 - (vi) Baş vurma şekli.
 - (vii) Kiralama ve kiraya vermelerde, kiralama ve kiraya verme süresi.
 - (viii) Şartnamenin veya büyük onarım ve inşaat işlerinde ihale dosyasının temin edileceği yer.

İhale
Dosyasının
Hazırlanması ve
Tekliflerin
Sunulması
13.02.2014
R.G.33 EKIII
A.E.98

10. (1) Teklif mektubu ve geçici teminat da dahil olmak üzere ihaleye katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeleri içeren İhale Dosyası, dosya ile birlikte verilen zarfa konulur. Zarfın üzerine isteklinin adı-soyadı veya ticari ünvanı, yasal adresi, telefon numarası, Teklif Kabul No.'su, ihale kapanış tarihi ve teklifin hangi işe ait olduğu yazılacaktır. Zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve/veya mühürlenir.
- (2) Teklifler ihale ilanında belirtilen son teklif verme gün ve saatine kadar Merkezi İhale Komisyonu teklif kutusuna atılır. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir.
- (3) Verilen teklifler, zeyilname düzenlenmesi hali hariç herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.

Zeyilname ile teklif verme süresinin uzatılması halinde, idare ve isteklilerin ilk teklif verme tarihine bağı tüm hak ve yükümlülükleri süre açısından, yeniden tespit edilen son teklif verme tarihine ve saatine kadar uzatılmış sayılır.

- (4) Tekliflerin geçerlilik süresi ihalenin kapanış tarihinden itibaren en az kırkbeş takvim günü olup bunun üzerindeki süreler ihale şartnamesinde belirtilir. Geçerlilik süresine uymayan teklifler değerlendirmeye alınmaz.
- (5) (A) İhtiyaç duyulması halinde Merkezi İhale Komisyonu teklif geçerlilik süresi sona ermeden, teklif geçerlilik süresinin en fazla yukarıdaki (4)'üncü fıkrada belirtilen süre kadar uzatılması yönünde isteklilerden talepte bulunabilir. İstekliler, ihale makamının bu talebini kabul edebilir veya reddedebilir

B) İhale Makamının teklif geçerlilik süresi uzatılması talebini reddeden isteklinin geçici teminatı iade edilir ve teklifleri değerlendirmeye alınmaz.

C) Talebi kabul eden istekli, teklif ve mukavele koşulları değiştirilmeksizin, geçici teminatını kabul edilen yeni teklif geçerlilik süresine ve her bakımdan geçici teminata ilişkin kurallara uydurmak zorundadır. Bu konudaki istek ve cevaplar yazılı olarak yapılır, iadeli taahhütlü posta yoluyla gönderilir veya imza karşılığı elden teslim edilir.

Geçici
Teminat
13.02.2014
R.G.33 EKIII
A.E.98 20.02.2014
RG.40-AE.
128

11. (1) Geçici teminatın miktarı, ihale katılımcıları tarafından aşağıdaki oranlar dikkate alınarak hesaplanır.

Teklif Edilen İhale Bedeli	20,000.- TL'ye kadar ;	500.- TL
20,000.- TL'den büyük -	50,000.- TL'ye kadar ;	1,000.- TL
50,000.- TL'den büyük -	100,000.- TL'ye kadar ;	2,500.- TL
100,000.- TL'den büyük -	200,000.- TL'ye kadar ;	5,000.- TL
200,000.- TL'den büyük -	500,000.- TL'ye kadar ;	10,000.- TL
500,000.- TL'den büyük -	1,000,000.- TL'ye kadar ;	25,000.- TL
1,000,000.- TL'den büyük -	2,500,000.- TL'ye kadar ;	50,000.- TL
2,500,000.- TL'den büyük -	5,000,000.- TL'ye kadar ;	100,000.- TL
5,000,000.- TL'den büyük	miktarlar için ;	150,000.- TL

(2) Geçici teminat mektubu Merkezi İhale Komisyonu lehine düzenlenir. Geçici teminat mektubunun aşağıda belirtilen hususları taşıması zorunludur:

(A) Teminat mektubu sahibi katılımcının adı, soyadı ve varsa ticari ünvanı açıkça yazılmalı,

(B) İhalenin kapanış tarihi, sayısı ve konusu açıkça yazılmalı,

(C) Para birimi açıkça belirtilmeli, teminat miktarı rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılmalı ve üzerinde kazıntı, silinti veya düzeltme bulunmamalı,

(Ç) Teminatın vadesi (Başlangıç ve Bitiş) tarih ve süre olarak açıkça yazılmalı,

Vade bitiş tarihinin resmi tatil gününe rastlaması halinde, vade bitiş tarihi, tatil gününü izleyen ilk iş günü olur.

(D) Teminat mektubu yetkili kişilerce adı, soyadı ve ünvanı yazılmak suretiyle imzalanmalı ve temin mektubunun alındığı ilgili bankanın resmi mühürü ile mühürlenmeli,

(3) İhale sonunda başarısız olan veya teklifi kabul edilmeyen ihale katılımcısına ait geçici teminat mektubu karar tarihinden itibaren yedi iş günü içerisinde İhale Komisyonu Başkanlığının onayı ile iade edilir.

(4) İhaleyi kazanan ihale katılımcısına, ihale sözleşmesini imzaladıktan veya gerekli hallerde kesin teminat verildikten sonra geçici teminat iade edilir.

(5) Geçici teminat mektubu aşağıdaki durumlarda iade edilmez:

(A) İhale katılımcısının geçici teminatın geçerlilik süresi dolmadan teklifini geri çekmesi halinde,

(B) İhaleyi kazanan katılımcının ihale konusu mal veya hizmeti sunmadığı veya ihale mukavelesini imzalamadığı hallerde.

20.02.2014
RG.40-AE.
128

(6) İhale bedelinin belirlenemediği durumlarda geçici teminat miktarı ihale makamı tarafından belirlenir ve ihale şartnamelerinde veya ihale duyurularında belirtilir

20.02.2014
RG.40-AE.
128

(7) Geçici teminatın geçerlilik süresi ihalenin kapanış tarihinden itibaren en az 45 (kırkbeş) takvim günü olup bunun üzerindeki süreler ihale şartnamelerinde veya ihale duyurularında belirtilir.

Teklif Kutusu

12. Teklif Kutusu, iki kilitli olup anahtarların birisi İhale Komisyonu Başkanında, diğeri de İhale Komisyonunun uygun göreceği diğeri bir üyede muhafaza edilir.

Tekliflerin
Açılması ve
Okunması
13.02.2014
R.G.33
EK III A.E.98

13. (1) Merkezi İhale Komisyonu ihale duyurusunda belirtilen ihale saatinde teklif kutusunu isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde açar.

(2) (A) Kuralına uygun olarak hazırlanan zarflar, isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde açılır ve incelenir. Bu hususlara uygun olmayan zarflar bir tutanakla belirlenerek değerlendirmeye alınmaz.

(B) Yukarıdaki (A) bendinde belirtilen aşamada sunulması zorunlu olan belgeler aşağıdaki gibidir:

(a) İhale Katılım Beyannamesi,

(b) Teklif Mektubu ve Geçici Teminat,

(c) Genel Şartname ve Şartname Alındı Makbuzu,

(d) Meslek Odasına Kayıt Belgesi veya yapım işlerinde İnşaat Encümeni tarafından verilen Sınıf Karnesi,

(e) Çalışma Dairesinden alınacak İhaleye Katılım Belgesi, (f) Şartnameye göre istenen diğer belgeler.

(C) Yukarıdaki (B) bendinde düzenlenen belgelerin eksik olup olmadığı ve teklifler ile geçici teminatların usulüne uygun olup olmadığı Merkezi İhale Komisyonu tarafından kontrol edilir.

(3) Belgeleri eksiksiz ve teklifleri ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin teklif fiyatları açıklanır. İstenen belgelerden herhangi birinin eksik veya teklifler ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan isteklilerin teklifleri geçersiz sayılır ve okunmadan iptal edilir.

(4) Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak Merkezi İhale Komisyonunca imzalanır.

(5) Tekliflerin açılıp okunmasından sonra, ihalelerin incelenmesi, netleştirilmesi, değerlendirilmesi ve karşılaştırılması ile ilgili hiçbir bilgi, ihale kararına

kadar açıklanamaz.

Tekliflerin
İncelenmesi ve
Değerlendirilmesi
20.02.2014
RG.40-AE. 129

14. (1) Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir.

(2) İhale Komisyonu incelemelerinde, uzmanlık isteyen işlerde gerekli görülmesi halinde, İhale Komisyonu üyeleri haricinde konu ihalenin özelliğine göre yurt içinden veya yurt dışından geçici olarak İhale Komisyonu Başkanı tarafından atanan veya Komisyonun talebi üzerine ihale makamı tarafından görevlendirilen, en az iki kişiden oluşturulan inceleme ve değerlendirme bilirkişi heyetinin tavsiyesine başvurabilir.

(3) İhale Komisyonunun talebi üzerine idare, tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını veya ihale konusu bir işin niteliğinin gerektirmesi halinde katılımcılardan bu tüzükte belirtilenlerden başka türde sertifikalar veya ek belgeler sunmalarını talep edebilir.

Ancak, bu açıklama ve belgeler hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilemez ve yapılamaz.

(4) İhale Komisyonu karar vermeden:

(A) En düşük veya en yüksek fiyat, fiyatlar arasındaki münasebet ve fiyatların keşif bedeli veya geçer fiyatla ilgisi,

(B) Alınacak malzemenin ihale şartnamesinde belirtilen evsaf ve şartlara uygunluğu,

(C) Teklif yapan müessese veya müteahhidin taahhüdüne sadakat durumu,

(Ç) Teklif sahibinin, teklifiyle beraber sunması gerekli olan belgelerin kuralına göre verilip verilmediği,

(D) İsteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterli kriterlerineve tekliflerin ihale şartnamesinde belirtilen şartlara uygun olup olmadığı, hususlarını dikkate alır.

(5) İhale Komisyonu verilen teklifleri değerlendirirken, keşif bedeli ile teklif edilen bedeller arasında veya teklif edilen bedellerin kendi aralarındaki oransal farklılıklara göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

(A) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

(B) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

(C) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

(Ç) Metrajlı ve birim fiyatlı teklif analizi, hususlarını belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

(6)İhale Komisyonu, tekliflerden birini mutlak surette; kabul etmek mecburiyetinde değildir. Tekliflerin uygun olmaması halinde, ihale iptal edilir ve gerekçesiyle birlikte Bakanlığa bildirilir.

(7)İhale Komisyonu; aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesi amacıyla sınır değer koymaya veya sorgulama kriterleri belirlemeye yetkilidir.

İhalenin
Verilmesine
İlişkin Kriterler
ve Karar
20.02.2014
RG.40-
AE. 129
25.04.2014
RG.102 EK III
A.E.276

15. (1)Merkezi İhale Komisyonu ihale kararı alınması sürecinde ihalenin verilmesine ilişkin aşağıdaki kriterleri göz önünde bulundurur:

(A) Mal ve hizmet alımlarında en düşük fiyat veya satım ve kira işlemlerinde en yüksek fiyat,

(B) Ekonomik açıdan en avantajlı teklif.

İhale makamları bir ihalenin verilmesine yönelik seçilen kriteri sebepleri ile birlikte şartnamede veya ihale duyurusunda belirtir. Her bir ihale süreci için seçilen kriter belirlendikten sonra ihale sürecinde değiştirilemez.

(2)Talip çıkmaması veya taliplerin uygun olmaması halinde, İhale Komisyonu ihale gününden itibaren bir ay içinde yeniden ihaleye çıkarma işlemi yapar veya ihaleye katılan firmalar ile pazarlıkla işi bitirir. Pazarlık yapılacak ihalelerde:

(A) İhaleye katılan tüm teklif sahiplerinden verilecek süre içerisinde Merkezi İhale Komisyonuna elden kapalı zarf usulü ile yeni teklif vermeleri istenir ve uygun görülmesi halinde Merkezi İhale Komisyonu ihaleyi sonuçlandırır veya,

- (B) İhaleye katılan tüm teklif sahipleri ile Komisyon huzurunda ayrı ayrı veya tümü ile birlikte karşılıklı sözlü olarak açık eksiltme veya açık artırma usulü ile pazarlık yapar ve uygun görülmesi halinde Merkezi İhale Komisyonu ihaleyi sonuçlandırır.
- (3) Pazarlık yapılacak ihalelerde, İhale Komisyonu, bu Tüzüğün 14'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasında belirtilen bilirkişi heyetinin toplantılara katılmasını ve konu hakkında teknik katkıda bulunmasını isteyebilir.
- (4) Yapılacak pazarlıkta fiyatların, ilk tekliften, satım ve kiraya vermelerde daha düşük olmamasına, mal ve hizmet alımlarında daha yüksek olmamasına dikkat edilir.
- (5) En düşük veya en yüksek fiyat birden fazla ise aynı kişilerden ikinci bir teklif istenebilir veya açık eksiltme veya açık artırma usulüyle aynı anda ihaleye gidilebilir..
- (6) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyetinin hangi mamullerine ve ne oranda öncelik tanınacağı Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. İhale Komisyonu Bakanlar Kurulu Kararını dikkate alarak karar verir.
- (7) Yapım işleri ihalelerinde, bu Tüzüğün 16'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası kuralları uyarınca hesaplanan en yüksek toplam puan sahibi istekliye, ihale şartnamelerindeki kriterleri ve bu Tüzüğün diğer kurallarını yerine getirmesi kaydıyla ihale bağlanır.
- (8) Alınan teklifler incelendikten sonra, özel karar defterine cetvel halinde işlenir. İhaleyi kazananlar belirgin hale getirilip işaretlenir ve cetvelin altına karar numarası verilerek karar yazılır. Özel olarak hazırlanmış çizelgeler komisyon başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır.
- Kararın aleyhinde oy kullanan Üyenin görüşü, o kararın altına kaydedilerek ilgili üye tarafından imzalanır.

16. Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, fiyat ile birlikte fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Merkezi İhale Komisyonu Yapım işlerine ait ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenebilmesi için değerlendirmeye esas alınacak unsurları üç ana kriterde toplayıp tahmini ihale bedeline göre her kritere verilen ağırlıklar, bu tüzüğe ekli **(Ek: III)** ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde kullanılacak kriterler ve ağırlık oranları tablosunu kullanır.

Üç ana kriter:

- *Teklif edilen fiyat,
- *Mesleki ve teknik yeterlilik ve
- *Mali ve ekonomik durum

kriterinden oluşur.

- (1) Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde kullanılacak ana kriterler ve bu kriterlerin değerlendirilmesinde esas alınacak unsurlar ile sunulması gereken belgeler ve bu belgelerde aranan şartlar aşağıda açıklanmıştır.

(A) Teklif Edilen Fiyat Kriteri:

Bu kriterde teklif edilen fiyat esas alınır ve bu tüzükteki kurallara uygun olarak sunulan mali teklif formu geçerli olur.

(B) Mesleki ve Teknik Yeterlilik Kriteri:

(a) İş Deneyimi:

İş deneyimini belgelendirmek için aşağıda sayılan belgelerden hangilerinin isteneceği ihale şartnamelerinde veya duyurularında belirtilir.

İş deneyimini belgelendirmek için sunulacak belgelerin tümü Encümen tarafından onaylı olmak zorundadır. Encümen tarafından onaylanmayan belgeler kabul edilmeyecektir.

i) İş Bitirme Belgesi:

İhale ilan tarihinden önce, yapılan iş karşılığı bedel içeren tek bir sözleşmeye dayalı olarak taahhüt edilen ve geçici kabulü yapılmış işleri gösteren iş bitirme belgesidir.

ii) İş Durum Belgesi:

İhale ilan tarihinden önce, devam eden işlerden gerçekleşme oranının toplam sözleşme bedelinin en az % 80'i kusursuz olarak gerçekleştirilen işleri gösteren belgedir.

iii) Benzer İş Belgesi:

İş bitirme veya iş durum belgesinin encümen tarafından ihaleye konu işe benzer iş olduğu belirtilen belgedir.

iv) İhale tarihinde isteklilerin elinde bulunan ve bu Tüzük kapsamında verilen işlerin, başlangıç ve bitiş tarihleri ile bedellerini gösteren belge.

(b) Personel Bilgileri:

İsteklinin yönetici kadrosu ile işi yürütecek kendi bünyesindeki teknik personelinin (mimar, mühendis, teknisyen, ustabaşı) ve varsa bunlara ek ihale konusu işin gerçekleştirilmesi sürecini yönetecek teknik kişi veya kişilerin akademik ve mesleki vasıflarını belirten belgeler;

- i. Mimar ve mühendisler için Kıbrıs Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliğinin ilgili meslek odası kayıt numarası ve mezuniyet yılını gösteren belgeler,
- ii. Kendi bünyesindeki teknik personellerin kadrolu personel olduğunu belgelendirmek için, maaş bordrosu, sigorta yatırım cetvelleri ve vergi listeleri,
- iii. İlgili teknik personellerin çalıştıkları görevlere ait firma, proje, görev ve görev sürelerini gösteren belgeler.
- iv. İşin yapılabilmesi için gerekli görülen teknik personelin bulundurulacağına taahhüt edilmesi halinde ön anlaşma sunulacaktır. Ancak, buna değerlendirme kriterinde puan verilmeyecektir.

b. Araç, Makine ve Tesis:

İhale konusu işi yerine getirebilmek için isteklinin hazır bulunduracağı araç, makine, tesisat ve teknik ekipmanlara ilişkin belgeler;

- i. İsteklinin İşin yapılabilmesi için gerekli gördüğü tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmanın sayısına ve niteliğine ait belgelerin de başvuru veya teklif kapsamında sunulması zorunludur.
- ii. İdari şartnamede, aday veya isteklinin kendi malı olması istenen ve teknik kriterlerine yönelik düzenleme yapılan, tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ait belgelerin de başvuru veya teklif kapsamında sunulması zorunludur.
- iii. İsteklinin Gelir ve Vergi Dairesine sunmuş olduğu bilanço ekindeki envanter kaydında bulunan tesis, makine, teçhizat, araç ve diğer ekipman ve ruhsatlar ile araçlar için, araç kayıt dairesine yaptırılmış kayıt belgeleri
- iv. İşin yapılabilmesi için gerekli görülen tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmanın kira yoluyla edinilerek kullanılacağına taahhüt edilmesi halinde kira sözleşmesi sunulacaktır. Ancak, buna değerlendirme kriterinde puan verilmeyecektir.

c. İş Programı ve İş Süresi

- i. İdare tarafından yapım süresinin kısaltılması hedeflenen yapım işlerinde müteahhidin ihale konusu iş ile ilgili kendi yapabilirlik iş süresi vermesi idarece talep edilebilir. İsteklinin ihale konusu işle ilgili olarak, kendi yapabilirlik iş süresine göre tarihsel bazda detaylandığı ve açıklama getirdiği iş programını teklif kapsamında sunması zorunludur.
- ii. İhale konu işin yapım süresinin idare tarafından belirtildiği yapım işlerinde isteklinin belirtilen iş süresine göre tarihsel

bazda detaylandırıldığı ve açıklama getirdiği iş programını teklif kapsamında sunması zorunludur

13.06.2014

RG.137-AE. 391

(C) Mali ve Ekonomik Durum Kriteri:

İsteklinin ihale tarihinden önceki son 3 yıla ait Gelir ve Vergi Dairesine sunulmuş olan hesaplarından,

(a) Yıllık Gelirler Toplamı (Ciro):

(b) Kar/Zarar Durumunu gösteren belge. "Söz konusu bu belge Gelir ve Vergi Dairesi tarafından onaylı olmak zorundadır. Onaysız belgeler kabul edilmeyecektir."

13.06.2014

RG.137-AE. 391

(2) Ekonomik açıdan en avantajlı teklif aşağıdaki hesaplamalar sonucu en yüksek toplam puanı alan teklif olur. Toplam puan, ana kriterlerin almış olduğu puanların toplamıdır.

(A) Teklif Edilen Fiyat Kriterinde:

Aşağıdaki formül kullanılarak en düşük fiyatı veren teklif sahibine en yüksek puan ve diğer teklif sahiplerine de küçükten büyüğe doğru orantılı olarak puan verilir.

$[(\text{en düşük teklif} / \text{teklif}) \times 100] \% \text{ kriter ağırlığı}$

(B) Mesleki ve Teknik Yeterlilik Kriterinde:

Bu kritere ait puan, alt kriterlere ait puanların toplanması ve bu kriterin ağırlık oranı ile çarpılması sonucu oluşur. Bu kritere ait herbir alt kritere verilecek oran, ana kritere ait oranın %10'undan az olamaz.

$[\text{toplam alt kriterler puanı}] \% \text{ kriter ağırlığı}$

(a) İş Deneyimi:

i) Benzer iş kriterinde; değerlendirmeye esas alınacak unsurlar aşağıda verilmiştir.

İhale makamları bu unsurlara ait puanların hesaplamasında kullanılacak katsayılar ile hesaplama yöntemine ilişkin açıklama ve formülleri ihale konusu işle ilgili Teknik Daireye

yaptırarak Encümene onaylatıp ihale şartnamelerinde belirtmek zorundadır.

1. Yapının karakteristik özellikleri açısından benzerlik;
 - a. Malzeme,
 - b. İnşaat usulü,
 - c. Yapı inşaat alanı/kapasite,
 - d. Yapı kat adeti ve yüksekliği,
 - e. Yapıdaki mekanik işlerinde uygulanan teknik,
 - f. Yapıdaki elektrik işlerinde uygulanan teknik ve benzeri hususlar;
2. Yapıda tamir/tadilat işleri için işe özgü ifade edilecek özellikler;
3. Teknik işler için işe özgü ifade edilecek özellikler;
4. İşin cezasız olarak süresinde bitirilmesi.

ii) Elinde bulunan ve bu Tüzük kapsamında verilen işler kriterinde; aşağıdaki formül kullanılarak toplam iş sayısı ve toplam iş sayısının parasal tutarları dikkate alınarak ayrı ayrı hesaplama yapılır

1. İş sayısı;

$$[(1 - (\text{iş sayısı} / \text{toplam iş sayısı})) \times 100] \% \text{ ağırlık}$$

2. İştutarı;

$$[(1 - (\text{iş tutarı} / \text{toplam iş tutarı})) \times 100] \% \text{ ağırlık}$$

(b) Personel bilgileri alt kriterinde; aşağıdaki formül kullanılarak en yüksek sayıyı veren teklif sahibine en yüksek puan ve diğer teklif sahiplerine de büyüktenküçüğe doğru orantılı olarak puan verilir.

$$[(\text{sayı} / \text{en yüksek sayı}) \times 100] \% \text{ ağırlık}$$

(c) Araç, makine ve tesis alt kriterinde; aşağıdaki formül kullanılarak yüksek sayıyı veren teklif sahibine en yüksek puan ve diğer teklif sahiplerine de büyüktenküçüğe doğru orantılı olarak puan verilir.

**$[(\text{sayı} / \text{en yüksek sayı}) \times 100]$ %
ağırlık**

(d) İş programı ve süre alt kriterinde; iş programı sunulması kaydıyla, aşağıdaki formül kullanılarak en düşük süreyi veren teklif sahibine en yüksek puan ve diğer teklif sahiplerine de küçükten büyüğe doğru orantılı olarak puan verilir.

Ancak, isteklinin daha önce taahhüt ettiği benzer işi süresinde bitirmemesi ve ceza alması halinde puan almaz.

**$[(\text{en düşük teklif} / \text{teklif}) \times 100]$ %
ağırlık**

13.06.2014
RG.137-AE.
391

(C) Malive Ekonomik Durum Kriterinde:

Bu kritere ait puan, alt kriterlere ait puanların toplanması ve bu kriterin ağırlık oranı ile çarpılması sonucu oluşur. Bu kritere ait herbir alt kritere verilecek oran, ana kritere ait oranın %30'undan az olamaz.

İş ortaklığı ve konsorsiyumlarda hesaplama, her bir ortak için ayrı ayrı hesaplanır ve ortalaması alınır.

[toplam alt kriterler puanı] % kriter ağırlığı

- (a) Ciro Miktarı alt kriterinde; üç yıllık toplam ciro miktarının teklif edilen ihale bedelinin iki katına oranı dikkate alınarak, aşağıdaki formül kullanılarak en yüksek değerde olan teklif sahibine en yüksek puan ve diğer teklif sahiplerine de büyükten küçüğe doğru orantılı olarak puan verilir.

$$K = (\text{toplam ciro} / (2 \times \text{teklif})) K \geq 1 \text{ ise} \\ K=1 \text{ olarak alınır.}$$

[K x 100] % ağırlık

- (b) Kar/Zarar durumu alt kriterinde; kar yapılan yıllar dikkate alınarak aşağıdaki formül kullanılarak teklif sahiplerine puan verilir.

$$[(\text{karda olunan yıl sayısı} / 3) \times 100] \% \\ \text{ağırlık } "$$

3. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde kullanılacak kriterlerin ve değerlendirmeye esas alınacak unsurların ağırlıkları ile hesaplama yöntemine ilişkin açıklamaları ihale şartnamelerinde veya ihale duyurularında belirtilir. Bu tüzüğe ekli Ek:III'de verilen tablodaki üç ana kriterin ağırlık oranları değiştirilemez.

Ancak, ihale makamlarınca alt kritere verilecek oranlar, ana kritere ait oranlaşmamak üzere ihale konusu iş ile ilgili Teknik Dairelere düzenletir ve Encümen'den onay alarak Merkezi İhale Komisyonuna gönderir.

4. Benzer iş deneyim belgelerinin isteneceği durumlarda alan ve metraj büyüklüğü ihale konusu işle ilgili şartnamelerde

belirtilecektir. Ancak, benzer iş miktarı, ihale konusu iş miktarının %60'ından az, %100'ünden fazla olamaz.

Benzer iş miktarının belirlenmesinde İnşaat Encümeni'nden onay alınması şarttır.

5. İhale Komisyonu; ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değer veya sorgulama kriterleri belirlemeye yetkilidir.

Kararın
Tebliğ

17. (1) Karar 48 saat içerisinde ilgili Kuruluşa gereği, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı ile Sayıştay Başkanlığına bilgi, için yazılı olarak bildirilir.

- (2) İhalenin kime ve kaçta kaldığı, karar suretinin 48 saat içerisinde İhale Komisyonu ilan tahtasına asılmasıyla halka duyurulur.

13.02.2014
EK III
R.G.33
A.E.98

- (3) Alınan bir ihale kararı; karar tarihinden itibaren en geç beş iş günü içerisinde ilgili Daire tarafından, ihaleyi kazanan kişi veya firmaya yazılı tebliğ edilir ve gerekirse kesin teminat ile Gelir ve Vergi

Dairesi, Sosyal Sigortalar Dairesi ve İhtiyat Sandığı Dairesi'ne kesinleşmiş borcunun bulunmadığına veya söz konusu kurumlara olan kesinleşmiş borcunun yapılandırıldığına dair belgeler istenir.

13.02.2014
EK III
R.G.33
A.E.98

- (4) İhaleyi kazanan kişi veya firma, tebliğ tarihinden itibaren en geç beş iş günü içerisinde geçici teminatı kesin teminata tamamlar. Buna ait kesin teminat makbuzunun aslını veya banka teminat mektubunu ilgili Daireye ibraz eder ve Gelir ve Vergi Dairesi, Sosyal Sigortalar Dairesi ve İhtiyat Sandığı Dairesi'ne kesinleşmiş borcunun bulunmadığına veya söz konusu kurumlara olan kesinleşmiş borcunun yapılandırıldığına dair belgeler alınır ve en geç üç iş günü

içerisinde mukavele imzalanır.

02.02.2009
A.E. 90

- (5) Kesin teminat, yapılacak işin bedelinin %5'i kadardır.
- (6) İlgili Kuruluş, satışın yapıldığı şahıs veya firmaya ihale kararının bildirilmesinden itibaren sekiz iş günü içinde bedeli tahsil ettirip, malı ya da hizmeti teslim eder veya ihaleyi kazanan firma veya şahısla satış mukavelesini tanzim edip imzalar.
- (7) Kiraya vermelerde, ihaleyi kazanan şahıs veya firma tarafından on beş iş günü içerisinde şartnamede belirtilen kesin teminat miktarını yatırdığına dair makbuz veya banka garanti belgesi ibraz etmesinden sonra kira mukavelesi ilgili kuruluşla imzalanır.
- (8) İnşaat ve onarım işlerinde kesin teminatın yatırıldığına dair makbuz veya banka garanti belgesi ibrazından sonraki on iş günü içerisinde şartnameye dayalı mukavele, ilgili kuruluş ile ihaleyi kazanan özel veya tüzel kişiler arasında imzalanır. İmzalanan mukavelenin bir örneği İhale Komisyonu Başkanlığına gönderilir.
- (9) Birleştirilmiş ihalelerde bedel tahsili ve mukavele imzalanması işlemleri, Devlet Emlâk ve Malzeme Dairesi Ayniyat ve Levazım Şubesi ile Mali İşler Şubesinde müştereken yürütülür.

Mukavelede
Yer Alacak
Hususlar
20.02.2014
RG.40-AE.
129

18. Büyük onarım ve inşaat işlerinde, şartnamelerde ve mukavelelerde yer alacak hususlar, Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığınca çıkarılacak bir Yönetmelikle belirlenir.

Ancak, bu tüzük kapsamı uyarınca Merkezi İhale Komisyonu tarafından üretilen uygulama ve kararlara ters ifade yaratılamaz.

Yeterlik
Belgesi

19. 5.000,000.-TL (Beş milyon Türk Lirası) üzerinde olan yeterlik

büyük onarım ve inşaat işlerinde ihaleye katılabilmek için. müteahhidin yeterlik belgesinin ve Banka Teminatının mevcut olması ve teklifine eklenmesi gerekmektedir.

(2) Yeterlik Belgesi, önemli inşaat işlerinde aranan bir belge olup, müteahhidin başvurması üzerine Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığının müteahhidin sunduğu yapı araçları bildirimini, mali durum bildirimini, teknik personel bildirimini, tamamlanan ve taahhüdünde olan işlere ait bildirimini tetkik edildikten sonra verilen bir belgedir.

ÖZEL HÜKÜMLER

Azami Miktarları Belirlenmiş İş İhtiyaçlarının Karşlanması 20 Bu Tüzük kapsamına girmekle beraber Bakanlar Kurulu tarafından bir Tüzük veya Yönetmelikle tesbit edilecek azami miktara kadar olan ihtiyaçlar, ilgili kuruluşlarca bu Tüzük hükümlerine bakılmaksızın yazılır veya yaptırılır.

Arastırma, Pazarlık veya Elden Tektif Yöntemi ile Yapılan Alımlar 21. Bakanlar Kurulunca tesbit edilecek miktara kadar ilan alımlar çarşı pazar, araştırması, pazarlık veya elden teklif yöntemiyle ilgili kuruluş tarafından yaptırılabilir.

Taşınmaz Mal Alımları 22. Özel ve tüzel kişilerden Devlet ihtiyacı için gerekli taşınmaz mal alımları, pazarlık suretiyle yapılır. Pazarlık, Bakanlığın önerileri ile Bakanlar Kurulunca saptanacak bir Komisyon tarafından yapılır ve Bakanlar Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

Doğrudan ve Açık Artırma ile Yapılacak Satışlar 23. (1) Döner Sermayeli Kuruluşlarca devamlı üretilen veya imal edilen mallar, Bakanlar Kurulu'nun onaylayacağı yöntemde ilgili Dairelerce doğrudan satışı yapılır. Bu gibi satışlarda fiyatlar ilgili Bakanlıkça tayin edilir.

(2) Bakanlar Kurulu'nun, uygun görmesi halinde, mal ve hizmetlerin satışı açık artırma ile yapılabilir. Açık artırmaları

yönetecek Komite Bakanlar Kurulunca atanır.

Açık Artırma Esasları

24. (1) Açık artırmalar Türkçe yayın yapan mahalli en az iki günlük gazetede ilan edilmek suretiyle yapılır.

İlanlarda;

- (a) Satılacak mal ve hizmetin cinsi;
(b) Satış yeri, gün ve saati yer alır.

(2) Açık artırmalarda taban fiyat önceden saptanarak ilgili Bakanlıkça onaylanır.

(3) Taban fiyat altındaki teklifler kabul edilmez.

(4) Açık artırmalarda, malın bedeli açık artırmadan sonra derhal tahsil edilir ve bunu müteakip, mal teslim edilir.

- Bina ve Arazi 25. Devlet ihtiyacı için taşınmaz mal kiralanması, kira bedeli ne olursa olsun Bakanlar Kurulunca atanacak Kira Takdir Komisyonunca yapılır.

- Kiraya Verme Süresi 26. Devlete ait taşınmaz malların kiralanması en az bir yıl en çok beş yıl süre ile yapılır. Beş yılı aşan kiraya vermeler için Bakanlar Kurulu kararı gerekir.

Mal ve Hizmet Alımları
02.02.2009
A.E. 90,
12.11.2013 RG
178 EK III AE
582
12.11.2013 RG
178

- (1) Bakanlık ve Daireler, döşeme-demirbaş dahil bir aylık malzeme ihtiyaçları ile hizmet alımlarını temin için KDV hariç 15,000.-TL (On Beş Bin Türk Lirası)'na kadar ihalesiz harcama yapabilirler.

- (2) Döner Sermayeli Kuruluşların ihalesiz mal ve hizmet alımları yetkisi her yıl Döner Sermaye Bütçesinin "Hükümler" bölümünde belirlenir.

Servis ve Bakım Onarım İşleri
12.11.2013 RG
178 EKIII
AE582
13.02.2014 RG
33 EKIII
A.E.98

28. Yapım bedeli KDV hariç 25,000.-TL. (Yirmi Beş Bin Türk Lirası) altında olan onarımlar (yedek parça ve malzeme dahil), ilgili Bakanlığın veya yetkilinin onayı ve denetimi altında ilgili Dairece doğrudan yaptırılabilir.

İnşaatlarda
27.01.2006
AE 54,
12.11.2013 RG
178 EKIII AE
582
13.02.2014
RG 33 EKIII
AE 98

29. (1) Yapım bedeli, KDV hariç 25,000.-TL. (Yirmi Beş Bin Türk Lirası) altında olan inşaat ve tesisat işleri (yedek parça ve malzeme dahil), ilgili Bakanlığın veya yetkilinin onayı ve denetimi altında ilgili Dairece doğrudan doğruya yaptırılabilir.

25.04.2014
RG 102 EK III
AE 246

(2) Konusu yapım işi olan ihalelerde, inşaat ve tesisat işlerinin düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için, herhangi bir mukavelenin tatbiki sırasında proje, şartname ve keşif raporu ile tespit edilmiş inşaatın ve tesisatın tatbikatında değişiklik zaruret hâsıl olduğu veya keşfin dışında kalmış fakat görülen lüzum üzerine yapılması ihaleden sonra kararlaştırılmış işler çıktığı ve bu nedenlerle inşaat bedeli toplamında artma veya azalma olduğu takdirde, ihale bedeli tutarının yüzde yirmisine (% 20) kadar artan veya azalan işler ihaleye gidilmeden ihaleyi kazanan özel veya tüzel kişilere yaptırılır. Ancak, bu gibi hallerde Merkezi İhale Komisyonu'na bilgi verilir ve **İta Amiri sorumlu** olur.

GENEL HÜKÜMLER

İhalelere
Katılmayacak
Olanlar ve
İhalelerden
Yasaklama
13.02.2014
RG 33 EKIII
A.E.98

30. (1) Aşağıda belirtilenler ihalelere katılamaz:

(A) İhale Komisyonu üyelerinin eş ve çocukları ve bunların ortak olduğu kurum veya kuruluşlar,

(B) Vergi Dairesine ve/veya Sosyal Güvenlik Kurumlarına ait yükümlülüklerini yerine getirmeyenler veya kesinleşmiş ve ödeme süresi içerisinde ödenmeyen borcu bulunanlar,

Vadesi geçtiği halde ödenmemiş, ancak ilgili kurum tarafından belli bir vadeye bağlanarak tecil edilmiş borçların, vadesindeki ödemeler aksatılmadığı sürece, yükümlülük yerine getirilmiş kabul edilir.

(C) Aşağıdaki (3)'üncü fıkra uyarınca yasaklama kararı verilen kişi, kurum ve kuruluşlar.

(2) Aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

(A) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek,

(B) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak,

(C) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek,

(Ç) Alternatif teklif verebilme halleri dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten veya vekaleten birden fazla teklif vermek,

(D) Mesleğiyle ilgili bir suçtan nihai olarak kesinleşmiş bir mahkumiyeti olmak veya ihale makamlarının gösterebileceği ve herhangi bir şekilde kanıtlanmış ciddi bir mesleki suiistimal suç işlemek,

(E) İhaleye katılmayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak.

(3) Yukarıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler hakkında ve mukavelenin uygulanması sırasında aşağıda sayılan davranışlarda bulunanlar, ilgili idarenin teklifi veya Merkezi İhale

Komisyonu Başkanlığının tespiti üzerine, Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı tarafından, fiil veya davranışlarının özelliğine göre, üç aydan az olmamak üzere iki yıla kadar, kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir.

- (A) Mukavele konusu işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imalat yapmak,
 - (B) Taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar vermek veya bilgi ve deneyimini idarenin zararına kullanmak,
 - (C) İhale kararları ile ilgili olarak kamuoyunu yanıltıcı beyan ve açıklamalarda bulunmak,
 - (Ç) Mücbir sebepler ve İhale Komisyonu tarafından belirlenecek benzeri haller dışında, ihale dökümanı ve mukavele kurallarına uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek.
- (4) Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında yasaklama kararı verilir.
- (5) İhale sırasında veya sonrasında bu fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler, idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi yasaklama kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar aynı idare tarafından yapılacak sonraki ihalelere de iştirak ettirilmezler.
- (6) İhalenin ilgili olduğu idareler, ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili veya bağlı bulunulan Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler.

- (7) Yasaklama kararları, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verilir. Verilen bu karar Resmi Gazete’de yayımlanmak üzere en geç onbeş gün içinde gönderilir ve Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer. Bu kararlar İhale Komisyonunca izlenir ve kamu ihalelerine katılmaktan yasaklı olanlara ilişkin siciller tutulur.

- Şartnameler 31.** (1) Bu Tüzüğe göre ihalesi yapılacak her türlü mal ve hizmetin her türlü özelliklerini ve teferruatını gösteren şartnamesi ilgili Dairece hazırlanır v e istem mektubuna eklenir.
- (2) Şartnameler bedelsiz olarak verilir. Ancak keşif bedeli yüksek olan inşaat işlerinde ve malzeme ile hizmet alımlarında, şartnameler İhale Komisyonu'nun uygun göreceği bir ücret karşılığı verilir.
- (3) Şartnameler yazılı metin olarak verilebileceği gibi CD ve benzeri manyetik araçlarla da verilebilir.
- 25.04.2014
RG 102 EK
III AE 246

Şartnamede 32.
Yer Alacak
Hususlar

Şartnamelerde en az aşağıdaki bilgiler yer alır :

- (1) Mal ve hizmetin mahiyeti, miktarı ve özelliği ile taşınmaz malların yeri ve sınırları.
- (2) Taahhütün süresi, başlanıgıcı ve uymama halinde ödenecek tazminatlar.

Numune 33.
İşleri
25.04.2014
RG 102 EK
III AE 246

- (1) Teklif edilen ürünlerin, teknik şartnameye uygunluğunu kanıtlamak amacıyla, ayrıntılı teknik bilgilerinin yer aldığı numune, katalog ve benzeri tanıtım materyalinin verilmesi zorunludur.
- (2) Tanıtım materyali, ihale kapanış tarih ve saatinden önce, aksi belirtilmediği takdirde Merkezi İhale Komisyonu'na Teslim Tutanağı karşılığı teslim edilecektir.

- (3) Teslim tutanağı ihale isteklisi tarafından 3 (üç) nüsha olarak düzenlenecek ve teslim alan görevli tarafından da imzalanarak bir nüshası kendisinde, diğer 2 (iki) nüshası ise istekliye verilecek.
- (4) Teslim Tutanağının bir nüshası istekli tarafından teklif zarfının içerisine konulacak ve teklif ile birlikte sunulacaktır. Teslim Tutanağı olmayan teklifler geçersiz sayılacak ve tekliflerin açıldığı saatten sonra numune kabul edilmeyecektir.

Teminat
Olabilecek
Varlıklar
13.02.2014
RG 33 EKIII
A.E.98

34. Teminat olarak aşağıda belirtilen varlıklar kabul edilir :

- (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Gelir ve Vergi Dairesi Gelirler Hesabına yatırılacak çek veya para karşılığı alınacak makbuz,

39/2001
59/2002

- (2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankalar Yasası altında kurulmuş olan bankalardan alınacak banka teminat mektubu,
- (3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası gözetim ve denetimindeki bankalardan kontrgaranti yaptırılması koşuluyla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankaları dışından alınan teminat mektupları,
- (4) İhale makamı tarafından uygun görülerek ilan edilecek diğer varlıklar.

35. İhaleyi kazanan özel veya tüzel kişi aşağıdaki koşullara uymakla yükümlüdür :

İhaleyi
Kazanan Özel
veya Tüzel
Kişilerin
Görevleri

- (1) Karar tebliği tarihinden itibaren beş iş günü içinde kesin teminatı tamamlamak ya da yatırmak ve 8 (sekiz) iş günü için de ilgili Daireye veya kuruluşa baş vurup masraflar

kendine ait olmak üzere mukaveleyi imzalamak;

- (2) Mukavelede belirtilen süre içerisinde taahhüdünü yerine getirmek;
- (3) Force Majeure halleri dışında tesbit edilen süre hitamında mükellefiyetlerin yerine getirilmemesi halinde, taahhüdünü yerine getirmiyen taraf, her geçen gün hukuken ve fiilen ayrılabilen beher parça/beher kısım için tazminat ödemekle mükelleftir. Bu tazminat mukavelenamede yer alan kıstaslara göre belirlenir.
- (4) Süresi içerisinde yerine getirilmeyip gecikmeli olarak yerine getirilen mükellefiyetlerde, müteahhide ödeme yapılırken, gecikmeden dolayı ödenmesi gereken tazminat ödenecek miktardan mahsup edilerek ödeme gerçekleştirilir. Ayrıca kesin teminata el konabilir.
- (5) İhale kararı ile Müteahhidin taahhüt ettiği mükellefiyetler, kısmen veya tamamen yerine getirilmediği zaman, ilgili Daire Müdürü tarafından gerekçesi ile beraber alınması tavsiye edilen tazminat veya elde olmayan sebepler mevcut ise, muafiyet talebi ile, durum, İhale Komisyonuna yazılı olarak havale edilir. Komisyon durumu inceler ve karara bağlar. Karara varamaması hallerinde ise durum Ekonomi ve Maliye Bakanlığı'na havale edilir. Herhalükârda 500,000.- TL.

(Beş yüz bin Türk Lirası) üzerinde tazminat alınmasını gerektiren hallerde Bakanlığın onayı alınır.

İhale
Makamının
Görevleri
25.04.2014
RG 102 EK
III AE 246

36. (1) İhale Makamı ihale kararından itibaren en geç 15 gün içinde mukaveleyi imzalamak ve mukavele gereklerini yerine getirmek zorundadır.
- (2) Mücbir sebepler ve idare tarafından kaynaklanan sebeplerden dolayı ek süre verildiği hallerde Merkezi İhale Komisyonu'na bilgi verilir ve **İta Amiri sorumlu** olur.

**İhale
Sonrası
İşlemin
Yapılması**

37. (1) İhale kararından sonra, Tüzük'te belirtilen süre zarfında, kazanan özel veya tüzel kişilerin kesin teminat yatırmayıp, mukavele imzalamaya yanaşmaması halinde geçici teminat Hazine ye gelir kaydedilir.
- (2) Devlet'in kusuru yüzünden mukavele yapılamaz veya bozulursa ihaleyi kazanan özel veya tüzel kişi kesin teminatı geri alır ve yaptığı giderlerin ödenmesini isteyebilir.

**Teminatın
Hazine'ye
İrad
Kaydedilmesi
ve
Mukavelenin
Feshi**

38. (1) İhaleye katılan özel veya tüzel kişinin bu Tüzük hükümlerine uymaması halinde kesin teminatı Hazineye gelir kaydedilir ve ihale kararı veya mukavele feshedilir ve yeniden ihaleye gidilir.

Mukavelenin ihaleye katılan özel veya tüzel kişinin kusurundan dolayı feshi halinde de aynı işlem yapılır.

- (2) Aşağıdaki haller, özel feshin nedenleridir :

(A) İlgili Dairenin izni olmadan işin başkasına devredilmesi halinde;

(B) İhaleyi kazanan özel veya tüzel kişinin iflâsı ya da ölümü halinde;

(C) İhaleyi kazanan özel veya tüzel kişinin hapis cezası ile mahkûmiyeti halinde;

(D) İhaleyi kazanan özel veya tüzel kişinin ihale şartlarına uyma

- (3) Ölüm halinde, işi sürdürmek isteyen varislerin on beş gün içinde baş vurmaları şartıyla, işin tamamlanması varislere bırakılabilir.

(4) İhale kararını İhale Komisyonu, mukaveleyi ise ilgili Kuruluşun en büyük amiri fesh eder.

**Yürürlükten
Kaldırma
RG. EK IV
21.1.1974
AE I**

39. Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak değiştirilmiş şekli ile "1974 İhale Yönetmeliği" onun altında yapılmış veya yapılacak olan işlemlere hanel gelmeksizin yürürlükten kaldırılır.

Yürütme Yetkisi 40. Bu Tüzüğü Bakanlar Kurulu adına Maliye işleriyle ilgili Bakanlık yürütür.

Yürürlüğe Giriş 41. Bu Tüzük, Resmi Gazete'de yayınlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

EK I

İ.F. No : 1

İHALE FORMA NO : 1

(Madde 8(1))

Merkezi İhale Komisyonu

Başkanlığı, Maliye

Bakanlığı.

Aşağıda tafsilatı verilen eşyaların/hizmetlerin ihale suretiyle teminine gidilecektir. Gereğinin yapılması ve neticenin bildirilmesini rica ederim.

Eşyanın / Hizmetin Cinsi :

.....
.....

Hangi Maksat için istendiği :

.....
.....

Gazetelerde neşredilecek ilanın metni ile şartname ilişiktir. İlan faturalarının tediye için Dairemize gönderilmesini rica ederim.

Gerekli tahsisat, Bütçe ve Bütçe ek müfredatına uygun olarak Mali yılı Bütçesinin program alt program madde proje altında hesapta * mevcuttur.

İmza :

İmza :

.....
..... Dairesi Bakanlığı

Müdür

Bütçe Kontrolörü

(* Bütçe dışı bir fondan ödenecekse o fonun ismi konacaktır.

EK II

ELDEN TEKLİF KABULÜ FORMASI (Madde 2)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Teklifler en geç günü Ö.E. Saat 9:00'a
kadar Merkezi İhale

Komisyonu teklif kutusuna atılmalıdır / elden verilmelidir.

Bu teklifle ilgili bilgi, numune, şartlar

.....

..... temin edilebilir.

Merkezi İhale

Komisyonu Başkanı

Maliye Bakanlığı

Müteahhidin İsmi :

Müteahhidin İmzası :

Müteahhidin Adresi :

Tarih:

EKONOMİK AÇIDAN EN AVANTAJLI TEKİLFİN BELİRLENMESİNDE
KULLANILACAK KRİTERLER VE AĞIRLIK ORANLARI TABLOSU

(Madde 16)

ANA KRİTERLER VE ALT KRİTERLER	TAHMINİ İHALE BEDELİ (TL)			
	1,000,000'd en düşük	1,000,000 ile 2,500,000 arası	2,500,000 ile 10,000,000 arası	10,000,000 ve yukarı
1.TEKLİF EDİLEN FİYAT	% 55	% 50	% 45	% 40
2.MESLEKİ VE TEKNİK YETERLİLİK	% 35	% 40	% 45	% 45
2.1.İş Deneyimi				
2.1.1.				
2.1.2.				
2.1.3.				
2.1.4.				
2.1.5.				
2.1.6.				
2.2.Personel Bilgileri				
2.2.1.Mimar ve Mühendis				
2.2.1.1.				
2.2.1.2.				
2.2.1.3.				

2.2.2.Teknik Personel ve İşçiler				
2.2.2.1.				
2.2.2.2.				
2.2.2.3.				
2.3.Araç, Makine ve Tesis				
2.3.1.				
2.3.2.				
2.3.3.				
2.3.4.				
2.3.5.				
2.3.6.				
2.4.İş Programı ve Süre				
2.4.1.				
2.4.2.				
3.EKONOMİK VE MALİ DURUM	% 10	% 10	% 10	% 15
3.1.Ciro Miktarı				
3.2.Kar/Zarar Durumu				